

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Επικοινωνία, Μέσα και Πολιτιστική Διαχείριση»

Κατεύθυνση: Νέα Μέσα και Δημοσιογραφία

Βενέδικτος Κοντομίχης

ΑΜ: 4115Μ047

Τίτλος:

*«Τα ΜΜΕ ως εργαλείο πολιτικής επικοινωνίας για την εφαρμογή
δημοσίων πολιτικών: η περίπτωση της ΕΡΤ-Α.Ε.»*

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Αθήνα

Ιανουάριος 2017

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΨΥΛΛΑ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ (ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΑΡΠΕΛΟΣ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ (ΜΕΛΟΣ)

ΙΩΑΝΝΑ ΒΩΒΟΥ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ (ΜΕΛΟΣ)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Δύο όμορφα και δημιουργικά χρόνια ολοκληρώνονται με την παράδοση της διπλωματικής μου εργασίας. Σε αυτά τα δύο χρόνια είχα την ευκαιρία και την τιμή να διδαχθώ από αξιόλογους καθηγητές και να συνεργαστώ με εξίσου αξιόλογους συμφοιτητές. Γι αυτό και θέλω να τους ευχαριστήσω θερμά όλους γιατί με βοήθησαν να βελτιώσω τις γνώσεις μου πάνω στο αντικείμενο που επιθυμώ να ασχοληθώ στο μέλλον. Ο τομέας της πολιτικής επικοινωνίας αποτελούσε πάντα διακαή πόθο για μένα και ελπίζω κάποια στιγμή να ασχοληθώ και επαγγελματικά.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να ευχαριστήσω πιο θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου, Μαριάννα Ψύλλα για το χρόνο που μου διέθεσε, τις επισημάνσεις και τις παρατηρήσεις της δίνοντας μου την ευκαιρία να ολοκληρώσω τη συγκεκριμένη εργασία. Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω τους γονείς μου Γιώργο και Βασιλική, την αδερφή μου Νικολέτα, την Αλεξάνδρα και την Κατερίνα που με την υποστήριξη που μου παρείχαν απέκτησα τη δύναμη και το κουράγιο να ολοκληρώσω το μεταπτυχιακό μου πρόγραμμα σπουδών και τη διπλωματική μου εργασία.

Βενέδικτος Κοντομίχης

Αθήνα, 2017

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:	8
Προσεγγίσεις περί δημοσίων πολιτικών, πολιτικής επικοινωνίας και κοινής γνώμης..	8
1.1)Τι είναι μία δημόσια πολιτική;	9
1.1.A) Δημόσια πολιτική: Ένα κοινωνικό κατασκεύασμα	9
1.1.B) Το «δεδηλωμένο» και το « λανθάνον» νόημα μιας δημόσιας πολιτικής.....	11
1.2) Πολιτική επικοινωνία: Ένας σύγχρονος και εξελισσόμενος κλάδος	12
1.2.A) Πολιτική επικοινωνία: Ένα διαφοροποιημένο επιστημονικό πεδίο	13
1.2.B) Δημοσιοποίηση, πολιτικοποίηση και πόλωση	14
1.3) Κοινή γνώμη: Μία εισαγωγή.....	15
1.3.A) Η εννοιολόγηση της κοινή γνώμης.....	16
1.3.B) Η διαμόρφωση της κοινή γνώμης.....	18
1.4)Μοντέλο κυβερνητικής ηγεμονίας	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	23
Επικοινωνιακή διάσταση του πολιτικού & ΜΜΕ	23
2.1) Η στρατηγική διαχείρισης μια δημόσιας πολιτικής.....	24
2.2.)Η στιγμή της κυβέρνησης Α. Σαμαρά: Η 11 ^η Ιούνη του 2013	27
2.3) Η πολιτική δημοσιότητα μέσα από το ελληνικό πλαίσιο	29
2.3.A) Αντιπολιτευτικές στρατηγικές διεκδίκησης της εξουσίας: Οι δημοκρατικές πρακτικές που υιοθέτησε ο ΣΥΡΙΖΑ	30
2.3.B) Κυβερνητικές στρατηγικές διαχείρισης της εξουσίας: Η διαχειριστική κινητοποίηση της Νέας Δημοκρατίας.....	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:	35
Εμπειρική Έρευνα: Ανάλυση πρωτοσέλιδων	35
3.1)Επικοινωνιακή διάσταση ενός γεγονότος.....	35
3.2)Ανάλυση Πρωτοσέλιδων	36
3.2.A)«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ».....	38
3.2.B) «Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ».....	44
3.2.Γ) «Η ΑΥΓΗ»	50

3.2.Δ.) «Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ».....	55
3.3) Ανάλυση πρωτοσέλιδων: Ένα συμπέρασμα.....	60
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	62
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	64
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	67

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται από έντονες ανακατατάξεις στο επίπεδο της πολιτικής, της οικονομικής και της κοινωνικής πρακτικής αλλά και στο επίπεδο του θεωρητικού αναστοχασμού και της αναλυτικής προσέγγισης. Μέσα σε αυτή την σύγχρονη κοινωνία, ο παράγοντας «επικοινωνία» αναθεωρείται και συνιστά σημαντικό «εργαλείο» ερμηνείας και κατανόησης της φύσης αλλά και της κατασκευής της κοινωνικής πραγματικότητας.

Το πολιτικό πεδίο, ως ένας χώρος διαντιδράσεων, τελεί υπό συνεχή αναθεώρηση τόσο ως προς τους κανόνες και τις αρχές του, όσο και στον τρόπο λειτουργίας του. Τα κόμματα ως πολιτικές οντότητες, έχουν ενσωματώσει την επικοινωνία, η οποία σήμερα θεωρείται αναπόσπαστο κομμάτι της ύπαρξής τους. Προκύπτει, λοιπόν, η αναγκαιότητα σύλληψης και κατανόησης του πολιτικού σε συνδυασμό με την επικοινωνία. Είναι χαρακτηριστικό πως η πολιτική έχει μεταφερθεί στην εποχή των μέσων ενημέρωσης και οι πολιτικοί είναι οι «πρωταγωνιστές» την ενημέρωσης. Ο συνδυασμός πολιτικής-επικοινωνίας δεν θα μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστο το δημόσιο χώρο, ο οποίος πλέον αναδεικνύεται ως ένας εννοιολογικός σχηματισμός συνιστώντας ένα δεσμό ανάμεσα σε δρώντες-θεσμούς και σε χωροχρονικά πλαίσια. Συνεπώς, παρουσιάζεται αρκετά ενδιαφέρουσα η προσέγγιση και ο προβληματισμός γύρω από την επικοινωνιακή δράση.

Τα πολιτικά κόμματα επιχειρούν να αξιοποιήσουν τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (ΜΜΕ) για να επηρεάσουν την κοινή γνώμη προς όφελος τους. Είναι σημαντικός ο τρόπος που αφομοιώνουν την επικοινωνιακή πρακτική και οργανώνονται γύρω από αυτήν. Όσον αφορά την κοινή γνώμη, ως έννοια δεν έχει διατυπωθεί μια ενιαία επιστημονική άποψη, αλλά η σχέση της με τα ΜΜΕ αποτελεί ένα από τα βασικά ζητήματα επικοινωνιακών ερευνών παγκοσμίως, με στόχο τη διερεύνηση του βαθμού στον οποίο τα ΜΜΕ επιδρούν στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, με το να δίνουν έμφαση σε ορισμένα θέματα και να παραμελούν κάποια άλλα.

Με βάση όλα τα ανωτέρω, σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να επιβεβαιώσουμε τον καθοριστικό ρόλο της επικοινωνιακής δράσης και των ΜΜΕ στη σημερινή εποχή που τείνουν να καθορίζουν την ίδια την υπόσταση της πολιτικής οργάνωσης και έκφρασης ώστε να ελέγχουν την κοινή γνώμη. Καλούμαστε να διερευνήσουμε το δίπτυχο δημόσια πολιτική και πολιτική επικοινωνία τόσο από θεωρητική όσο και από ερευνητική σκοπιά ώστε να συνεισφέρουμε στο διάλογο που ανοίγει στη σύγχρονη κοινωνικοπολιτική έρευνα. Γι αυτό το λόγο θα επεξεργαστούμε ένα πρόσφατο παράδειγμα, μελετώντας πως μια δημόσια πολιτική οργανώνεται γύρω από την επικοινωνιακή πρακτική με απώτερο σκοπό να κερδηθεί η κοινή γνώμη. Ειδικότερα, θα εστιάσουμε στην πολιτική της κυβέρνησης Σαμαρά έναντι του ραδιοτηλεοπτικού φορέα ΕΡΤ και το κλείσιμο του δημόσιου φορέα τον Ιούνιο του 2013. Η κυβέρνηση

αποτελούνταν από τη συνεργασία των κομμάτων Νέα Δημοκρατία (ΝΔ), ΠΑΣΟΚ και Δημοκρατική Αριστερά (ΔΗΜΑΡ), η οποία είχε ως πρωθυπουργό τον Αντώνη Σαμαρά.

Η χρονική περίοδος που θα μας απασχολήσει κυρίως αφορά τον Ιούνιο του 2013 και συγκεκριμένα την εβδομάδα που έκλεισε η ΕΡΤ (11/6-16/6). Ωστόσο, θα πρέπει πρώτα να αναφερθεί η πολιτικο-οικονομική κατάσταση που επικρατούσε στη χώρα. Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο η Ελλάδα βρισκόταν σε περίοδο οικονομικής κρίσης και είχε αναλάβει να εφαρμόσει ένα πρόγραμμα οικονομικής λιτότητας, ώστε να ορθοποδήσει μέσα στα επόμενα χρόνια. Παρότι το ενδεχόμενο κατάργησης του δημόσιου φορέα είχε διαψευστεί λίγες μέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία (κλείσιμο ΕΡΤ), η κυβέρνηση τελικά προχώρησε στη συγκεκριμένη ενέργεια υπό τις πιέσεις της Τρόικας, η οποία είχε ως ρόλο να εποπτεύει τις χώρες που είχαν χορηγηθεί χρηματοδοτικά δάνεια από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Δ.Ν.Τ.).

Στην παρούσα εργασία, θα βασιστούμε σε αρχικό επίπεδο, σε ένα θεωρητικό προβληματισμό που αφορά τις έννοιες της δημόσιας πολιτικής, της πολιτικής επικοινωνίας και της κοινής γνώμης. Αυτός ο θεωρητικός προβληματισμός θα βασιστεί σε δευτερογενή έρευνα και πιο συγκεκριμένα σε βιβλιογραφικές αναφορές. Προσεγγίζοντας τις έννοιες της δημόσιας πολιτικής, της πολιτικής επικοινωνίας και της κοινής γνώμης θα εξετάσουμε βάσει των τριών εννοιών τις δράσεις των κομμάτων που έχουν ανέλθει στην εξουσία και τον τρόπο που οργανώνονται για να διατηρήσουν το αξίωμα τους. Στη συνέχεια θα επιχειρήσουμε να αξιοποιήσουμε όλο το θεωρητικό μέρος στην μελέτη περίπτωσης που επιλέξαμε να ασχοληθούμε. Σε αυτό το σημείο θα χρησιμοποιήσουμε εξίσου δευτερογενή έρευνα αλλά πέρα από τις βιβλιογραφικές αναφορές, θα βασιστούμε και σε ηλεκτρονικές ιστοσελίδες.

Όσον αφορά το εμπειρικό μέρος της θα υπάρξει συνδυασμός πρωτογενών και δευτερογενών πηγών. Αρχικά, θα διεξαχθεί δευτερογενής έρευνα, η οποία θα αφορά εξίσου βιβλιογραφικές αναφορές και ηλεκτρονικές ιστοσελίδες. Στη συνέχεια θα διεξαχθεί πρωτογενής έρευνα σε έντυπα μέσα. Η μεθοδολογία που θα εφαρμοστεί βασίζεται σε ποιοτική έρευνα και συγκεκριμένα στη σημειωτική και θεματική ανάλυση. Με άλλα λόγια θα ασχοληθούμε με δημόσιους προβληματισμούς σε διάδραση με την επικοινωνιακή πολιτική που υιοθετήθηκε από τα πολιτικά κόμματα και στις στρατηγικές τους γύρω από το ζήτημα της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης ή αλλιώς γύρω από μια πολιτική με μοναδικό στόχο την εύνοια της κοινής γνώμης. Για την επίτευξη των ανωτέρω θα δομήσουμε την εργασία μας ως εξής:

Στο κεφάλαιο 1 με τίτλο: «Προσεγγίσεις περί δημοσίων πολιτικών, πολιτικής επικοινωνίας και κοινής γνώμης» θα λάβει χώρα μια θεωρητική προσέγγιση γύρω από τις δημόσιες πολιτικές και στο ρόλο που διαδραματίζει η επικοινωνιακή δράση, εστιάζοντας στη λογική και στον τρόπο λειτουργίας της επικοινωνίας μέσα σε ένα πολιτικό πλαίσιο με σκοπό να κερδηθεί η εύνοια της κοινωνίας. Μέσω του καθορισμού των δημοσίων πολιτικών υπό την οπτική της πολιτικής δημοσιότητας

αποδίδεται μια «νέα» δυναμική στις δράσεις που εφαρμόζονται στο δημόσιο χώρο. Παράλληλα, παρουσιάζεται ιδιαίτερο ενδιαφέρον, στις δράσεις των κυβερνόντων κομμάτων, τα οποία εφαρμόζουν στρατηγικές ελεγχόμενης επικοινωνίας και επιλεκτικής εστίασης σε πληροφορίες και πολιτικά γεγονότα.

Στο κεφάλαιο 2 με τίτλο: «Επικοινωνιακή διάσταση του πολιτικού & ΜΜΕ» θα παρουσιάσουμε το θεωρητικό περιεχόμενο του προηγούμενου κεφαλαίου μέσα από την περίπτωση που έχουμε επιλέξει να αναλύσουμε. Θα υιοθετηθούν οι προσεγγίσεις της πολιτικής επικοινωνίας μέσα από τη δημόσια πολιτική που εφαρμόστηκε από την κυβέρνηση και κυρίως από το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας. Θα μας απασχολήσουν κυρίως η επικοινωνιακή δράση κυβέρνησης και (αξιωματικής) αντιπολίτευσης και οι πολιτικές στρατηγικές τους μέσα στο πλαίσιο του πολιτικού ανταγωνισμού.

Στο κεφάλαιο 3 με τίτλο: «Εμπειρική Έρευνα: Ανάλυση Πρωτοσέλιδων» θα παρουσιαστεί η εμπειρική έρευνα που θα μας βοηθήσει να ερμηνεύσουμε με ένα πιο σφαιρικό τρόπο την επικοινωνιακή διάσταση του πολιτικού, και ειδικότερα, πιο συγκεκριμένα, τον τρόπο καταγραφής μιας δημόσιας πολιτικής από τέσσερις εφημερίδες του ημερήσιου τύπου (πρωινών και απογευματινών). Μια καταγραφή που σκοπό έχει να καταδείξει την επικοινωνιακή πολιτική τεσσάρων συμβατικών μέσων και το διαφορετικό τρόπο που επιλέγουν να πλαισιώσουν και να νοηματοδοτήσουν γεγονότα, ανάλογα με την ιδεολογικό-πολιτικό χώρο που ανήκουν. Γι αυτό το λόγο θα γίνει μια ιστορική αναφορά στην καθεμία εφημερίδα που επιλέγεται και στη στάση που κράτησε απέναντι στη κυβέρνηση. Τέλος, θα πραγματοποιηθούν κατά σειρά: α) καταγραφή κεντρικών τίτλων, υπέρτιτλων και υπότιτλων β) θεματική ανάλυση των τίτλων και γ) σημειωτική ανάλυση επί του συνόλου των πρωτοσέλιδων των εφημερίδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

Προσεγγίσεις περί δημοσίων πολιτικών, πολιτικής επικοινωνίας και κοινής γνώμης

Η πολιτική και η επικοινωνία αποτελούν δύο έννοιες που δεν είναι εφικτό να περιοριστούν σε απόλυτους ορισμούς. Πολύ περισσότερο η πολιτική, η οποία ως έννοια έχει απασχολήσει πολλούς επιστήμονες και θα συνεχίζει να απασχολεί όσους επιχειρούν να την προσεγγίσουν. Στη σύγχρονη εποχή η επικοινωνιακή δράση είναι η έννοια που ενδιαφέρει περισσότερο πολλούς επιστήμονες και αναλυτές διότι συνιστά τον κινητήριο μοχλό της πολιτικής, ως έκφραση συλλογικής δράσης, «μια διεπιστημονική προσέγγιση της πολιτικής και της επικοινωνίας, με την τελευταία να παρεμβαίνει στο δημόσιο χώρο και με τη συνδρομή των ΜΜΕ»¹.

Η Μ. Ψύλλα επισημαίνει πως: «Από τα μέσα κυρίως του 20^{ου} αιώνα και μετά, μια σειρά ανακατατάξεις στα πλαίσια λειτουργίας των θεσμών, στη θεώρηση των αξιών και την εγκαθίδρυση πλέον της τεχνολογίας στο χώρο της δημοσιότητας, είχαν ως συνέπεια, να επιφέρουν ριζικές τροποποιήσεις στην ίδια την υπόσταση του δημόσιου χώρου»². Σε αυτόν το δημόσιο χώρο των σύγχρονων δημοκρατικών κοινωνιών τα ΜΜΕ «λειτουργούν για να δίνουν δημοσιότητα στους κυβερνητικούς και πολιτικούς θεσμούς» και παράλληλα «λειτουργούν ως κανάλια για την υπεράσπιση των πολιτικών απόψεων»³. Μέσα σε αυτή τη δημόσια σφαίρα μπορούμε να τονίσουμε τον αναβαθμισμένο αλλά συνάμα κυρίαρχο ρόλο που έχουν τα ΜΜΕ. Πάνω σε αυτήν την άποψη ο Gansson χαρακτηρίζει τα ΜΜΕ ως έναν πόρο που επιτρέπει στην κοινή γνώμη να νοηματοδοτεί τα πολιτικά διακυβεύματα⁴. Η κοινή γνώμη, με τη σειρά της ως έννοια, αποτελεί εξίσου μια από τις πιο διαχρονικές έννοιες των κοινωνικών επιστημών, ενώ παράλληλα το νόημα της παραμένει εξίσου αμφιλεγόμενο⁵ όπως επισημαίνει ο V. Price.

Σε αυτό το κεφάλαιο, λοιπόν, θα οικοδομήσουμε τον σκελετό που θα αναλυθεί μετέπειτα η περίπτωση που επιλέξαμε. Θα ξεκινήσουμε την μελέτη από την πολιτική δράση μιας κυβέρνησης και στη συνέχεια θα παρουσιαστεί ο προβληματισμός γύρω από την επικοινωνιακή δράση, η οποία έχει επαναπροσδιορίσει τη δημόσια σφαίρα και το ρόλο που έχει σε αυτήν η κοινή γνώμη. Παράλληλα, παρουσιάζει αρκετό ενδιαφέρον να προσεγγίσουμε τον τρόπο που τα πολιτικά κόμματα, που βρίσκονται ήδη στην εξουσία, κινητοποιούνται ώστε να διατηρήσουν την εξουσία τους. Αναλυτικότερα, τα (πολιτικά) κόμματα, χαρακτηρίζονται από την άμεση συμμετοχή

¹Ψύλλα Μ., «Η πολιτική ως δράση και λόγος», σελ. 74-79.

² Στο ίδιο σελ.90-91

³McNair Β., «Εισαγωγή στην πολιτική επικοινωνία», σελ.45

⁴Gerstle J., «Η πολιτική επικοινωνία», σελ. 124

⁵Price V., «Κοινή γνώμη», σελ. 17

τους στον ανταγωνισμό που υπάρχει για κατάληψη θέσεων και αξιωμάτων πολιτικής εξουσίας⁶. Όταν αποκτήσουν την πολιτική εξουσία μέσα από αυτόν τον ανταγωνισμό, ο σκοπός τους μετατρέπεται αυτομάτως στη διατήρηση των θέσεων τους στην εξουσία, την οποία επιχειρούσαν να καταλάβουν. Ωστόσο, σε αυτή την περίπτωση καθορίζουν από μόνα τους την ημερήσια θεματολογία στρέφοντας τη δημόσια προσοχή σε διακυβεύματα που κρίνουν ότι θα τους ευνοήσουν μπροστά «στα μάτια» της κοινωνίας.

1.1) Τι είναι μία δημόσια πολιτική;

«Η δημόσια πολιτική αποτελεί έναν όρο-κλειδί, ο οποίος μας βοηθά να κατανοήσουμε την τάση, τις αξίες και τις λειτουργίες ενός πολιτικού συστήματος» περιγράφει ο Κ. Παπαδούλης και συνεχίζει πως «εξετάζεται, παράλληλα, ως μια συνολικά και σταδιακά συστηματική, ορθολογική και επαυξητική διαδικασία που αποτελεί τη ραχοκοκαλιά του πολιτικού συστήματος»⁷.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται αναγκαίο να προβούμε σε μια πιο εκτενή ανάλυση της έννοιας «δημόσια πολιτική». Σύμφωνα με τους Muller-Surel:

«Μια δημόσια πολιτική συνιστά ταυτόχρονα ένα κοινωνικό κατασκεύασμα και ένα κατασκεύασμα έρευνας»⁸. Ωστόσο, δεν δύναται να οριστούν «κάποια» όρια σε αυτόν τον ορισμό ενώ, η ίδια η δομή μιας δημόσιας πολιτικής βρίσκεται σε διαρκή αναθεώρηση και επαναπροσδιορισμό.

1.1.A) Δημόσια πολιτική: Ένα κοινωνικό κατασκεύασμα

Οι Muller-Surel προσεγγίζουν την έννοια ως ένα κανονιστικό πλαίσιο δράσης: «Μια δημόσια πολιτική, συνιστά ταυτόχρονα ένα κανονιστικό πλαίσιο συνδυάζει στοιχειάδημόσιας ισχύος και στοιχεία δράσης εμπειρογνωμοσύνης και τέλος, τείνει να συνιστά ένα σύστημα τοπικής τάξης»⁹.

Εμβαθύνοντας την ανάλυσή μας σε αυτόν τον προσδιορισμό της έννοιας αρχικά, θα προσεγγίσουμε το κανονιστικό πλαίσιο δράσης. Κατά δεύτερον, θα εστιάσουμε στα

⁶Lagroye J., B. Francois, F. Sawicki, «Πολιτική Κοινωνιολογία», σελ. 289

⁷Παπαδούλης Κ., «Δημόσια πολιτική: επιστήμη και ανάλυση: η θεωρία και ο εμπειρισμός του συμφεροντολογισμού και της ιδιοτέλειας», σελ.47-48

⁸Muller P. & Surel Y., «Η ανάλυση των πολιτικών του κράτους», σελ.33

⁹ Στο ίδιο σελ.35-36

στοιχεία που του προσθέτουν δημόσια ισχύ και εμπειρογνωμοσύνη. Τέλος, θα μελετήσουμε το σύστημα τοπικής τάξης.

Αναλυτικότερα:

- **Κανονιστικό πλαίσιο δράσης**→ αποτελεί ένα σύνολο μέτρων, οικονομικού, διανοητικού, ρυθμιστικού και υλικού χαρακτήρα και τη συνοχή αυτών των στοιχείων.

Για να υπάρξει μια δημόσια πολιτική πρέπει οι διάφορες αποφάσεις και δηλώσεις να συνενώνονται μέσω ενός γενικού πλαισίου δράσης που λειτουργεί ως μια νοηματική δομή. Η τελευταία, μέσα από τα εργαλεία που θα αξιοποιήσει, θα στρέφεται στην υλοποίηση στόχων.

- **Δημόσια ισχύ και εμπειρογνωμοσύνη**→ μια δημόσια πολιτική αποτελεί έκφραση της δημόσιας ισχύος. Εδώ θεμελιώνεται ο ειδικός χαρακτήρας της δράσης του κράτους. Έντονη είναι η Βεμπεριανή αντίληψη του Κράτους ως κατόχου του μονοπωλίου της νομιμοποιημένης φυσικής βίας.

Ωστόσο, η δράση του Κράτους δεν πρέπει να καταλήγει σε παγίωση της δημόσιας ισχύος σε ένα σύνολο. Η εξελικτική φύση του Κράτους και η σχέση μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού χώρου αποτελούν τον συνεχή προβληματισμό των δημόσιων πολιτικών.

- **Σύστημα τοπικής τάξης**→ για την μελέτη μιας δημόσιας πολιτικής θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το σύνολο των ατόμων, ομάδων ή οργανισμών των οποίων η θέση επηρεάζεται από τη δράση του Κράτους σε ένα δεδομένο χώρο, ο οποίος αποκαλείται το «κοινό» μιας πολιτικής.

Εδώ, τίθενται ένα πρόβλημα που αφορά το βαθμό εμπλοκής εκείνων που έχουν δικαιοδοσία στη δημόσια δράση: οι παράγοντες που καθορίζουν την ικανότητα επιρροής, οι οποίοι είναι είτε δομικοί (όταν αφορούν τη θέση του δρώντος στον καταμερισμό εργασίας στον τομέα) είτε συλλογικοί.

Παράλληλα, παρουσιάζει αρκετά ενδιαφέρον να μελετήσουμε εξίσου τις δημόσιες πολιτικές μέσα από την γνωστική προσέγγιση, η οποία επιχειρεί να συλλάβει τις δημόσιες πολιτικές και τους τρόπους δράσεις του Κράτους ως γνωστικά και κανονιστικά πρότυπα μέσα από τα οποία ερμηνεύονται το πραγματικό και ταυτόχρονα ως χώρο που δημόσιοι και ιδιωτικοί δρώντες δύναται να εγγράψουν τη δράση τους. Σύμφωνα με αυτή την προσέγγιση, ορίζονται τρεις βασικές λογικές τοποθέτησης: τα μοντέλα-παραδείγματα, τα συστήματα πεποιθήσεων και τα συστήματα αναφοράς. Αυτά σηματοδοτούν την μετάβαση από τις γενικές αρχές στις ειδικές. Ορίζουν το πεδίο του «δύνασθαι» και του «λέγεσθαι» σε μία δεδομένη κοινωνία ιεραρχώντας σημαντικό αριθμό κοινωνικών δυναμικών.

Για να το συνδέσουμε με το υπόλοιπο μέρος αρκεί να αναφέρουμε πως η διαδικασία κατασκευής προτύπου συνιστά μια διαδικασία εξουσίας μέσω της οποίας ένας δρών προβάλλει και βεβαιώνει τα ιδιαίτερα συμφέροντά του. Η ηγεμονία, λοιπόν, κατακτάται από μια ομάδα δρώντων με κοινά συμφέροντα. Οι δρώντες αποτελούν μια τάξη/ομάδα μέσα στην οποία κυριαρχεί ένας συγκεκριμένος τρόπος σκέψης, μια συγκεκριμένη αντίληψη της πραγματικότητας, η οποία διαχέεται σε ολόκληρη την κοινωνία.

1.1.B) Το «δεδηλωμένο» και το «λανθάνον» νόημα μιας δημόσιας πολιτικής

Πέρα από τη συνθετότητα που χαρακτηρίζει το αντικείμενο της δημόσιας πολιτικής, κατά την ανάλυση της έννοιας εμφανίζονται κάποια προβλήματα. Ο προβληματισμός που θα εστιάσουμε αφορά το νόημα που δίνεται στην εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής. Αναλυτικότερα, η γενική αντίληψη είναι ότι υπάρχει διάσταση σε μια δημόσια πολιτική όσον αφορά τους στόχους που ορίζουν οι κυβερνητικοί δρώντες και στα αποτελέσματα που διαπιστώνονται από τη στιγμή της εφαρμογής της. Γι αυτό το λόγο είναι αναγκαίο να αναφερθούμε στο «δεδηλωμένο νόημα» και στο «λανθάνον νόημα» μιας πολιτικής:

- Ως «δεδηλωμένο νόημα» θεωρείται το νόημα μιας πολιτικής που ορίζεται αποκλειστικά μέσα από τους στόχους που επιχειρούν οι δρώντες να πετύχουν λαμβάνοντας μια απόφαση.
- Ως «λανθάνον νόημα» θεωρείται το νόημα που αποκαλύπτεται προοδευτικά κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της πολιτικής.

Συνεπώς, προκύπτει πως όταν μελετάμε μια (δημόσια) πολιτική, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από την μία οι δρώντες, καθώς και οι προθέσεις που έχουν, από την άλλη και η διαδικασία κατασκευής του νοήματος. Βέβαια είναι απαραίτητο να επισημανθεί πως το νόημα μιας δράσης πολλές φορές τροποποιείται όσο βρίσκεται σε εξέλιξη καθώς οι δρώντες δεν είναι εφικτό να προβλέψουν την πορεία της πολιτικής που «όρισαν». Σε αυτό το σημείο «έρχεται» η επικοινωνιακή δράση ώστε τα πολιτικά κόμματα να μπορέσουν να οργανωθούν και να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί.

Σε αυτό το σημείο θα προσθέσουμε στην ανάλυσή μας και την έννοια της δημόσιας επικοινωνίας, η οποία στη σύγχρονη δημοκρατία αποτελεί χαρακτηριστικό της

πολιτικής. Τα πολιτικά κόμματα θεωρούν, πλέον, την επικοινωνιακή πρακτική αναπόσπαστη συνιστώσα για την άσκηση πολιτικής.

1.2) Πολιτική επικοινωνία: Ένας σύγχρονος και εξελισσόμενος κλάδος

Η πολιτική επικοινωνία κατέχει νευραλγικό ρόλο στην άσκηση της πολιτικής εξουσίας. Μέσα από τη συγκεκριμένη έννοια διευκρινίζεται η διαδικασία της κατασκευής του νοήματος ώστε τα πολιτικά κόμματα να κερδίσουν την εύνοια της κοινής γνώμης. Αυτή η λειτουργία των κομμάτων επιβεβαιώνεται από τον B. McNair: «Στις σύγχρονες δημοκρατίες μοιράζονται μια δέσμευση ως προς τα συνταγματικά μέσα επίτευξης των στόχων τους, προσπαθώντας να πείσουν ένα πληθυσμό ως σύνολο για την ορθότητα τους»¹⁰. Για να το επιτύχουν αυτό, υιοθετούν στρατηγικές, για τις οποίες αξιοποιούν τα ΜΜΕ. Οι J. Lagroye, B. Francois, F. Sawicki στο βιβλίο τους, μιλάνε για «κινητοποίηση των μέσων» ως πρακτική στο πλαίσιο της δραστηριότητας των πολιτικών κομμάτων¹¹.

Ο E. Burke είχε ορίσει τα ΜΜΕ ως «τέταρτη εξουσία»¹², παραδεχόμενος ταυτόχρονα το πόσο σημαντικά κρίνονται για την ευεξία της φιλελεύθερης δημοκρατίας. Την άποψη αυτή την τεκμηριώνει τονίζοντας την γνώση που παρέχουν στους ανθρώπους για την πολιτική, αλλά και την προστασία που τους παρέχουν από την κατάχρηση της εξουσίας¹³. Η άποψη αυτή δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί απόλυτα ωστόσο, τα τελευταία χρόνια έχει διαμορφωθεί ένας νέος εκμοντερνισμένος δημόσιος χώρος που χαρακτηρίζεται από τη διαδικασία της σύγχρονης δημοσιότητας.

Η πρόσδεση των πολιτικών κομμάτων στα ΜΜΕ χαρακτηρίζεται από πολλούς συγγραφείς ως διαδικασία μεσοποίησης της πολιτικής. Πρόκειται για μια συμβιωτική σχέση πολιτικών κομμάτων-ΜΜΕ, η οποία περιγράφει την προσαρμογή των πολιτικών κομμάτων στα ΜΜΕ και την εργαλειακή χρήση των τελευταίων για επίτευξη πολιτικών στόχων¹⁴.

Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι πως πολιτική και ΜΜΕ παύουν να θεωρούνται ανεξάρτητοι και αυτόνομοι τομείς και «τρέφονται ο ένας από τον άλλον». Επιπρόσθετα, τα κόμματα ασκούν πολιτική πάνω στην κοινωνία, η οποία άλλοτε έχει θετικά αποτελέσματα γι αυτήν και άλλοτε αρνητικά. Τα ΜΜΕ επικοινωνούν και ενημερώνουν την κοινή γνώμη για τα ισχύοντα δεδομένα. Παράλληλα, η ανάπτυξη

¹⁰McNair B. , «Εισαγωγή στην πολιτική επικοινωνία, σελ.21

¹¹Lagroye J., B. Francois, F. Sawicki, «Πολιτική Κοινωνιολογία», σελ.280

¹²Οι υπόλοιπες τρεις είναι: α) νομοθετική β) εκτελεστική γ) δικαστική

¹³McNair B., «Εισαγωγή στην πολιτική επικοινωνία», σελ.88

¹⁴Κουντούρη Φ. , «Πολιτική δημοσιότητα και Εξουσία», σελ. 99

των μέσων επικοινωνίας ενισχύει την επαγγελματοποίηση της πολιτικής, την ανάδυση, δηλαδή, μιας νέας τάξης πολιτικών εμπειρογνομόνων (δημοσκόποι, διαφημιστές, ειδικοί στις σχέσεις με τα ΜΜΕ, spin doctors, ειδικοί στο πολιτικό μάρκετινγκ) μεταξύ του πολιτικού και μιντιακού πεδίου.

Στο πεδίο της πολιτικής επικοινωνίας εμπίπτουν θέματα όπως η πολιτική διαφήμιση, οι τηλεοπτικές πολιτικές μονομαχίες, η ανάλυση της πολιτικής ειδησεογραφίας, οι πολιτικοί θεσμοί (κυβερνήσεις, κόμματα, κοινοβούλια, Πρόεδροι, Πρωθυπουργοί,) και τα ΜΜΕ, η πολιτική ρητορική, η γλώσσα και το θέαμα, η πολιτική κοινωνικοποίηση, η κοινή γνώμη, η πολιτική κουλτούρα, η προπαγάνδα, οι τεχνικές διαπραγμάτευσης, η κατασκευή των συλλογικών ταυτοτήτων μέσα από τα ΜΜΕ, η σχέση των κοινωνικών και πολιτικών κινημάτων με τα παραδοσιακά και τα νέα μέσα ενημέρωσης και ούτω καθεξής.

1.2.A) Πολιτική επικοινωνία: Ένα διαφοροποιημένο επιστημονικό πεδίο

Σε αυτόν τον νέο εκμοντερνισμένο δημόσιο χώρο η πολιτική επικοινωνία κατέχει σημαντικό ρόλο στην πολιτική σκηνή. Ο Heywood αναφέρεται στην πολιτική ως εξουσία: «Η πολιτική, υπό αυτήν την έννοια, αφορά την παραγωγή, τη διανομή και τη χρήση των πόρων στην πορεία της κοινωνικής ζωής. Ουσιαστικά ως εξουσία είναι η δυνατότητα να πετυχαίνει κανείς το επιθυμητό αποτέλεσμα με οποιαδήποτε τρόπο» και καταλήγει στο συμπέρασμα πως: «η πολιτική μπορεί να θεωρηθεί αγώνας για την σπάνι των πόρων ενώ η εξουσία ως μέσο δια του οποίου διεξάγεται ο αγώνας αυτός»¹⁵. Μέσα από αυτήν την άποψη επιβεβαιώνεται και ο ρόλος της επικοινωνιακής δράσης ως πολιτικό εργαλείο.

Ωστόσο, ο προβληματισμός που αναπτύσσεται σήμερα σχετικά με την πολιτική επικοινωνία αφορά τον προσδιορισμό της έννοιας διότι διαπιστώνεται πως είναι πιο περίπλοκος από όσο φαίνεται. Σε αντίθεση με τον όρο της απλής επικοινωνίας, η οποία ορίζεται εύκολα ως διαδικασία ανταλλαγής πληροφορίας μεταξύ δύο ή περισσότερων μερών¹⁶ επιχειρήθηκε να εξεταστεί πολιτική επικοινωνία μέσα από ποικίλα πλαίσια και μεθόδους. Την προσέγγισαν με διαφορετικούς τρόπους, για παράδειγμα της έδωσαν συμβολική και δομική διάσταση. Στην πρώτη περίπτωση γίνεται λόγος για σύμβολα, τα οποία ερμηνεύονται ως φορείς αναπαραστάσεων του κόσμου ενώ, στη δεύτερη περίπτωση οι δομικές πλευρές της επικοινωνίας

¹⁵Heywood A. , «Εισαγωγή στην Πολιτική», σελ.31

¹⁶Να διευκρινιστεί πως: Η επικοινωνία είναι μια διαδικασία συναλλαγής μηνυμάτων που δεν συμβαίνει απαραίτητα μεταξύ ανθρώπινων όντων, αλλά κάθε οργανισμού ή μηχανής που είναι σε θέση να λάβει και να στείλει μηνύματα.

αναφέρονται στους διαύλους μέσα από τους οποίους μεταφέρεται. Στην εργασία αυτή ωστόσο, κρίναμε ότι είναι απαραίτητο να υιοθετήσουμε την λογική του J. Gerstle¹⁷:

- Εργαλειακή προσέγγιση: Η πολιτική επικοινωνία συνδέεται με την εξειδίκευση στη χρησιμοποίηση εργαλείων και ιδιαίτερα στις τεχνικές κοινωνικής παρατήρησης και τεχνικών προώθησης για τη θεμελίωση της κυριαρχίας των κυβερνώντων.
- Οικουμενική προσέγγιση: Η επικοινωνία και πιο συγκεκριμένα η πολιτική επικοινωνία ορίζεται ως μία διαδικασία διάδρασης που αφορά τη μετάδοση της πληροφορίας μεταξύ πολιτικών-MME-κοινής γνώμης.
- Ανταγωνιστική προσέγγιση: Τα προβλήματα αποτελούν προϊόντα μιας διαδικασίας συλλογικού ορισμού. Δηλαδή, ορίζονται και συλλαμβάνονται ως αντικειμενική μορφή από την κοινωνία. Μιλάμε για έναν ανταγωνισμό με στόχο την επιρροή και τον έλεγχο της κοινής γνώμης.

Συνεπώς, καταλήγοντας στο ότι η έννοια «πολιτική επικοινωνία» δεν περιορίζεται σε έναν ορισμό αλλά εκφράζεται ποικιλόμορφα, προσδιορίζεται αναλόγως με το πως θέλουμε να την αξιοποιήσουμε. Πρόκειται για ένα αντικείμενο που χαρακτηρίζεται από διεπιστημονικότητα και ποικιλία στις προσεγγίσεις του. Ο Ν. Δεμερτζής σχολιάζοντας τη δυσκολία του «ενός ορισμού», επισημαίνει πως: «Η πολιτική επικοινωνία δεν είναι απλώς ένα διεπιστημονικό, αλλά και ένα διαφοροποιημένο επιστημονικό πεδίο»¹⁸.

1.2.B) Δημοσιοποίηση, πολιτικοποίηση και πόλωση

Μέσα από τις προσεγγίσεις της πολιτικής επικοινωνίας, σε αυτό το σημείο θα εξετάσουμε τον τρόπο που το πολιτικό πεδίο δραστηριοποιείται μέσα από αυτήν. Πιο συγκεκριμένα τα πολιτικά κόμματα εκμεταλλεύονται την πολιτική δημοσιότητα και συγκροτούν στρατηγικές που δεσπόζουν μέσα στον πολιτικό ανταγωνισμό. Η πολιτική δραστηριότητα παράγεται από οικονομικά, κοινωνικά, θρησκευτικά κ.α. διακυβεύματα και αφορά ειδικότερα συλλογικά προβλήματα. Αυτό που θα απασχολήσει εμάς έχει να κάνει το τρίπτυχο δημοσιοποίησης-πολιτικοποίησης-πόλωσης, το οποίο αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τα ίδια τα κόμματα είτε πρόκειται για κυβερνητικά είτε αντιπολιτευτικά.

Στην σύγχρονη κοινωνία όταν υφίσταται ένα πρόβλημα, πραγματοποιείται μια συγκεκριμένη διαδικασία. Η τελευταία αποτελεί μια αλυσίδα από τη στιγμή που θα

¹⁷Gerstle J., «Η πολιτική επικοινωνία», σελ. 31-35

¹⁸Δεμερτζής Ν., «Πολιτική Επικοινωνία: Διακινδύνευση, Δημοσιότητα, Διαδίκτυο», σελ.70

εμφανιστεί το πρόβλημα έως να λυθεί (τουλάχιστον σε θεωρητικό πλαίσιο).

Αναλυτικότερα:

- Δημοσιοποίηση: η ενσωμάτωση του προβλήματος στη δημόσια θεματολογία μιας ομάδας που διαμεσολαβείται από την πρακτική επικοινωνιακών λειτουργιών, μέσω των οποίων η ομάδα των αρχικών εισηγητών γνωστοποιεί και παραδέχεται τον προβληματικό χαρακτήρα μιας υπάρχουσας κατάστασης
- Πολιτικοποίηση: διεργασία που γίνεται για να οριστεί η δημόσια αρχή που θα αναλάβει την ευθύνη με τίποτα. Η Φ. Κουντούρη το αναλύει ως: «διαδικασία κατασκευής μιας προσφοράς στη βάση ενός δημόσια αναγνωρισμένου αιτήματος → εκμετάλλευση «προβλημάτων καθημερινότητας για πολιτικό ανταγωνισμό»¹⁹.
- Πόλωση: ορίζει «σχέδια δράσης» ως προς την λύση του προβλήματος. Εδώ η Φ. Κουντούρη μιλάει για στρατηγικές πόλωσης: «ανάδειξη διαιρετικών τομών μέσω της διαφθοράς. Πολιτικά θεμελιώνεται ως ηθική αξιολόγηση κομμάτων με γνώμονα τη δημοκρατία, ενώ μιντιακά ως ειδησεογραφικές αξίες»²⁰.

Το τρίπτυχο θα αξιοποιηθεί αρκετά στην περίπτωση μας. Κλείνοντας το υποκεφάλαιο της πολιτικής επικοινωνίας θα εστιάσουμε σε μια «τρίτη» έννοια που έχει άμεση σχέση με την πολιτική και τα ΜΜΕ, την έννοια της «κοινή γνώμη». Άλλωστε, όπως έχει ειπωθεί, προσεγγίσαμε την πολιτική επικοινωνία ως διαδικασία διάδρασης μεταξύ πολιτικών-ΜΜΕ-κοινής γνώμης. Επομένως, προσεγγίζοντας και τη συγκεκριμένη έννοια, θα κατανοηθεί σε μεγαλύτερο βαθμό και η σύγχρονη πολιτική σκηνή.

1.3) Κοινή γνώμη: Μία εισαγωγή

Ο όρος εμφανίστηκε πρώτη φορά στα τέλη 17^{ου} αιώνα και αρχές 18^{ου} στο πλαίσιο του Διαφωτισμού και συνδέεται με την πολιτική φιλοσοφία του φιλελευθερισμού. Εκείνη την περίοδο η έννοια ήταν συνδεδεμένη με το δημόσιο διάλογο και θεωρούνταν ένα δημοκρατικό μέσο ελέγχου του Κράτους²¹. Σήμερα, μέσω της καθιέρωσης της μαζικής δημοκρατίας, η κοινή γνώμη απέκτησε κριτικό και θεωρητικό χαρακτήρα γύρω από ορισμένα ζητήματα της δημοσιότητας²². Με αυτόν τον τρόπο, η κοινή γνώμη συνδέεται άμεσα με την πολιτική αφού αποτελεί σημείο

¹⁹Κουντούρη Φ., «Πολιτική δημοσιότητα και Εξουσία», Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός, Αθήνα 2011,σελ. 249

²⁰ Στο ίδιο σελ.247

²¹PriceV., «Κοινή γνώμη», Οδυσσέας, Αθήνα 1996, σελ. 35

²² Στο ίδιο, σελ. 8

διαλόγου και αντιπαράθεσης και πολιτικών αποφάσεων με απώτερο σκοπό την εύνοια της από τα πολιτικά κόμματα σχετικά τα εκλογικά ποσοστά.

Αρχικά, θα προσεγγίσουμε την κοινή γνώμη ως έννοια. Στη συνέχεια, έχοντας μελετήσει ήδη την έννοια της πολιτικής επικοινωνίας, θα εστιάσουμε στο πως διαμορφώνεται η κοινή γνώμη και το κομβικό ρόλο που έχουν σε αυτή τα ΜΜΕ.

1.3.A) Η εννοιολόγηση της κοινή γνώμης

Όπως είδαμε η έννοια της πολιτικής επικοινωνίας δεν δύναται να περιοριστεί σε έναν ενιαίο και συγκεκριμένο ορισμό καθώς μπορεί να προσεγγιστεί με ποικίλους τρόπους. Παρομοίως και το νόημα του όρου της κοινής γνώμης δεν δύναται να αποδοθεί σε ένα συγκεκριμένο ορισμό. Οι συγγραφείς του 18^{ου} αιώνα με τον όρο της κοινής γνώμης αναφέρονταν στην κοινωνική συμπεριφορά ενώ η πολιτική επίδραση της στις κυβερνητικές δράσεις παρουσίαζε ασάφειες²³.

Εφόσον και ο συγκεκριμένος όρος δεν μπορεί να προσδιοριστεί και να αποδοθεί πλήρως, θα αξιοποιήσουμε την άποψη του Ν. Δεμερτζή, ο οποίος επισημαίνει πως για να προσεγγίσουμε τη συγκεκριμένη έννοια πρέπει να εστιάσουμε σε τέσσερα σημεία²⁴:

1) Το μεταφραστικό πρόβλημα: Ο όρος κοινή γνώμη αποδίδει στα ελληνικά τον αγγλικό όρο public opinion (δημόσια γνώμη). Ο αγγλικός όρος σχετίζεται περισσότερο με τη δημοσιοποίηση των δημοσίων ζητημάτων και τον έλεγχο των κυβερνώντων. Ωστόσο, επειδή ο φορέας άσκησης του είναι το κοινό, η μεταφραστική εκδοχή της «κοινής γνώμης» φαίνεται να κερδίζει την «μάχη της ορολογίας».

2) Η επεκτατικότητα της έννοιας: ο όρος χρησιμοποιείται για να εκφράσει απόψεις πολιτών σχετικά με ένα δημόσιο θέμα. Πάνω σε αυτό υπάρχει μια διάσταση ανάμεσα σε μια διευρυμένη και σε μια περιορισμένη κοινή γνώμη. Ο Ν. Δεμερτζής επισημαίνει πως η έννοια γίνεται πιο εύκολα κατανοητή αν θεωρηθεί ως ρεύμα γνώμης παρά ως γενική γνώμη της κοινωνίας.

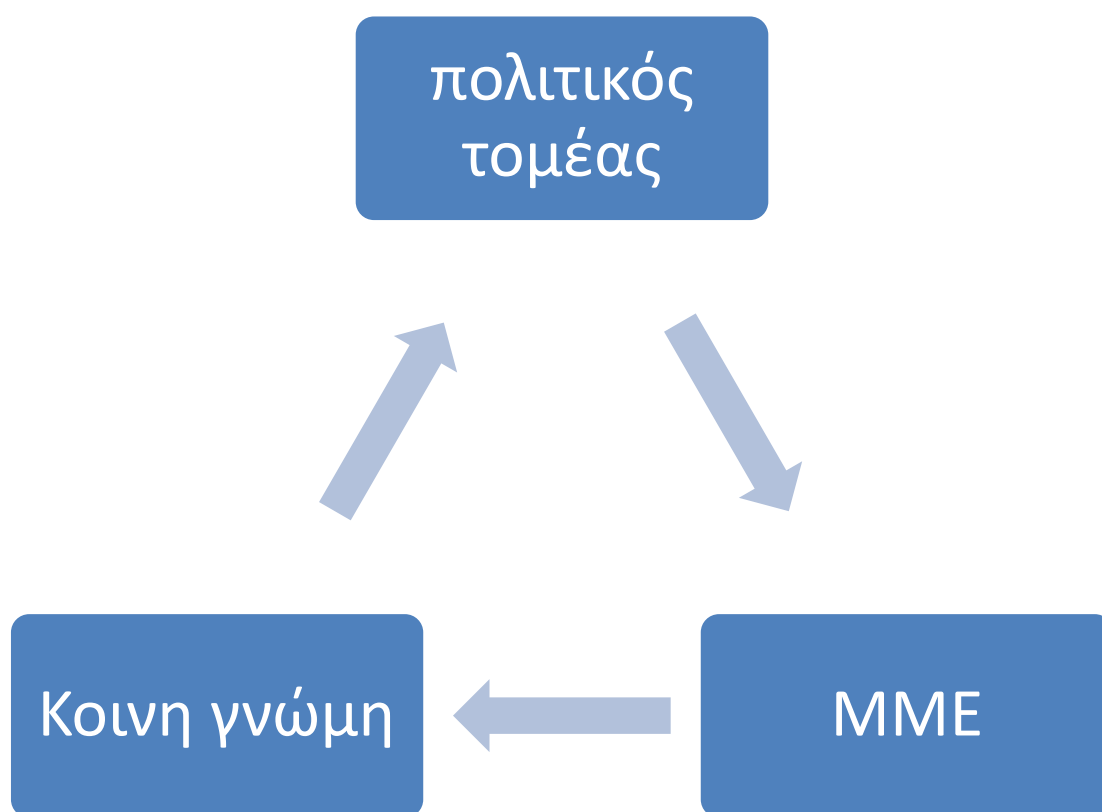
3) Η πολυδιάστατη φύση της: Ο σχηματισμός μιας γνώμης συνιστά μια περίπλοκη υπόθεση, αφού εξαρτάται τόσο από εσωτερικούς (π.χ. αξίες) όσο και από εξωτερικούς παράγοντες (π.χ. ΜΜΕ). Συνεπώς, ο όρος περιπλέκεται διότι εμπεριέχει και συλλογικές και ατομικές πτυχές και ο πολίτης δεν επηρεάζεται μόνο από τα πολιτικά κόμματα όταν εξετάζει ένα δημόσιο θέμα.

²³ Στο ίδιο, σελ. 35-36

²⁴ Στο ίδιο, βλέπε: «Πρόλογος στην ελληνική έκδοση», σελ. 7-15

4) Η εξουσιαστική – ιδεολογική διάσταση: Ως εμπορική εκμετάλλευση, η κοινή γνώμη συνιστά ένα «κατασκεύασμα» ώστε να χειραγωγείται από τα πολιτικά κόμματα για να νομιμοποιούν τις πολιτικές αποφάσεις τους. Οι κυβερνώντες επιχειρούν να ορίσουν μια δημόσια υπόθεση με τρόπο που να δικαιολογεί τη δράση τους με στόχο να χαλιναγωγήσουν τις απόψεις των πολιτών.

Αυτό που μπορούμε να συμπεράνουμε μέσα από αυτά τα τέσσερα σημεία, είναι πως η μελέτη της κοινής γνώμης συνδέεται άμεσα με τον πολιτικό τομέα και με την επικοινωνιακή δράση των κομμάτων. Ας φανταστούμε τον σχηματισμό του τριγώνου: η πρώτη κορυφή παρομοιάζεται με το πολιτικό πεδίο, η δεύτερη με τα ΜΜΕ και η τρίτη με την κοινή γνώμη. Τα πολιτικά κόμματα χρησιμοποιούν τα ΜΜΕ για να διαμορφώσουν και να επηρεάσουν την κοινή γνώμη προς όφελος του και η «αντίδραση» της κοινής γνώμης επηρεάζει τις πολιτικές αποφάσεις.

Σχήμα 1: Τρίγωνο Πολιτικής-ΜΜΕ-Κοινής γνώμης

1.3.B) Η διαμόρφωση της κοινή γνώμης

Εφόσον καταλήξαμε πως η κοινή γνώμη δεν μπορεί να εξεταστεί χωρίς να ληφθούν υπόψη οι παράγοντες διαμόρφωσης της, ο P. Champagne επισημαίνει πως: «η πολιτική επιστήμη τείνει να επιβάλλει στους πάντες τα δικά της σχήματα σκέψης»²⁵, τονίζοντας πως η επιρροή της μάλιστα είχε ξεκινήσει από τον περίοδο του Διαφωτισμού: «Η κοινή γνώμη είναι ένα είδος ιδεολογικής πολεμικής μηχανής, την οποία μηχανεύτηκαν κατά τη διάρκεια του δέκατου όγδοου αιώνα οι ελίτ των διανοούμενων και η τάξη των αστικών δικαστών για να νομιμοποιήσουν τις αντίστοιχες διεκδικήσεις τους στο πολιτικό πεδίο και να αποδυναμώσουν τη βασιλική απολυταρχία»²⁶.

Βασικός παράγοντας διαμόρφωσης της κοινής γνώμης είναι το κοινό, ο λαός που αποτελείται από διάφορες κοινωνικές ομάδες ατόμων με διαφορετικές αξίες και πεποιθήσεις όσον αφορά το μορφωτικό, το πολιτικό, το θρησκευτικό κ.α. επίπεδο. Παράλληλα, το ενδιαφέρον για το πολιτικοκοινωνικό γίνεσθαι διαφέρει από άτομο σε άτομο ωστόσο σε μια κοινωνία κρίνεται απαραίτητη η (επί-)γνώση για τα δημόσια θέματα. Μια κοινωνία, όπως αναφέρει η Μ. Αντωνοπούλου: «δεν είναι τίποτα περισσότερο και τίποτε λιγότερο από τα άτομα που έρχονται σε επαφή μεταξύ τους και αναπτύσσουν κοινωνικές σχέσεις. Η κοινωνικότητα με άλλα λόγια, δεν περιλαμβάνει τίποτα περισσότερο από την αμοιβαιότητα, την αλληλόδραση ή τη διαντίδραση μεταξύ των ανθρώπινων ατόμων»²⁷. Το ρόλο αυτόν, αναλαμβάνουν τα ΜΜΕ.

Ουσιαστικά, επιλέγουν τι πρέπει να δημοσιευτεί στο κοινό και τι όχι, εξερευνούν, περιγράφουν και ερμηνεύουν τα πολιτικά γεγονότα και με την ειδησεογραφική τους κάλυψη ασκούν επιρροή στην κοινή γνώμη. Ωστόσο, τα ΜΜΕ δεν καθορίζουν μόνα τους ποια θα είναι η δημόσια ημερήσια θεματολογία. Εφόσον αξιοποιείται για την νομιμοποίηση του πολιτικού συστήματος, οι πολιτικοί την χρησιμοποιούν για να προσδώσουν κύρος και υποστήριξη στα λεγόμενα και τις αποφάσεις τους και προσπαθούν να την ελέγξουν.

Επιβεβαιώνοντας και από αυτή την οπτική, λοιπόν, το ρόλο που έχουν τα ΜΜΕ στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, ως δίαυλο επικοινωνίας και παροχή πληροφοριών, θα περάσουμε στο τελευταίο υποκεφάλαιο που αφορά τη δραστηριοποίηση των κυβερνώντων κομμάτων. Ειδικότερα, τα κυβερνώντα κόμματα κινητοποιούνται: «στρατηγικά προκειμένου να ελέγξουν προνομιακά το πεδίο της πολιτικής δημοσιότητας και να νομιμοποιήσουν τη δράση τους»²⁸. Πρόκειται για ένα είδος

²⁵ Champagne P., «Η κατασκευή της κοινής γνώμης: Το νέο πολιτικό παιχνίδι», σελ. 39

²⁶ Στο ίδιο, σελ. 53

²⁷ Αντωνοπούλου Μ., «Οι κλασικοί της κοινωνιολογίας: Κοινωνική θεωρία και νεότερη κοινωνία», σελ. 460

²⁸ Κουντούρη Φ., «Πολιτική δημοσιότητα και Εξουσία», σελ. 139

κυβερνητικής ηγεμονίας με στόχο την επιρροή της κοινωνίας και συνάμα τη διατήρηση της εξουσίας.

1.4) Μοντέλο κυβερνητικής ηγεμονίας

«Ένα κυβερνητικό μοντέλο διαχείρισης της πολιτικής δημοσιότητας θα μπορούσε να χαρακτηριστεί το σύνολο στρατηγικών τόσο για τη διαχείριση της ορατότητας και των ορισμών πολιτικών προβλημάτων, όσο και για την αντιμετώπιση ανταγωνιστικών προτάσεων που εκπορεύονται αφενός από τα ΜΜΕ αφετέρου και από τους άλλους πολιτικούς και κοινωνικούς δρώντες»²⁹.

Μέσα από αυτήν τη σκέψη προκύπτει πως στόχος των πολιτικών κομμάτων που βρίσκονται ήδη στην εξουσία, ως κυβέρνηση, είναι η διατήρηση της πολιτικής τους ηγεμονίας μέσω του προσανατολισμού της δημόσιας προσοχής σε διακυβεύματα εκείνα που αποδεικνύονται «πολιτικά ωφέλιμα».

Η κυβέρνηση άλλωστε απολαμβάνει πολλαπλούς πόρους τόσο λόγω της κυβερνητικής θέσης όσο λόγω του πολιτικού κεφαλαίου του ίδιου του κόμματος. Θα εξετάσουμε αρχικά, τους πόρους που έχει στη διάθεση της μια κυβέρνηση και στη συνέχεια θα αναφερθούμε στις στρατηγικές πληροφόρησης που προβαίνει η κυβέρνηση και στην «έννοια» της πλαισίωσης.

Κυβερνητικοί πόροι

Το κυβερνών κόμμα έχει να αντιμετωπίσει πιέσεις από την επικαιρότητα, από τα αντίπαλα κόμματα ακόμα και από το εσωτερικό του περιβάλλον. Ωστόσο, για να αντιμετωπίσει τέτοιες πιέσεις-προκλήσεις διαθέτει σημαντικούς και ποικίλους πόρους.

Αρχικά, η θέση που κατέχει στο πολιτικό σύστημα ως ο έχων την εξουσία, είναι προνόμιο διότι διαθέτει το μονοπώλιο της πληροφορίας που αφορά την ίδια της τη δράση. Για παράδειγμα, σε θέματα εξωτερικής πολιτικής ή οικονομίας, η κυβέρνηση αποτελεί αποκλειστική πηγή πληροφόρησης έχοντας τη δυνατότητα να διαχειριστεί το επικοινωνιακό πλαίσιο. Όπως επισημαίνει και ο J. Gerstle, «πρέπει να αναγνωρίσουμε πως οι κυβερνώντες διαθέτουν ένα, πέραν των συνηθισμένων,

²⁹Κουντούρη Φ., «Πολιτική δημοσιότητα και Εξουσία», σελ. 145

οπλοστάσιο για να προσανατολίσουν και μάλιστα να διαχειριστούν αυτή τη δημόσια προσοχή»³⁰.

Επιπλέον, στελέχη της κυβέρνησης (όπως ο κυβερνητικός εκπρόσωπος) απολαμβάνουν ιδιαίτερη προνομιακή πρόσβαση στο πεδίο της κοινωνικής ορατότητας. Αυτό που ονομάζει η Φ. Κουντούρη εξαρτήσεις ρουτίνας και πολιτικές εξαρτήσεις:

- Εξαρτήσεις ρουτίνας : «οι κυβερνητικές πηγές εξασφαλίζουν για τα ΜΜΕ τη διανομή προγραμματισμένων ειδήσεων και διασφαλίζουν αξιόπιστη ενημέρωση στην καθημερινή ειδησεογραφία»³¹.
- Πολιτικές εξαρτήσεις: «είτε άμεσες μέσα από την εξάρτηση του δημόσιου καναλιού από την κυβέρνηση και από τις ιδεολογικές συγγένειες μέρους του Τύπου, είτε έμμεσες μέσα από τις εξαρτήσεις αυτή τη φορά ιδιωτικών καναλιών και από την κατανομή θέσεων σε δημοσιογράφους σε γραφεία Τύπου και δημόσιων οργανισμών»³².

Ουσιαστικά, το κυβερνών κόμμα καθορίζει την ημερήσια διάταξη (agenda) με τα θέματα που θα απασχολήσουν την καθημερινότητα (σε ποια θέματα να στρέψουμε την προσοχή μας και πόσο, τι να σκεφτούμε και πως να αισθανθούμε). Ειδικότερα, η agenda «περιγράφεται» ως μια αιτιώδης συνάρτηση ανάμεσα στην έμφαση που δίνουν τα ΜΜΕ σε ορισμένα δημόσια θέματα και στις απόψεις του κοινού περί τι αξίζει να προσεχθεί και τι όχι³³. Η επικοινωνία αποτελεί εργαλείο πολιτικής νομιμοποίησης μιας ατζέντας.

Στρατηγικές πληροφόρησης

Το συγκεκριμένο υποκεφάλαιο αφορά τις στρατηγικές που επιδιώκουν τη διαχείριση της επικοινωνίας των προτεινόμενων πολιτικών τους διακυβευμάτων είτε μέσα από την επιλεκτική εστίαση είτε μέσα από την απόκρυψη πληροφοριών. Σε αυτό το σημείο θα σταθούμε σε ένα σχόλιο του E. Goffman: «Ένας από τους βασικούς στόχους μιας ομάδας αποσκοπεί στη διατήρηση του ορισμού της κατάστασης που

³⁰Κουντούρη Φ. , «Πολιτική δημοσιότητα και Εξουσία» , σελ. σελ. 149-παραπομπή Gerstle, op.cit.,pp.97-98

³¹ Στο ίδιο σελ.151

³² Στο ίδιο σελ.154

³³Η θεματολογία δεν είναι μία και ενιαία διότι κάθε Μέσο υιοθετεί διαφορετικές προτεραιότητες προκειμένου να προβάλει την ειδησεογραφική τους ύλη

τροφοδοτεί το θέαμα της. Αυτό σημαίνει ότι υπερ-επικοινωνεί σχετικά με ορισμένα γεγονότα, ενώ υπο-επικοινωνεί σε σχέση με άλλα»³⁴.

Συνεπώς, η κυβέρνηση δημιουργεί ροές πληροφορίας ώστε να προσανατολίσει το ενδιαφέρον του κοινού σε θέματα ευνοϊκά, στα οποία «επενδύει» πολιτικά (στρατηγική προώθησης πολιτικών), αξιοποιώντας σε μέγιστο βαθμό την ορατότητα που απολαμβάνουν οι κυβερνητικές δράσεις. Παράλληλα, λειτουργεί αποτρεπτικά ως προς την παραγωγή και διάθεση πληροφοριών αναφορικά με μη ευνοϊκά θέματα (στρατηγική συγκράτησης ή απόκρυψης πληροφοριών).

Η στρατηγική που θα συμπληρώσει αυτές τις δύο, είναι η στρατηγική πλαισίωσης των προβαλλόμενων πολιτικών διακυβευμάτων. Ως πλαισίωση θεωρείται η διαδικασία ορισμού-ερμηνείας ενός προβλήματος, μιας κατάστασης ως αποτέλεσμα της επιλεκτικής παρουσίασης και ανάδειξης ορισμένων χαρακτηριστικών που προσανατολίζουν σε μια συγκεκριμένη ερμηνεία. Το πλαίσιο δεν επιφέρει ουδεμία καινούρια πληροφορία, αυτό που το ξεχωρίζει είναι η επιρροή που έχει στις απόψεις μας.

Υπάρχουν διάφορες περιπτώσεις πλαισίωσης. Δύο από αυτές (που θα μας απασχολήσουν):

- Πλαισίωση διαμόρφωσης: κάθε πρόβλημα εντάσσεται σε μια κατηγορία. Ορίζουμε το πρόβλημα και «κατασκευάζουμε» το περίγραμμά του. Για παράδειγμα, η οικονομική κρίση ως διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση ή ως ευκαιρία
- Πλαισίωση καταλογισμού: πλαίσιο μετάθεσης ευθυνών πρόκλησης και διαχείριση ενός προβλήματος

Οι συγκεκριμένες στρατηγικές αποτελούν μια «ειδική διαχείριση ανάπτυξης» του περιεχομένου της ημερήσιας διάταξης από τα κυβερνώντα κόμματα ώστε να επηρεάζουν αποκλειστικά τη δημόσια προσοχή και την πολιτική επικαιρότητα. Όπως επισημάναμε και παραπάνω, τα ΜΜΕ δεν καθορίζουν μόνα τους την ημερήσια θεματολογία. Η Φ. Κουντούρη μιλά για επίλεκτες τυπικές και άτυπες πολιτικές ομάδες, οι οποίες αναλαμβάνουν τις διαδικασίες παραγωγής και εφαρμογής των επικοινωνιακών στρατηγικών³⁵. Πρόκειται για τη διαδικασία παραγωγής της καθημερινής πολιτικής θεματολογίας.

Κλείνοντας το κεφάλαιο με το θεωρητικό υπόβαθρο καταλήγουμε στο γεγονός πως η επιρροή των ΜΜΕ είναι τεράστια ώσπου φτάνουμε στο σημείο να μιλάμε για μεσοποίηση και επαγγελματοποίηση του πολιτικού πεδίου. Τα πολιτικά κόμματα δεν μπορούν να σταθούν πλέον χωρίς να έχουν αφομοιώσει στις τάξεις τους την επικοινωνιακή πρακτική. Η συμβιωτική σχέση που έχει αναπτυχθεί έχει διαμορφώσει τον σημερινό δημόσιο χώρο και ο ρόλος των ΜΜΕ αφορά την εύνοια του κοινού. Είναι γεγονός πως σε πολλά κόμματα υπάρχουν πολλοί επικοινωνιολόγοι ή και

³⁴Κουντούρη Φ., «Πολιτική δημοσιότητα και Εξουσία», σελ. 158-παραπομπή Goffmanop. cit., pp141

³⁵Κουντούρη Φ., «Πολιτική δημοσιότητα και Εξουσία», σελ.162

δημοσιογράφοι ώστε να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός. Ειδικότερα, όταν ένα κόμμα γίνεται κυβέρνηση οργανώνεται κυρίως σε αυτόν τον τομέα ώστε να αξιοποιηθούν οι πόροι που αναφέραμε όσο το δυνατόν καλύτερα.

Μια δημόσια πολιτική, λοιπόν, νοηματοδοτείται και ερμηνεύεται μέσα από τον τρόπο που οι δρώντες επιλέγουν να προωθηθεί ώστε να είναι ικανή να πείσει την κοινωνία ότι πράττει το «ορθόν». Ωστόσο, οι δρώντες οφείλουν να έχουν εναλλακτικές στρατηγικές για να αντικρούσουν και την επικοινωνιακή δράση των αντιπολιτευτικών κομμάτων που επιθυμούν να εκμεταλλευτούν μια κατάσταση. Στο κεφάλαιο που ακολουθεί θα αποδείξουμε τα όσα αναφέρθηκαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Επικοινωνιακή διάσταση του πολιτικού & ΜΜΕ

Στο προηγούμενο κεφάλαιο προσεγγίσαμε ορισμένες θεωρητικές έννοιες με σκοπό να αξιοποιηθούν στις παρακάτω αναλύσεις. Από το συγκεκριμένο κεφάλαιο, λοιπόν, θα προχωρήσουμε στην εφαρμογή των θεωριών μέσα από τα δρώμενα της καθημερινότητας και πιο συγκεκριμένα μέσα από το παράδειγμα που αναλύει η εργασία.

Η περίπτωση της ΕΡΤ επιλέχθηκε ως μελέτη ανάλυσης για την εργασία επειδή πρόκειται για μια δημόσια πολιτική που εφαρμόστηκε σε περίοδο οικονομικής κρίσης για την Ελλάδα. Οι δημόσιες πολιτικές που εφαρμόζονται σε τέτοιες κρίσιμες περιόδους είναι μεγίστης σημασίας γιατί πολλές φορές συνδυάζονται από μαζικές απολύσεις ώστε να αναδιαρθρωθεί ο δημόσιος τομέας. Σε αυτή την περίπτωση η επικοινωνιακή δράση των κομμάτων και ο ρόλος των ΜΜΕ έχουν σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια να πείσουν την κοινή γνώμη για την ορθότητα των πολιτικών κομμάτων.

Ειδικότερα ως προς το παράδειγμα μας, θα ξεκινήσουμε από την «ταυτότητα» της ΕΡΤ, η οποία βάσει Συντάγματος «είναι δημόσια επιχείρηση που ανήκει στο δημόσιο τομέα και εποπτεύεται από το Κράτος. Έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος»³⁶. Οι εργαζόμενοι που απασχολεί θεωρούνται δημόσιοι υπάλληλοι³⁷ και κατέχουν μόνιμη θέση στο φορέα.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, η μονιμότητα ενός δημοσίου υπαλλήλου είναι εφικτό να λυθεί υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Το άρθρο 103 αναφέρει πως: «Οι δημόσιοι υπάλληλοι που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι εφόσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν. Αυτοί εξελίσσονται μισθολογικά σύμφωνα με τους όρους του νόμου και, εκτός από τις περιπτώσεις που αποχωρούν λόγω ορίου ηλικίας ή παύονται με δικαστική απόφαση, δεν μπορούν να μετατεθούν χωρίς γνωμοδότηση ούτε να υποβιβαστούν ή να παυθούν χωρίς απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου, που αποτελείται τουλάχιστον κατά τα δύο τρίτα από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους. Κατά των αποφάσεων των συμβουλίων αυτών επιτρέπεται προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, όπως νόμος ορίζει» (παράγραφος 4).

³⁶ <http://company.ert.gr/>

³⁷ «Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του Κράτους και υπηρετούν το Λαό οφείλουν πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα. Τα προσόντα και ο τρόπος του διορισμού τους ορίζονται από το νόμο. {Άρθρο 103 Συντάγματος (Δημόσιοι υπάλληλοι) παράγραφος 1}

Ουσιαστικά, αυτό που πρέπει να σημειώσουμε εδώ είναι ότι η κυβέρνηση ερμήνευσε το Σύνταγμα ώστε να προχωρήσει στη συγκεκριμένη ενέργεια. Με την κατάργηση του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα καταργούνται αυτομάτως και οι θέσεις εργασίας για τους υπαλλήλους του. Σε αυτή την περίπτωση η κυβέρνηση οφείλει να έχει οργανωθεί στρατηγικά και να εφαρμόσει την επικοινωνιακή της δράση.

Το παρόν κεφάλαιο θα διαιρεθεί σε τρία υποκεφάλαια. Στο πρώτο (2.1) θα μελετήσουμε τις συνθήκες που διαμορφώθηκαν για να λάβει χώρα η δημόσια πολιτική της κυβέρνησης. Στο δεύτερο υποκεφάλαιο (2.2) θα προσεγγίσουμε την λογική πάνω στην οποία εφαρμόστηκε και πως πλαισιώθηκε. Τέλος, στο τρίτο υποκεφάλαιο (2.3) θα εξετάσουμε τις στρατηγικές που υιοθετήθηκαν γύρω από την δημόσια ραδιοτηλεόραση μέσα στον πολιτικό ανταγωνισμό με στόχο την επιρροή και τον έλεγχο της κοινής γνώμης.

2.1) Η στρατηγική διαχείρισης μια δημόσιας πολιτικής

Η περίπτωση που μελετάμε παρουσιάζει αρκετό ενδιαφέρον. Πρόκειται για μια δημόσια πολιτική όπου εκφράζεται πλήρως η δημόσια ισχύ της κυβέρνησης για ένα κρατικό φορέα που τον θεωρεί «προβληματικό» και έκρινε πως έπρεπε να αναδιαμορφωθεί. Επιπρόσθετα, αποτελεί ένα κανονιστικό πλαίσιο δράσης αφού η Τρόικα «πίεζε» την κυβέρνηση για αναδιάρθρωση του δημοσίου τομέα και μαζικές απολύσεις.

Η έκθεση που είχε παραδώσει στο Υπουργείο Οικονομικών περιλάμβανε: α) ένα εκτεταμένο πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου για απομάκρυνση εργαζομένων β) συγχώνευση ΕΡΤ-ΑΠΕ γ) μεταφορά του ΑΠΕ στο Ραδιομέγαρο της Αγίας Παρασκευής. Παράλληλα, προσθέτει : «Κατάργηση ραδιοφωνικών σταθμών, την ενοποίηση διευθύνσεων, καθώς και το κλείσιμο του περιοδικού «Ραδιοτηλεόραση»³⁸.

Όπως έχει ήδη επισημανθεί, οι αποφάσεις μιας δημόσιας πολιτικής πρέπει να συνενώνονται μέσω ενός γενικού πλαισίου δράσης που λειτουργεί ως νοηματική δομή. Θεωρώντας πως δεν μπορούσε να αποφύγει να προχωρήσει σε μια πολιτική τέτοιου βεληνεκούς, έπρεπε να οργανώσει τη στρατηγική της ώστε με την ερμηνεία που θα δώσει να αποκομίσει πολιτικά οφέλη. Ο Antony Downs προσφέρει την εξής ερμηνεία για τέτοιες περιπτώσεις: «Η κυβέρνηση πραγματοποιεί τα σχέδια εκείνα τα οποία φέρνουν περισσότερες ψήφους απ' ό,τι άλλα εναλλακτικά σχέδια³⁹» διευκρινίζοντας πως: «Τα κόμματα σε δημοκρατικά πολιτικά συστήματα

³⁸ <http://www.bankwars.gr/?p=103542>

³⁹ Schmidt M. G., «Θεωρίες της δημοκρατίας», σελ. 243

παρουσιάζουν αναλογία με επιχειρήσεις με μια κερδοσκοπική οικονομική οργάνωση⁴⁰».

Ως μια πολιτική επιχείρηση που στόχευε να διατηρηθεί στην πολιτική εξουσία έπρεπε να πλαισιώσει την πολιτική που θα υιοθετούσε. Οι R. Hague- M. Harrop αναφέρονται σε ένα ορθολογικό μοντέλο διαμόρφωσης πολιτικής όπου περιγράφουν την πολιτική ως: «προϊόν της συστηματικής αναζήτησης για το πώς θα επιτευχθούν πιο αποτελεσματικά οι προκαθορισμένοι στόχοι και το συγκεκριμένο μοντέλο το ονομάζουν ορθολογικό»⁴¹. Αυτό το ορθολογικό μοντέλο θα επιτευχθεί με την επικοινωνιακή δράση και τα ΜΜΕ, τα οποία πλέον καθορίζουν την πολιτική οργάνωση και έκφραση. Γι αυτό το λόγο δεν θα χρησιμοποιηθούν στο λόγο της εκφράσεις που θα είχαν αρνητικό αντίκτυπο στην κοινή γνώμη και θα αξιοποιούνταν από τα κόμματα της αντιπολίτευσης για να κερδίσουν εκείνα την εύνοια της κοινής γνώμης.

Το δεδηλωμένο νόημα αυτής της δημόσιας πολιτικής που θα αποδιδόταν ήταν ότι το κύριο μέλημα της κυβέρνησης θα ήταν να την χτίσει υπό το μηδέν με αξιοκρατικά χαρακτηριστικά την ΕΡΤ, αποτελώντας εθνικό θησαυρό για την ίδια τη χώρα. Το λανθάνον νόημα όμως, θα ήταν να ωφεληθεί πολιτικά. Ειδικότερα, το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, το οποίο είχε βγει πρώτο στις προηγούμενες εκλογές και ήθελε να διατηρηθεί πρώτο κόμμα απέναντι στο δεύτερο ΣΥΡΙΖΑ. Πριν προχωρήσει όμως, έκρινε πως θα έπρεπε να μάθει την άποψη του κοινού για μια τέτοια απόφαση. Ο τρόπος που επέλεξε να το παρουσιάσει ήταν μέσω μιας πολιτικής τεχνικής, τις διαρροές⁴². Μια διαρροή μπορεί να χαρακτηριστεί το πρωτοσέλιδο που κυκλοφόρησε η “Real News” λίγες μέρες πριν η κυβέρνηση εφαρμόσει το σχέδιο της.

Το πρωτοσέλιδο της Real News

Στις 26/5/2013 η εφημερίδα “Real News” έχει τίτλο: «Πρόταση- βόμβα για “λουκέτο” στην ΕΡΤ».

⁴⁰Schmidt M. G., «Θεωρίες της δημοκρατίας», σελ. 237

⁴¹HagueR., Harrop M., «Συγκριτική πολιτική και διακυβέρνηση», σελ. 551

⁴²Διαρροές: γνωστοποίηση απόρρητων στοιχείων, πληροφοριών κτλ.-πληροφορίες που ξέφυγαν και μαθεύτηκαν από τρίτους. Πολιτική τεχνική ώστε να γνωστοποιούνται, με ανεπίσημη μορφή, συγκεκριμένες πληροφορίες ώστε να «μετρηθούν» αντιδράσεις

Πρωτοσέλιδο Real News 26/05/2013

Από την κυβέρνηση έσπευσαν να διαψεύσουν το συγκεκριμένο δημοσίευμα κατηγορώντας τον εκδότη της εφημερίδας ότι εξυπηρετεί πολιτικές σκοπιμότητες. Η κυβέρνηση δεν ήταν προετοιμασμένη κατάλληλα εκείνη την περίοδο ώστε να επενδύσει πολιτικά. Ωστόσο, το πρωτοσέλιδο θα αποτελέσει «μια διαδικασία διάδρασης που αφορά τη μετάδοση της πληροφορίας μεταξύ πολιτικών, ΜΜΕ και κοινής γνώμης»⁴³.

Εξαιτίας αυτού του γεγονότος με το πρωτοσέλιδο ο πολιτικός ανταγωνισμός των κομμάτων «περνά από την ακαθόριστη ανταλλαγή στην προφανή μάχη για τον έλεγχο των συλλογικών αναπαραστάσεων, διαδικασία στην οποία τα ΜΜΕ κάνουν θεαματική είσοδο»⁴⁴, αφού λειτουργούν ως: «κανάλια για την υπεράσπιση των

⁴³Gerstle J., «Η πολιτική επικοινωνία», σελ. 32

⁴⁴ Στο ίδιο σελ. 34

πολιτικών απόψεων»⁴⁵. Η κυβέρνηση είχε ως πλεονέκτημα σε αυτή τη μάχη τους πολλαπλούς πόρους που διέθετε καθώς ως εκτελεστική εξουσία, αποτελεί αποκλειστική ειδησεογραφική πηγή για τα ΜΜΕ και τους δημοσιογράφους. Οι πολιτικές που εφαρμόζει ενδιαφέρουν όλη την χώρα και μέσα από τα ΜΜΕ η κοινωνία μαθαίνει για τις σκέψεις και τις κινήσεις της και κατά πόσο και ποιους θα επηρεάσουν.

2.2.) Η στιγμή της κυβέρνησης Α. Σαμαρά: Η 11^η Ιούνη του 2013

Στις 11 Ιουνίου του 2013 η κυβέρνηση εφάρμοσε την πολιτική που προετοιμαζόταν τόσο καιρό. Όταν ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, Σίμος Κεδίκογλου, ανακοίνωσε το κλείσιμο της ΕΡΤ, κρίνεται αρκετά ενδιαφέρουσα η πλαισίωση που είχε η συγκεκριμένη ενέργεια. Άλλωστε, είχε ως λανθάνον νόημα το πολιτικό-εκλογικό κέρδος της κοινής γνώμης και η επικοινωνιακή πειθώ ήταν η μέθοδος επίτευξης του στόχου.

«Σε μια περίοδο που ο ελληνικός λαός υφίσταται θυσίες, δεν υπάρχουν περιθώρια για καθυστερήσεις ή για δισταγμούς. Όπως δεν υπάρχουν περιθώρια ανοχής για “ιερές αγελάδες” που παραμένουν άθικτες, όταν επιβάλλονται περικοπές παντού. Όταν πρέπει να τελειώνουμε με τα ελλείμματα και να βγούμε από την κρίση, δεν μπορούμε να ανεχόμαστε θύλακες αδιαφάνειας και δημόσιας σπατάλης. Η Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση, η ΕΡΤ, είναι μια χαρακτηριστική περίπτωση μοναδικής αδιαφάνειας και απίστευτης σπατάλης. Κι αυτό τελειώνει σήμερα...»⁴⁶

Ως ένα σύστημα τοπικής τάξης, κατά τους Muller-Surel, η δημόσια πολιτική που εφαρμόστηκε από την κυβέρνηση είχε ως δεδομένο χώρο ή αλλιώς «κοινό» της πολιτικής, το Ραδιομέγαρο της Αγίας Παρασκευής και το σύνολο των ατόμων που επηρεάζεται από τη δράση του Κράτους να αποτελεί το προσωπικό του εργαζόταν στο χώρο. Γι αυτό ο κυβερνητικός εκπρόσωπος στην ανακοίνωση του έκανε λόγο πως η κυβέρνηση αναγκάστηκε να ενεργήσει με αυτό τον τρόπο διότι, η ΕΡΤ αποτελούσε θύλακα αδιαφάνειας και δημόσιας σπατάλης. Ανήγγειλε ότι ο συγκεκριμένος φορέας θα αντικατασταθεί από έναν νέο φορέα που θα είναι «δημόσιος» και όχι «κομματικός»⁴⁷. Παράλληλα, επεσήμανε πως οι εργαζόμενοι που θα απολυθούν θα αποζημιωθούν και θα έχουν τη δυνατότητα να αιτηθούν επαναπρόσληψη στον νέο φορέα με τη μόνη διαφορά θα είναι ότι το προσωπικό θα είναι λιγότερο σε αριθμό.

⁴⁵ McNair B. , «Εισαγωγή στην πολιτική επικοινωνία», σελ. 45

⁴⁶ <http://www.skai.gr/news/politics/article/234817/kedikoglou-kleinei-simera-i-adiafanis-kai-spatali-ert/>

⁴⁷ Όλο το νομοσχέδιο για τον νέο φορέα (NEPIT) → http://www.minpress.gr/minpress/nea_ert.pdf

Η απόφαση⁴⁸ για κατάργηση του δημοσίου φορέα δημοσιεύεται και στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ) της ίδιας μέρας. Όπως αναγράφεται:

1. Η Ελληνική Ραδιοφωνία – Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ–Α.Ε.), που ιδρύθηκε με τον Ν. 1730/1987 (Α΄ 145) ως ενιαίος φορέας, καταργείται. Επίσης, καταργούνται οι θυγατρικές εταιρείες που έχουν συσταθεί από την ΕΡΤ– Α.Ε.

2. Η μετάδοση ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, η κυκλοφορία εκδόσεων, η λειτουργία διαδικτυακών ιστότοπων όπως και κάθε άλλη δραστηριότητα της ΕΡΤ – Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής, διακόπτονται μετά το τέλος του κανονικού προγράμματος της 11^{ης} Ιουνίου 2013 και έως τη σύσταση νέου φορέα, που θα υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον στο πλαίσιο της τήρησης αρχών που συνάδουν με τους όρους της διαφάνειας και της χρηστής διαχείρισης εντός του ανταγωνιστικού ραδιοτηλεοπτικού περιβάλλοντος.

Η ερμηνεία που έδωσαν τα ξένα ΜΜΕ

Πριν προχωρήσουμε με την ανάλυση μας αξίζει να αναφερθούμε στο πως υποδέχτηκαν αυτή τη δημόσια πολιτική σημαντικά ξένα δίκτυα και τι ερμηνεία έδωσαν:

Το **BBC (British Broadcasting Corporation)** ως το μεγαλύτερο δίκτυο μεταδόσεων (τηλεοπτικών, ραδιοφωνικών και διαδικτυακών) του κόσμου με έδρα το Λονδίνο έκανε λόγο για αναστολή ενός δημόσιου φορέα για οικονομικούς λόγους αφού η κυβέρνηση έπρεπε να προχωρήσει σε αντίστοιχα μέτρα.

Τίτλος: «Η Ελλάδα αναστέλλει τον κρατικό ραδιοτηλεοπτικό φορέα, ΕΡΤ για οικονομικούς λόγους».

Το **CNN (Cable News Network)** που εκπέμπει κυρίως από την έδρα του, το CNN Center στην Ατλάντα και από τα studio στην Νέα Υόρκη και στην Ουάσινγκτον και διεθνώς κάνει απλή αναφορά στο γεγονός χωρίς να διευκρινίζει στον τίτλο τους λόγους.

Τίτλος: «Η Ελλάδα “απενεργοποιεί” τον κρατικό ραδιοτηλεοπτικό φορέα»

The Telegraph ή the Daily Telegraph είναι ο τίτλος καθημερινής πρωινής εφημερίδας με έδρα επίσης το Λονδίνο. Η εφημερίδα επισημαίνει πως οι λόγοι ήταν οικονομικοί.

Τίτλος: «Η Ελλάδα κλείνει τον κρατικό ραδιοτηλεοπτικό φορέα» επισημαίνοντας «για οικονομικούς λόγους»

⁴⁸ Για ολόκληρη την απόφαση βλ. Παράρτημα: 8. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Φ.Ε.Κ.)

EDITION: INTERNATIONAL | U.S. | MEXICO | ARABIC
 TV: CNN | CNN en Español
 Set edition preference

CNN

Home Video World U.S. Africa Asia Europe Latin America Middle East Business

VOTENOW. MY MY WORLD. THE UNITED NATIONS GLOBAL SURVEY FOR A BETTER WORLD. myw

Greece pulls plug on state broadcaster

By Elnida Labropoulou for CNN
 June 12, 2013 -- Updated 0101 GMT (0901 HKT)

BBC News Sport Weather Travel Culture

NEWS EUROPE

Home UK Africa Asia Europe Latin America Mid-East US & Canada Business Health SciEnv

12 June 2013 Last updated at 02:39 GMT 8.3K Share f t

Greece suspends state broadcaster ERT to save money

Viewers watched the state TV channel go black

The Telegraph

Home News World Sport Finance Comment Blogs Culture Travel Life Women Fa
 USA Asia China Europe Middle East Australasia Africa South America Central A
 France | Francois Hollande | Germany | Russia | Vladimir Putin | **Greece** | Spain | Italy

HOME » NEWS » WORLD NEWS » EUROPE » GREECE

Greece to close state broadcaster

The government of Greece said it will shut down the national broadcaster until further notice from Wednesday morning as part of its plan to cut costs.

Ηλεκτρονικές Ιστοσελίδες: CNN, BBC, TheTelegraph

Συνεπώς, ερμηνεύουν πως τα αίτια είναι οικονομικά τονίζοντας την οικονομική κρίση και την πολιτική λιτότητας που επικρατεί στη ελληνική χώρα. Ωστόσο, στην Ελλάδα η συγκεκριμένη ενέργεια ταυτίζεται με σκάνδαλο.

2.3) Η πολιτική δημοσιότητα μέσα από το ελληνικό πλαίσιο

Το κλείσιμο της ΕΡΤ έθεσε αυτομάτως το ζήτημα στην πολιτική ημερήσια διάταξη ή αλλιώς agenda. Από τη στιγμή που συμβαίνει αυτό, απαιτείται μια διαδικασία λεπτομερούς ανάλυσης και επεξεργασίας, ώστε να αναπτυχθούν προτάσεις πολιτικής.

Ο Heywood τονίζει πως: «τα πολιτικά κόμματα έχουν επίσης κομβικό ρόλο στη διαμόρφωση της ημερήσιας διάταξης. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης δεν ασκούν απλώς κριτική στην κυβερνητική πολιτική. Αναπτύσσουν επιπλέον εναλλακτικές πολιτικές προτάσεις, προσπαθώντας να δώσουν την εικόνα βιώσιμων κομμάτων εξουσίας»⁴⁹. Ωστόσο, η κυβέρνηση κατέχοντας το μονοπώλιο της πληροφορίας που αφορά την ίδια της τη δράση οφείλει να είναι προετοιμασμένη σε τέτοιες περιπτώσεις. Πρώτα, λοιπόν, θα εξεταστούν οι στρατηγικές της αντιπολίτευσης και στη συνέχεια της κυβέρνησης ως απάντηση.

2.3.A) Αντιπολιτευτικές στρατηγικές διεκδίκησης της εξουσίας: Οι δημοκρατικές πρακτικές που υιοθέτησε ο ΣΥΡΙΖΑ

Η αντιπολίτευση και πιο συγκεκριμένα ο ΣΥΡΙΖΑ επιχείρησε, όπως ήταν αναμενόμενο, να εκμεταλλευτεί την κατάσταση που επικρατούσε και να επηρεάσει εξίσου την κοινή γνώμη μέσα από τα ΜΜΕ. Ο J. Burnham, μελετώντας τους Μακιαβελλιστές⁵⁰, ανέλυσε τη σκέψη του R. Michels τονίζοντας πως: «Μια αντιπολίτευση, όποιες θεωρίες κι αν πρεσβεύει, είναι αναγκασμένη να βασιστεί, σε κάποιο βαθμό, στη δημοκρατική βάση και να υπερασπιστεί δημοκρατικές πρακτικές»⁵¹.

Σε αντίθεση με τους πολλαπλούς κυβερνητικούς πόρους, η αξιωματική αντιπολίτευση κατέχει μόνο τους πόρους που της εξασφαλίζει η πολιτική θέση του κόμματος. Ασκώντας έντονη κριτική στην κυβέρνηση χρησιμοποίησε την ορατότητα που διέθετε για να προωθήσει τις δικές στρατηγικές. Από τη μία βασίστηκε στις κινητοποιήσεις⁵² της κοινωνίας προς υπεράσπιση των εργαζομένων που είχαν απολυθεί. Μέσω των κινητοποιήσεων επιβεβαιώνεται από τη μία η επεκτατικότητα της κοινής γνώμης αφού εκφράζονται απόψεις πολιτών σχετικά με το δημόσιο θέμα που προέκυψε, από την άλλη η εξουσιαστική – ιδεολογική διάσταση της (κοινής γνώμης) αφού συνιστά ένα «κατασκευάσμα» ώστε να χειραγωγείται από τα πολιτικά κόμματα για να νομιμοποιούν τις πολιτικές αποφάσεις και δράσεις τους. Στη προκειμένη περίπτωση εμείς εστιάζουμε στο γεγονός πως η αντίδραση της κοινωνίας αξιοποιήθηκε από τα ΜΜΕ για να προωθηθεί η στρατηγική πολιτικοποίησης του ΣΥΡΙΖΑ. Ο T. Bale επισημαίνει την καλή δουλειά που κάνουν τα κόμματα σε ότι αφορά την αποκάλυψη σφαλμάτων της κυβέρνησης και με αυτόν τον τρόπο την

⁴⁹Heywood A. , «Εισαγωγή στην Πολιτική», σελ. 562

⁵⁰ Με τον όρο μακιαβελισμός στη στενή του έννοια εννοείται εκείνη η πολιτική θεωρία σύμφωνα με την οποία η κυβέρνηση ή ηγεμόνας άλλοτε μίας χώρας, εκτιμώντας τις περιστάσεις, μεταχειρίζεται οποιοδήποτε μέσο, ηθικά ορθό ή μη, προκειμένου να προστατεύσει το κράτος του

⁵¹Burnham J. « Οι Μακιαβελλιστές: υπέρμαχοι της ελευθερίας», σελ. 185

⁵² Για περισσότερα βλ. http://www.ethnos.gr/koinonia/arthro/maziki_diadilosi_kata_tou_louketou-63843159/, για κινητοποιήσεις στον περιβάλλοντα χώρο της ΕΡΤ βλ.: Παράρτημα-10.ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

υποχρεώνουν να λογοδοτήσει⁵³. Επομένως, ο στόχος αυτής της στρατηγικής ήταν να τονιστεί η δυσλειτουργία και η αναποτελεσματικότητα της κυβέρνησης προβάλλοντας τους απολυμένους εργαζομένους ως θύματα της.

Παράλληλα, υιοθέτησε και μια στρατηγική πόλωσης, εξισώνοντας το κλείσιμο της ΕΡΤ με σκάνδαλο⁵⁴ τεράστιου βεληνεκούς, καταγγέλλοντας την κυβέρνηση και ζητώντας την άμεση απόδοση κυβερνητικής ευθύνης αναδεικνύοντας την ικανότητα της αξιωματικής αντιπολίτευσης να διαχειριστεί την κατάσταση. Αφού έδωσε τη δική της ερμηνεία πάνω στην πολιτική κατάσταση που είχε δημιουργηθεί κατέθεσε πρόταση για σύσταση εξεταστικής επιτροπής που θα διερευνούσε την πολιτική της κυβέρνησης⁵⁵.

Ένα ακόμα θέμα που επιχείρησε να εκμεταλλευτεί ήταν η κυβερνητική αστάθεια καθώς η ΔΗΜΑΡ αποχώρησε από την κυβέρνηση. Μέσα από αυτό το συμβάν μπορεί να επιβεβαιωθεί πως το νόημα μιας δράσης τροποποιείται καθώς η ΔΗΜΑΡ δεν μπόρεσε να προβλέψει την εξέλιξη που θα είχε το κλείσιμο της ΕΡΤ όταν ως κυβέρνηση το εφάρμοζε. Ο J. Gerstle αντιλαμβάνεται ένα τέτοιο γεγονός ως δραστηριότητα: «above the line» και πιο συγκεκριμένα ως: «αντίδραση στα γεγονότα», αναδεικνύοντας την πανταχού παρουσία του δρώντος και την ικανότητα του να ελέγχει όλες τις ευκαιρίες που εκδηλώνονται⁵⁶. Συνεπώς, η άποψη πως η κυβέρνηση «πέφτει» γίνεται σημείο αναφοράς⁵⁷ και αξιοποιείται.

2.3.B) Κυβερνητικές στρατηγικές διαχείρισης της εξουσίας: Η διαχειριστική κινητοποίηση της Νέας Δημοκρατίας

Η Νέα Δημοκρατία ήταν προετοιμασμένη για το ενδεχόμενο που ο ΣΥΡΙΖΑ θα ταύτιζε την ενέργεια της με σκάνδαλο. Σε έναν πολιτικό αγώνα, οι απαντήσεις σε τέτοιες επιθέσεις είναι άμεσες, ειδικά όταν οι κατηγορίες και οι ευθύνες που καταλογίζονται είναι πολλές. Το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας επιλέγει να

⁵³BaleT., «Πολιτική στις Χώρες της Ευρώπης: πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και αλληλεπιδράσεις», σελ. 29

⁵⁴Ένας όρος που χρησιμοποιείται κατά κόρον στην πολιτική ζωή. Πρόκειται για οποιοδήποτε γεγονός παρεκκλίνει από το νομικά ή ηθικά σωστό ή και συνδυασμό αυτών. Με άλλα λόγια σκάνδαλο είναι ότι σκανδαλίζει την κοινή γνώμη, δηλαδή οτιδήποτε προκαλεί το κοινό αίσθημα.

⁵⁵ <http://www.hellenicparliament.gr/Koionouleftikos-Elenchos/Eidikes-Diadikasies>, Πρόταση σύστασης Εξεταστικής Επιτροπής, που θα διερευνήσει τις άκρως επιζήμιες για τη Δημοκρατία και το δημόσιο συμφέρον ενέργειες, πράξεις και παραλείψεις, παντός υπευθύνου που σχετίζονται με την απόπειρα βίαιης κατάργησης της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. και την παρεμπόδιση λειτουργίας και εκπομπής της Δημόσιας Ραδιοτηλεόρασης στην Επικράτεια (3-7-2013), πρακτικά Βουλής των Ελλήνων

⁵⁶Gerstle J., «Η πολιτική επικοινωνία», σελ. 153

⁵⁷ Ο R. Michels υποστηρίζει πως: «Η ηγεσία μπορεί να ανατραπεί εάν σημειωθεί διχασμός μεταξύ των ηγετών, η μία μερίδα της ηγεσίας (ή και οι δύο) είναι αναγκασμένη να ζητήσει βοήθεια από τις μάζες των μελών και είναι πρόθυμη να οργανώσει τη δύναμη τους». Burnham J. «Οι Μακιαβελιστές: υπέρμαχοι της ελευθερίας», σελ. 184

εκμεταλλευτεί τους κυβερνητικούς της πόρους και να απαντήσει με δύο μεθόδους: α) non paper και β) (επίσημη) τοποθέτηση από το βήμα της Βουλής.

Πολιτική δημοσιότητα και εξουσία

Μέσα από το συγκεκριμένο nonpaper απαντά στις δύο στρατηγικές του ΣΥΡΙΖΑ με τις ίδιες μεθόδους: στρατηγική πώλωσης προβάλλοντας τα σκάνδαλα που συνέβαιναν στην ΕΡΤ και ως στρατηγική πολιτικοποίησης τα «προνόμια» που λάμβαναν «ορισμένοι» έναντι των υπολοίπων σε μια τέτοια οικονομική περίοδο.

Αναλυτικότερα, γίνεται «ευθεία» επίθεση στους συνδικαλιστές, τους οποίους κατηγορεί πως⁵⁸:

- Δεν υλοποιούσαν σχέδια εκσυγχρονισμού αναφέροντας την ύπαρξη έξι λογιστηρίων αντί για ένα
- Δεν καταγραφόταν εδώ και χρόνια τα πάγια, δηλαδή η περιουσία και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην γνωρίζει ο ελληνικός λαός τι πραγματικά του ανήκει και τι έχει λεηλατηθεί
- Οι σπατάλες και τα προνόμια ήταν τεράστια σε μια εποχή που ο λαός πλήττει από την κρίση. Για παράδειγμα, το κόστος για τα κινητά τηλέφωνα μόνον για την ΕΡΤ 3, υπερβαίνει τις 330.000 ευρώ ετησίως, όταν 422 εργαζόμενοι χρησιμοποιούσαν 490 συνδέσεις
- Δεν υπήρχε δομή και διάρθρωση, λειτουργούν 19 περιφερειακοί ραδιοφωνικοί σταθμοί με διαφορετικό προσωπικό και οι περισσότεροι εκπέμπουν 20 ώρες το 24ωρο το ίδιο κοινό πρόγραμμα
- Δεν διατηρούνταν οι συμβάσεις εταιρείας, δεν υπήρχε τμήμα συμβάσεων
- Δεν πραγματοποιούνταν καταγραφή παρουσιών των εργαζομένων με αποτέλεσμα να πληρώνονται δημοσιογράφοι-φαντάσματα και μάλιστα με υπερωρίες τα τελευταία χρόνια. Ακόμα, και οι εξωτερικοί ανταποκριτές έχουν μετατραπεί σε εσωτερικούς συντάκτες βωρης απασχόλησης με κόστος υπερωριών
- Εκμετάλλευση του δορυφορικού σήματος της ΕΡΤ: Η ΕΡΤ από το Σεπτέμβριο του 2012 δεν εισπράττει καθόλου έσοδα από την εκμετάλλευση του δορυφορικού της σήματος στην Αμερική, τον Καναδά και την Αυστραλία, ούτε έχει επιδιώξει δικαστικά την είσπραξή του. Αντίθετα, επιβαρύνεται ετησίως με το ποσό των 900.000 για εκπέμπει το σήμα της δορυφορικά.

⁵⁸ <http://news247.gr/eidiseis/to-non-paper-toy-maksimoy-giati-kleisame-thn-ert.2291417.html>

- Παράνομη παράλληλη απασχόληση: Είχε γίνει καταστρατήγηση της απαγόρευσης παράλληλης απασχόλησης. Για πολλούς από τους εργαζόμενους η ΕΡΤ αποτελούσε πάρεργο, καθώς απασχολούνταν σε άλλους εργοδότες, με κάθε είδους συμβάσεις, χωρίς να έχει ληφθεί η σχετική άδεια από το ΔΣ και χωρίς να είναι δυνατός ο έλεγχος των εργαζομένων αυτών, γιατί τους κάλυπτε το σύστημα.

Υπήρχαν βέβαια και άλλα σκάνδαλα αλλά αναφέρονται αυτά που αξιοποίησε η Νέα Δημοκρατία στον πολιτικό-επικοινωνιακό της για να νομιμοποιήσει την ενέργειά της. Τα συγκεκριμένα ουσιαστικά εμφανίστηκαν στην περίοδο της ελληνικής κρίσης και θεωρήθηκαν «προκλητικά» για την εποχή. Όσον αφορά την πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ για σύσταση εξεταστικής επιτροπής, εκ νέου ο Σίμος Κεδίκογλου ανέλαβε να απαντήσει από το βήμα της Βουλής. Μέσα από το λόγο του δίνει μία άλλη ερμηνεία της κατάστασης ως απάντηση. Αρχικά, τονίζοντας συνεχώς πως ήταν αναγκαία αυτή η ενέργεια γιατί εν λειτουργία της ΕΡΤ δεν μπορούσε να ενεργήσει με έναν τόσο αποτελεσματικό τρόπο και η οικονομική κατάσταση που επικρατούσε έδωσε την ευκαιρία στην κυβέρνηση να προβεί στη λύση του προβλήματος. Πρόκειται για τη πλαισίωση διαμόρφωσης ενός προβλήματος.

Ας προσεγγίσουμε την κυβερνητική απάντηση μέσα από το τρίπτυχο δημοσιοποίηση-πολιτικοποίηση-πόλωση:

Δημοσιοποίηση: «Η ΕΡΤ ήταν ο κατεξοχήν οργανισμός που έφερε όλες τις παθογένειες του ελληνικού δημοσίου. Βαθύτατη νοοτροπία κομματοπελατιακών σχέσεων, καταστατικές δυσλειτουργίες ανυπέβλητες, λόγω απηρωμένων συντεχνιακών προνομίων»⁵⁹ → τρόπος διοίκησης και λειτουργίας της ΕΡΤ.

Πολιτικοποίηση: Ήταν αδύνατη η ήπια αντιμετώπισή τους δυστυχώς, όσες φορές επιχειρήθηκε οποιαδήποτε παρέμβαση ή εκσυγχρονισμός (πχ ηλεκτρονικό παρουσιολόγιο), η συνδικαλιστική αντίδραση των εργαζομένων δεν επέτρεπε την παραμικρή αλλαγή.

Πόλωση: Με βάση τα σκάνδαλα που γνωστοποιήθηκαν και λόγω της αδυναμίας αλλαγής εν λειτουργίας, αυτή η ακραία ενέργεια ήταν μονόδρομος.

Μέσα από αυτή τη ρητορική προκύπτει πως δόθηκε μεγάλη σημασία στο πως θα καταλογιζόταν η ευθύνη στην ισχύουσα τότε κατάσταση (πλαισίωση καταλογισμού). Γι αυτό το λόγο επιχείρησε να στρέψει τη δημοσιότητα πως ήταν οι μόνοι ως κυβέρνηση που πήραν την πρωτοβουλία να ρυθμίσουν ένα πρόβλημα που ταλάνιζε επί χρόνια το ελληνικό δημόσιο και τη δημόσια σφαίρα. Αξίζει να αναφερθεί πως το κλείσιμο της ΕΡΤ επιλέχθηκε να πραγματοποιηθεί λίγες μέρες πριν κλείσει η κυβέρνηση κλείσει ενός έτους σχηματισμού. Ο χρόνος λειτουργίας μιας κυβέρνησης αποτελεί σημαντική παράμετρο για το πως θα οργανωθεί όσον αφορά τη διαχείριση

⁵⁹<http://www.hellenicparliament.gr/>, Πρακτικά Βουλής- Βουλή των Ελλήνων

του οικονομικού κύκλου. Αυτή η άποψη μπορεί να επιβεβαιωθεί και από τον Γ. Βούλγαρη, ο οποίος διευκρινίζει πως: «Η κυβέρνηση φροντίζει να λαμβάνει τα αντι-δημοφιλή μέτρα στην αρχή της τετραετίας ενώ προς τη λήξη προχωρεί σε παροχές. Σχεδιάζει έτσι την οικονομική πολιτική ώστε πλησιάζοντας στις εκλογές η οικονομία να είναι στην ανοδική φάση και να προκαλεί αίσθημα ‘‘ευφορίας’’ και ‘‘αισιοδοξίας’’ στους ψηφοφόρους»⁶⁰. Συνεπώς, επιβεβαιώνεται πως τα κυβερνώντα κόμματα προγραμματίζονται από την αρχή της θητείας τους για το πώς αποκτήσουν την εύνοια της κοινής γνώμης.

Έχοντας αναλύσει τις στρατηγικές κυβέρνησης-αντιπολίτευσης και πως εκμεταλλεύτηκαν το νέο εκμοντερνισμένο δημόσιο χώρο και την πολιτική επικοινωνία ως μία διαδικασία διάδρασης σχετικά με την μετάδοση της πληροφορίας μεταξύ πολιτικών-MME-κοινής γνώμης, ήρθε η ώρα να εστιάσουμε στον έντυπο λόγο. Ο τρόπος καταγραφής ερμηνείας και νοηματοδότησης των γεγονότων από τις εφημερίδες θεωρείται εξίσου σημαντικός για τη διαμόρφωση και την επιρροή του κοινού.

⁶⁰ Βούλγαρης Γ., «Η Μεταπολιτευτική Ελλάδα 1974-2009», σελ. 260

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:

Εμπειρική Έρευνα: Ανάλυση πρωτοσέλιδων

Σε αυτό το κεφάλαιο θα ασχοληθούμε αποκλειστικά με τον έντυπο λόγο. Θα εστιάσουμε σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο αναλύοντας πρωτοσέλιδα πολιτικών εφημερίδων και στην πλαισίωση της είδησης που μας απασχολεί. Ο λόγος που επιλέγουμε να προχωρήσουμε σε τέτοια ανάλυση είναι πως: «η γραφή της κάθε εφημερίδας είναι δηλωτική για τη σημασιολογία αλλά και τη μορφολογία που αποδίδει το κάθε έντυπο σε ένα ιδιαίτερο γεγονός, το οποίο αγγίζει το δημόσιο χώρο αλλά συγχρόνως επηρεάζει και την ιδιωτική σφαίρα κάθε αναγνώστη»⁶¹.

Πιο συγκεκριμένα θα εστιάσουμε σε εφημερίδες διαφορετικού ιδεολογικού χώρου: δύο (2) εφημερίδες που ιδεολογικά-πολιτικά έχουν ταχθεί υπέρ της Δεξιάς και δύο (2) εφημερίδες που ιδεολογικά-πολιτικά έχουν ταχθεί υπέρ της Αριστεράς. Για τις πρώτες θα επιλέξουμε: 1) Η Καθημερινή 2) Ο Ελεύθερος Τύπος και για τις δεύτερες: 1)Αυγή 2)Εφημερίδα Των Συντακτών. Η χρονική περίοδος που θα επικεντρωθούμε είναι την εβδομάδα που εφαρμόστηκε η δημόσια πολιτική (11/6-16/6/13).

Στη συγκεκριμένη περίοδο η ΕΣΗΕΑ⁶² προχώρησε σε απεργιακή κινητοποίηση⁶³ στις 13/6/13 και ώρα 6.00π.μ., επομένως 14/6 και 15/6 δεν κυκλοφόρησαν εφημερίδες. Στις 16/6/13 κυκλοφόρησαν μόνο οι Κυριακάτικες Εφημερίδες (Καθημερινή, Ελεύθερος Τύπος). Η μεθοδολογία που επιλέγουμε για την ανάλυση των πρωτοσέλιδων είναι η σημειωτική ανάλυση εφαρμόζοντας τα τρία σημεία του Charles Peirce.

Πριν προχωρήσουμε στην ανάλυση των πρωτοσέλιδων, κρίνεται αναγκαίο να προσεγγίσουμε την επικοινωνιακή διάσταση ενός γεγονότος.

3.1)Επικοινωνιακή διάσταση ενός γεγονότος

Η διαμεσολάβηση ενός γεγονότος από τα ΜΜΕ συνιστά μια επικοινωνιακή πρακτική που αποκτά ιστορικότητα και χρονικότητα μέσω της κοινωνικής παραγωγής και αναγνώρισης που υφίσταται. Όπως επισημαίνει η Μ. Ψύλλα: «είναι προφανές ότι τα ΜΜΕ στην πλειονότητα τους κινούνται στη λογική της αγοράς, ενώ είναι ομοίως αυτονόητο ότι οι πολιτισμικές αναφορές καθώς και η κοινωνική θέση των αποδεκτών

⁶¹Ψύλλα Μ., «Μεθοδολογία της ανάλυσης ενός γεγονότος από τον έντυπο λόγο», σελ. 63

⁶² Η ΕΣΗΕΑ (Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών), είναι επαγγελματικό σωματείο των συντακτών των ημερησίων εφημερίδων και των Ραδιοτηλεοπτικών Μέσων Ενημέρωσης που έχουν έδρα την Αθήνα. Ιδρύθηκε το 1914, στην Αθήνα.

⁶³ <https://www.esiea.gr/24ores-apergies-se-ola-ta-mesa-enimerosis/>

των μηνυμάτων τους είναι διαφορετικές και ποικιλόμορφες, με άμεσες συνέπειες στη νοηματοδότηση των γεγονότων και άρα στην υλοποίηση μιας επικοινωνιακής πράξης»⁶⁴.

Ειδικότερα, στον έντυπο λόγο, τα πρωτοσέλιδα λειτουργούν ως διαφήμιση για την ίδια την εφημερίδα. Γι αυτό το λόγο οι εφημερίδες δίνουν μεγάλη βάση στην πρώτη τους σελίδα. Τα τυπογραφικά και εικονικά στοιχεία, η χωροταξική κατανομή τους, το περιεχόμενο των πληροφοριών, η δομή των άρθρων, οι τεχνικές αφήγησης, το λεξιλόγιο και τα ρητορικά σχήματα που υιοθετούνται, συνιστούν πρωταγωνιστικούς παράγοντες για την κατασκευή του πρωτοσέλιδου⁶⁵.

3.2) Ανάλυση Πρωτοσέλιδων

Θα προβούμε, όπως προλέχθηκε, στην ανάλυση πρωτοσέλιδων της «Καθημερινής», του «Ελεύθερου Τύπου», της «Αυγής» και της «Εφημερίδας των Συντακτών». Τα έντυπα μέσα στοχεύουν στην όσο πιο δυνατή, αρτιότερη καταγραφή των γεγονότων καθώς και στη δημοσιοποίηση απόψεων που απευθύνονται σε μια ευρύτερη κοινή γνώμη ανάλογα με τις ιδεολογικοπολιτικές πεποιθήσεις που πρεσβεύουν. Η επιλογή των εφημερίδων παρέχει τον αναγκαίο μεθοδολογικό προβληματισμό καθώς και τα εργαλεία που κρίνονται απαραίτητα για τη διεξαγωγή της ερευνητικής διαδικασίας και της ερμηνείας του διαμεσολαβημένου γεγονότος από τον ημερήσιο τύπο.

Αρχικά, θα ανατρέξουμε στην ιστορική πορεία της κάθε εφημερίδας και βάσει της ιδεολογικής τους θέσης θα αναφερθούμε στη στάση που κράτησε απέναντι στη πολιτική της κυβέρνησης. Στη συνέχεια θα προχωρήσουμε στην ανάλυση του εκάστοτε πρωτοσέλιδου, η οποία θα πραγματοποιηθεί ως εξής: α) καταγραφή κεντρικών τίτλων, υπέρτιτλων και υπότιτλων β) θεματική ανάλυση των τίτλων και γ) σημειωτική ανάλυση επί του συνόλου των πρωτοσέλιδων. Αναλυτικότερα, θα καταγραφούν όλοι οι τίτλοι που αφορούν αποκλειστικά το γεγονός που εξετάζουμε. Σε αυτή την περίπτωση μπορεί η εφημερίδα να αφιερώνει όλο το πρωτοσέλιδο της πάνω στο συμβάν ή να αποτελεί μια είδηση, κεντρική ή μη, μαζί με άλλες διαφορετικές ειδήσεις. Οι τίτλοι αποτελούν εξαιρετικής σημασίας μέρος μιας εφημερίδας ώστε να προσελκύσουν το αναγνωστικό κοινό. Οι εφημερίδες και ειδικότερα οι εκδότες προσθέτουν στους τίτλους τους σημασιολογικό αλλά και πολιτικό-ιδεολογικό χαρακτήρα. Συνεπώς, δίνεται μεγάλη σημασία στη γλωσσική έκφανση, όχι μόνο στους κεντρικούς τίτλους ή στους υπέρτιτλους αλλά και σε μικρότερους τίτλους. Σημαντικό ρόλο σε αυτό έχουν και τα σημεία στίξης (εισαγωγικά, παρενθέσεις κτλ) που άλλοτε δίνουν μεγαλύτερη έμφαση και άλλοτε μικρότερη σε ένα γεγονός. Ωστόσο, όπως θα δούμε και κατά την ανάλυση μας η

⁶⁴Ψύλλα Μ., «Μεθοδολογία της ανάλυσης ενός γεγονότος από τον έντυπο λόγο», σελ.24

⁶⁵ Στο ίδιο σελ.51

φιλοσοφία μιας εφημερίδας διαφέρει από μια άλλη ακόμα και αν ανήκουν και στον ίδιο ιδεολογικό χώρο.

Σε δεύτερο επίπεδο, θα πραγματοποιηθεί θεματική κατηγοριοποίηση των τίτλων (μόνο εκείνων που ερευνούμε), την ίδια στιγμή που μπορούμε να αναδείξουμε το σημασιολογικό περιεχόμενο της κάθε θεματικής ξεχωριστά. Μέσα από τη θεματική ανάλυση εντοπίζονται και αναλύονται τα διάφορα θέματα (ή γεγονότα) που αναφέρονται από τους τίτλους της εφημερίδας. Συνεπώς, επρόκειτο για μια μέθοδο που έχει ως σκοπό να ομαδοποιεί στοιχεία, αναλόγως με τη σημασιολογία τους και να περιγράφει τα δεδομένα λεπτομερώς.

Όσον αφορά το τρίτο βήμα (σημειωτική ανάλυση), επειδή αποτελεί ιδιαίτερη περίπτωση για το κεφάλαιο ως προς την ανάλυση των πρωτοσέλιδων, κρίνουμε ότι είναι αναγκαίο να προβούμε σε εκτενέστερη ανάλυση ώστε να δοθούν οι απαραίτητες επεξηγήσεις για τον τρόπο που θα πραγματοποιηθεί. Γι αυτό και μέσα στο παρόν υποκεφάλαιο θα αναφερθούμε ξεχωριστά στη σημειωτική ανάλυση.

Σημειωτική ανάλυση

Η σημειωτική ανάλυση ή σημειολογία λειτουργεί ως θεωρία της σημασίας⁶⁶ μας προσφέρει μια μέθοδο ανάλυσης κειμένων με στόχο την κατανόηση τους και άρα την λειτουργικότητα τους μέσα στα πλαίσια της κοινωνίας. Παράλληλα, συνιστά και εργαλείο καταγραφής των ιδεολογικών αξιών.

Ο Peirce υιοθέτησε για την εφαρμογή της σημειωτικής μεθοδολογίας ένα τριαδικό μοντέλο: Αντιπροσώπευον, Αντικείμενο και Ερμηνεύον. Το αντιπροσωπεύον είναι η μορφή του σημείου, το ερμηνεύον είναι η έννοια που αποδίδεται στο σημείο και το αντικείμενο είναι αυτό στο οποίο αναφέρεται, αναπαριστά το σημείο. Όπως αναφέρει ο Χάμπερμας, τα σημεία ως βασικές μονάδες που απαρτίζουν τη γλώσσα, έχουν από τη φύση τους αυθαίρετο χαρακτήρα⁶⁷. Η παραπάνω θεώρηση ανταποκρίνεται σε τρεις τάξεις νοηματοδότησης που συνδυαστικά μεταξύ τους οργανώνουν τη δομή ενός πρωτοσέλιδου. Πρόκειται για: **α) τη γλωσσολογική** που δηλώνει τη γλωσσική καταγραφή όπου κυριαρχεί το συμβολικό στοιχείο **β) την αναλογική** που στηρίζεται στην καταγραφή του εικονικού και **γ) την μετωνυμική** που η σημασιοδότηση γίνεται αντιληπτή στη βάση υπαρκτών στοιχείων, όπου η γειτνίαση, η προσέγγιση σε σχέση με την απόσταση, το μέρος σε σχέση με το όλο, το περιεχόμενο σε σχέση με το περιέχον οργανώνουν το μήνυμα στη συνολική του εκφορά⁶⁸.

⁶⁶ Συλλογικό (επιμ. Παπαγεωργίου Γ.), "Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα- Το μήνυμα ως αντικείμενο ερμηνείας και ανάλυσης», σελ. 101

⁶⁷ Craib I., «Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία: Από τον Πάρσονς στον Χάμπερμας», σελ. 191

⁶⁸ Ψύλλα Μ., «Μεθοδολογία της ανάλυσης ενός γεγονότος από τον έντυπο λόγο», σελ.58-59

3.2.A) «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

«Η Καθημερινή» είναι πρωινή καθημερινή εφημερίδα που εκδίδεται στην Αθήνα και κυκλοφορεί σε όλη την Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1919 από τον Γεώργιο Βλάχο, έχοντας ένα φιλελεύθερο φύλλο με πληροφοριακό (κυρίως) χαρακτήρα, με ακαδημαϊκό τρόπο σύνταξης των – περισσότερων – άρθρων του. Μετά το θάνατό του ιδρυτή της το 1951 η εφημερίδα πέρασε στα χέρια της κόρης του Ελένης Βλάχου. Το 1967 διέκοψε την κυκλοφορία της εφημερίδας λόγω δικτατορίας και διέφυγε στο εξωτερικό. Όταν επέστρεψε στην Ελλάδα την 9/8/1974 μετά τη Μεταπολίτευση και την 15/9/1974, έβγαλε και πάλι την Καθημερινή. Το 1987 η εφημερίδα πουλήθηκε στο Γιώργο Κοσκωτά. Από το 1988 έως σήμερα ανήκει στον όμιλο Αλαφούζου.

Θεωρείται εφημερίδα της Κεντροδεξιάς με σημαντική επιρροή στους κύκλους της συντηρητικής παράταξης Ο Δ. Ψυχογιός χαρακτηρίζει την εφημερίδα ως: «μια από τις τρεις αθηναϊκές εφημερίδες που διατήρησαν το μεγάλο σχήμα. Η εμφάνιση της θυμίζει τους Times του Λονδίνου. Ξεχωρίζει όμως από τις άλλες εφημερίδες για την ποιότητα του χαρτιού που χρησιμοποιεί την πολύ καλή της εκτύπωση και τη φιλικότητα της προς το χρήστη»⁶⁹.

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» και ΕΡΤ

«Η Καθημερινή» με τον κεντροδεξιό ιδεολογικό-πολιτικό της προσανατολισμό, τάχθηκε υπέρ της απόφασης για κλείσιμο της ΕΡΤ. Αρχικά, δεν πήρε άμεση θέση υπέρ της απόφασης. Αντιθέτως, έμεινε στον πληροφοριακό-ενημερωτικό της χαρακτήρα το διάστημα 11/6 και 12/6. Χαρακτηριστικό είναι άλλωστε πως δεν δημοσίευε φωτογραφίες που είχαν σχέση με το γεγονός, μένοντας μόνο στο γραπτό λόγο. Στις 13/6 πήρε άμεσα θέση στο πλευρό της ΝΔ, τονίζοντας πως η χώρα δεν πρέπει να προχωρήσει σε εκλογές ρίχνοντας την ευθύνη σε ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ, το οποίο επισημαίνεται από την φωτογραφία των δύο αρχηγών τους. Τις επόμενες μέρες δεν κυκλοφορεί λόγω της απεργίας της ΕΣΗΕΑ, ωστόσο στις 16/6 θα κυκλοφορήσει η κυριακάτικη έκδοση της.

Γενικότερα, η εφημερίδα χαρακτηρίζεται περισσότερο από γραπτό κείμενο και λιγότερο έως ελάχιστο από εικονικά στοιχεία. Προτιμά την αφήγηση μέσα από κείμενα με συμπλήρωση εικόνας όπου κρίνεται αναγκαίο.

⁶⁹ Ψυχογιός Δ., «Τα Έντυπα Μέσα Επικοινωνίας: Από τον πληρό στο Δίκτυο», σελ. 487

Καταγραφή Κεντρικών Τίτλων, Υπέρτιτλων και Υπότιτλων (11/6 – 16/6 2013)

11 Ιουνίου 2013 (Τρ.)	
Άλλοι Τίτλοι	Επανέρχεται το θέμα της ΕΡΤ
Υπότιτλος	Συνεχίζεται το σίριαλ με την τρόικα για τις απολύσεις
12 Ιουνίου 2013 (Τετ.)	
Κεντρικός τίτλος	Ανατροπή σκηνικού με λουκέτο στην ΕΡΤ
Υπότιτλος	Προσωπική απόφαση Σαμαρά παρά τη διαφωνία Βενιζέλου και Κουβέλη
Άλλοι Τίτλοι	Σενάρια για πρόωρες εκλογές Η μυστική συνάντηση των τριών αρχηγών το βράδυ της Κυριακής Προσοχή στις «φούσκες»
13 Ιουνίου 2013 (Πεμ.)	
Κεντρικός τίτλος	Λύση σε μία εβδομάδα ή εκλογές
Υπότιτλοι	Προβληματισμός στις Βρυξέλλες, ένταση στο εσωτερικό. Ο πρωθυπουργός δίνει χρόνο σε Βενιζέλο και Κουβέλη ώστε να αρθεί το αδιέξοδο.
Άλλοι Τίτλοι	Αλλαγές, όχι εκλογές
16 Ιουνίου 2013 (Κυρ.)	
Κεντρικός τίτλος	Σκληρό πόκερ με φόντο εκλογές
Υπότιτλοι	Σε καθοριστική σύσκεψη συνέρχονται οι πολιτικοί αρχηγοί-Παρέμβαση της Προεδρίας-Το παρασκήνιο της κρίσης
Άλλοι Τίτλοι	Σαμαράς: Ο κόσμος περιμένει να σπάσουμε αυγά

Θεματική Καταγραφή Πρωτοσέλιδων Τίτλων

Η κατηγοριοποίηση των τίτλων της Καθημερινής την περίοδο που μελετάμε (11/6 – 16/6 2013), μας έδωσε: **α) την ΕΡΤ** που υπέστη τη δημόσια πολιτική της κυβέρνησης για κατάργηση της. Το όνομά της απευθείας μπορεί να μην αναφέρεται στους υπόλοιπους τίτλους (είτε κεντρικούς, είτε υπότιτλους, είτε απλοί τίτλοι) αλλά εννοείται διότι όλα τα γεγονότα που διαδραματίζονται, καταγράφονται βάσει του κλεισίματος της ΕΡΤ **β) τις εκλογές** που έχουν άμεση σχέση με τις συναντήσεις των πολιτικών αρχηγών της συγκυβέρνησης με την έννοια ότι σε περίπτωση αδιεξόδου

των συζητήσεων μεταξύ των πολιτικών αρχηγών της συγκυβέρνησης τα πιθανότερο σενάριο θα ήταν η προσφυγή στις κάλπες **γ) την κυβέρνηση όπου** η εφημερίδα εστιάζει μόνο στα ονόματα των αρχηγών τους ως εκπρόσωποι τους που θα λάμβαναν τις κρίσιμες αποφάσεις **δ) την οικονομική πολιτική** που ακολούθησε η κυβέρνηση, δηλαδή τα οικονομικά μέτρα σε περίοδο κρίσης της οικονομίας της χώρας (κατάργηση δημοσίου φορέα, απολύσεις κτλ) **ε) την Τρόικα**, η οποία απαίτησε τις απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων.

Τα συγκεκριμένα αποτελούν και γενικές θεματικές τίτλων και στα υπόλοιπα πρωτοσέλιδα (με εξαίρεση την «Αυγή» που περιλαμβάνει το λαό και τον «Ελεύθερο Τύπο που αντί για οικονομική πολιτική εστιάζει στο δημόσιο μοντέλο). Επομένως, στα επόμενα πρωτοσέλιδα θα προχωρήσουμε κατευθείαν στην καταγραφή.

Αναλυτικότερα:

ΕΡΤ: Αναφέρεται σε τρεις (3) κεντρικούς τίτλους (12/6,13/6,16/6), τέσσερις (4) υπότιτλους (12/6, 13/6 **χ2**, 16/6), απλό τίτλο (11/6)

Εκλογές: Αναφορά γίνεται σε δύο (2) κεντρικούς τίτλους (13/6,16/6) και σε έναν (1) απλό τίτλο (12/6).

Κυβέρνηση: Ονόματα των αρχηγών των κομμάτων της συγκυβέρνησης αναφέρονται σε τρεις (3) υπότιτλους (12/6,13,6,16/6) και σε έναν απλό τίτλο (16/6). Στη περίπτωση του Α. Σαμαρά η εφημερίδα αναφέρεται στο πρόσωπο του είτε ονομαστικά, είτε ως πολιτικού αρχηγού, είτε με την ιδιότητα του πρωθυπουργού.

Οικονομική Πολιτική: Γίνεται αναφορά σε έναν (1) κεντρικό τίτλο (16/6) και σε τρεις (3) υπότιτλους (11/6,13/6,16/6).

Τρόικα: Το «όνομα» της Τρόικας αναφέρεται μόνο σε έναν (1) υπότιτλο (11/6) αλλά όχι κεντρικού τίτλου αφού μετά η εφημερίδα εστιάζει μόνο στα κόμματα που αποτελούσαν την κυβέρνηση και στους αρχηγούς της.

Σημειωτική ανάλυση πρωτοσέλιδου

Στην προσπάθεια μας να μελετήσουμε πιο σφαιρικά το ερευνητικό μέρος, εν προκειμένω ένα πρωτοσέλιδο της Καθημερινής, ακολουθήσαμε το μεθοδολογικό διάβημα της σημειωτικής προσέγγισης ώστε το ερμηνευτικό μας εγχείρημα να αποκτήσει τον απαραίτητο πλουραλισμό και τις συνδυαστικές εκείνες προτάσεις για την καλύτερη ανάλυση και απόδοση του πρωτοσέλιδου. Έχοντας ως δείγμα γραφής το πρωτοσέλιδο της 12ης Ιουνίου του 2013 (είναι η ημερομηνία που κυκλοφορούν οι εφημερίδες την επομένη του κλεισίματος της ΕΡΤ-ίδια ημερομηνία που θα επιλεγεί

και για τις υπόλοιπες εφημερίδες), ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα της συγκεκριμένης εφημερίδας, που θα μας βοηθήσει να εμβαθύνουμε στον τρόπο σκέψης, δημιουργίας και τελικά απόδοσης της πρώτης σελίδας του υπό ανάλυσης εντύπου.

Η εφημερίδα δεν εγκαταλείπει τις χωροταξικές της συνήθειες. Παρατηρούμε λοιπόν τον κεντρικό τίτλο στο μέσο της σελίδας, χωρίς υπέρτιτλο (πολιτική που εφαρμόστηκε από την εφημερίδα σε όλα τα πρωτοσέλιδα που είδαμε) αλλά με υπότιτλο. Έτσι η κεντρική είδηση «**Ανατροπή σκηνικού με λουκέτο στην ΕΡΤ**» πλαισιώνεται από τον υπότιτλο που περιγράφει την πρωτοβουλία του πρωθυπουργού και με δύο κείμενα, μικρά σε έκταση που επεξηγούν τα δρώμενα. Δεν υπάρχει φωτογραφία που να συμπληρώνει την είδηση ωστόσο, συμπληρώνεται δεξιά με ένα ένθετο με τίτλο: «**Σενάρια για πρόωρες εκλογές**». Στο δεξί μέσο άκρο υπάρχει η ένθετη στήλη με τον τίτλο «Κύριο Άρθρο» φιλοξενώντας το άρθρο «Πολιτικό θάρρος» που αναφέρεται στην πρωτοβουλία της κυβέρνησης και συγκεκριμένα του πρωθυπουργού για το κλείσιμο της ΕΡΤ. Τέλος, όσον αφορά την αρθρογραφία του πρωτοσέλιδου που σχετίζεται με τον κεντρικό τίτλο και τους υπότιτλους, υπάρχει στο κάτω μέρος της εφημερίδας και ακριβώς στο μέσο, σχόλιο του Αλέξης Παπαχελάς με τίτλο «Προσοχή στις “φούσκες”».

Η υπόλοιπη ειδησεογραφία καλύπτει θέματα που δεν έχουν άμεση σχέση με τον κεντρικό τίτλο, άλλα σημαντικά και άλλα δευτερευούσης σημασίας. Στο κεντρικό μέρος του πρωτοσέλιδου υπάρχουν ειδήσεις που δεν σχετίζονται όμως με τον κεντρικό τίτλο, αλλά περιγράφουν τις διαδηλώσεις των Τούρκων στη πλατεία Ταξίμ. Χαρακτηριστική είναι και η φωτογραφία που απεικονίζει τις συγκρούσεις των διαδηλωτών με την τουρκική αστυνομία. Αριστερά η στήλη «Σήμερα» που επισημαίνει το ποσοστό εισαγωγής στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση εκείνη την χρονιά και πιο κάτω δηλώσεις του πρωθυπουργού σχετικά με διάφορα θέματα αρνούμενος ότι θα λάβει επιπρόσθετα οικονομικά μέτρα στην οικονομική πολιτική που ακολουθείται. Στο κεντρικό κομμάτι της εφημερίδας υπάρχουν διάφορα θέματα με τίτλους: «**Προς επανεξέταση πλειστηριασμών**» αναφερόμενοι στο θέμα της απαγόρευσης των πλειστηριασμών της πρώτης κατοικίας και ως συμπληρωματικό του παραπάνω κειμένου δηλώσεις του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν-Κλοντ Γιούνγκερ με τίτλο «Έγιναν λάθη, αλλά τα καταφέραμε».

Αριστερά η στήλη «Σήμερα» που επισημαίνει το ποσοστό εισαγωγής στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση εκείνη την χρονιά και πιο κάτω δηλώσεις του πρωθυπουργού σχετικά με διάφορα θέματα αρνούμενος ότι θα λάβει επιπρόσθετα οικονομικά μέτρα στην οικονομική πολιτική που ακολουθείται. Στο κεντρικό κομμάτι της εφημερίδας υπάρχουν διάφορα θέματα με Αριστερά από το συγκεκριμένο κείμενο απεικονίζεται μια φωτογραφία με χειραψία ανάμεσα στους Γιούνγκερ-Σαμαρά. Επιπρόσθετα, υπάρχουν άλλα δύο θέματα με τίτλους «Στην Ευρωβουλή οι υποκλοπές από τις ΗΠΑ» και «Πληθαίνουν οι ελληνικές μικροζυθοποιίες» με φωτογραφία από ελληνικές μπύρες. Το πρωτοσέλιδο ολοκληρώνεται με την κατοχύρωση μιας διαφήμισης που εμφανίζεται στο κάτω-δεξιά μέρος της σελίδας.

αποκλίνει δηλαδή από τις χωροταξικές της συνήθειες, ενώ επιβεβαιώνεται ο πληροφοριακός της χαρακτήρας.

Οι γλωσσικές εκφάνσεις συνάδουν με την πολιτική της εφημερίδας που διατείνεται θετικά σε αυτήν την ενέργεια. Μέσα από τον κεντρικό τίτλο και τον υπότιτλο: «**Ανατροπή σκηνικού με λουκέτο στην ΕΡΤ**»- «Προσωπική απόφαση Σαμαρά παρά τη διαφωνία Βενιζέλου και Κουβέλη», διευκρινίζεται ότι η συγκεκριμένη πολιτική ανήκει αποκλειστικά στον πρωθυπουργό, ενώ οι δύο πολιτικοί αρχηγοί που διαφοροποιούνται από αυτήν την απόφαση σκέφτονται να αποχωρήσουν. Με τις λέξεις «ανατροπή σκηνικού» νοείται πως υπήρχε μια σκέψη για το κλείσιμο της ΕΡΤ, η οποία όμως δεν συγκέντρωνε πολλές πιθανότητες. Όπως αναλύσαμε στα προηγούμενα κεφάλαια που η Τρόικα είχε απαιτήσει απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων καθώς έκρινε τον αριθμό τους υπερβολικό, η κυβέρνηση είχε διαψεύσει αυτή τη φήμη επιδιώκοντας να βρεθεί εναλλακτική λύση (ιδιωτικοποίηση ΔΕΠΑ). Η «ανατροπή» σηματοδοτεί πως τελικά δεν βρέθηκε και έτσι η κυβέρνηση προχώρησε σε αυτήν την πολιτική. Σχετικά με τον τίτλο «**Σενάρια για πρόωρες εκλογές**», η εφημερίδα ενημερώνει πως αν δεν συμφωνήσουν ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ η χώρα οδεύει προς εκλογές θέτοντας σε κίνδυνο την πολιτική σταθερότητα της χώρας. Σχετικά με την ένθετη στήλη «Κύριο Άρθρο» ο τίτλος «Πολιτικό θάρρος» του άρθρου δηλώνει ανοικτά ότι το κλείσιμο της ΕΡΤ απαιτούσε αρκετό (πολιτικό) θάρρος για να εφαρμοστεί η συγκεκριμένη πολιτική ενώ δεν είχε την στήριξη των υπόλοιπων κομμάτων που σχημάτιζαν την κυβέρνηση.

Όσον αφορά το αναλογικό στοιχείο, η εφημερίδα επέλεξε να μην δημοσιεύσει φωτογραφία σχετικά με την ΕΡΤ στο πρωτοσέλιδο της και να εστιάσει μόνο στο γραπτό λόγο. Το έντυπο γνωστοποιεί τον ιδεολογικό-πολιτικό της προσανατολισμό, που σίγουρα δεν ανήκει στα άκρα. Για αυτά υπάρχουν άλλα φύλλα προφανώς στρατευμένα. Οι μόνες φωτογραφίες που υπάρχουν είναι, όπως αναφερθήκαμε, σε ειδήσεις δευτερεύουσας σημασίας με κυριότερη εκείνη που απεικονίζει τα γεγονότα στην Τουρκία.

Σε μετωπιαίο επίπεδο, υπάρχει πλούσια ειδησεογραφία σωστά κατανοημένη ώστε να είναι ευανάγνωστη και ευπρόσιτη από τον αναγνώστη. Το γλωσσολογικό στοιχείο είναι αυτό που αποτελεί την είδηση για το κλείσιμο της ΕΡΤ καθώς το αναλογικό δεν πραγματοποιεί κάτι διαφορετικό από το να υποστηρίξει τη χωροταξική και γλωσσική καταγραφή. Το επικοινωνιακό πεδίο αποκτά νόημα είτε αυτό έχει να κάνει με τη χωροταξική διάταξη του πρωτοσέλιδου που αναλύσαμε, με τις γειτνιάσεις μέρους/όλου, την απομάκρυνση/προσέγγιση, το περιέχον/περιεχόμενο κλπ.

3.2.B) «Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ»

Ο Ελεύθερος Τύπος είναι καθημερινή απογευματινή πολιτική εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας. Η έκδοση του 1983⁷⁰ ως απογευματινή ημερήσια εφημερίδα με εκδότη τον Άρη Βουδούρη γνώρισε μεγάλη επιτυχία. Το καλοκαίρι του 2006 το πακέτο των μετοχών της εφημερίδας απέκτησε το ζεύγος Θεόδωρου και Γιάννας Αγγελοπούλου

Στις 19 Ιουνίου 2009 η γενική συνέλευση των μετόχων της εταιρείας Ίδρυμα Τύπου Α.Ε., στην οποία ανήκε η εφημερίδα, αποφάσισε τη διάλυση της εταιρείας και κατά συνέπεια την παύση της κυκλοφορίας της εφημερίδας. Η απόφαση πάρθηκε λόγω των ζημιολογικών αποτελεσμάτων της εταιρείας, αλλά και της απόφασης του ζεύγους Αγγελοπούλου να αποσυρθεί οριστικά από τον χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Στις 10 Σεπτεμβρίου 2009, έγινε γνωστό πως άλλαξε επίσημα ιδιοκτήτες ο Ελεύθερος Τύπος. Οι τίτλοι της καθημερινής εφημερίδας, της κυριακάτικης έκδοσης (Ελεύθερος Τύπος, Τύπος της Κυριακής) περιήλθαν στην κυριότητα των Δ. Μπενέκου - Αλ. Σκαναβή.

Όσον αφορά την ιδεολογική-πολιτική τη θέση, είχε πάρει από πολύ νωρίς θέση υπέρ του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας. Ο Δ. Ψυχογιός στο βιβλίο του συνδέει άμεσα την εφημερίδα με το κόμμα της Δεξιάς επισημαίνοντας πως: «Τόσο κομματικό φύλλο, όπου καθημερινά σχεδόν εμφανίζονται άρθρα βουλευτών της ΝΔ, από αυτά που όλες οι άλλες εφημερίδες αποφεύγουν σταθερά να δημοσιεύουν, όποιου κόμματος και αν είναι βουλευτής».⁷¹

«ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ» ΚΑΙ ΕΡΤ

Ο Ελεύθερος Τύπος ταυτιζόμενος ιδεολογικά με τη Δεξιά και την ΝΔ τάσσεται ξεκάθαρα υπέρ της δημόσιας πολιτικής που εφήρμοσε. Χαρακτηριστική είναι η χρήση τριών χρωμάτων στα πρωτοσέλιδα της: μπλε (ΝΔ), λευκό (διαφάνεια) και κίτρινο (αρρώστια, κίνδυνος) τα οποία θα αναλύσουμε παρακάτω στη σημειωτική ανάλυση του επιλεγμένου πρωτοσέλιδου.

Σε αντίθεση με την Καθημερινή, ο Ελεύθερος Τύπος λειτουργεί περισσότερο «επιθετικά» για να υπερασπιστεί την πολιτική της ΝΔ κατηγορώντας ανοιχτά ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ. Η εφημερίδα θα αναφερθεί στην κατάργηση του φορέα στις

⁷⁰ Ήταν η τρίτη έκδοση της εφημερίδας. Αρχικά η έκδοσή της ξεκίνησε στις 14 Αυγούστου του 1916 από τον Ανδρέα Καβαφάκη με μια προσωρινή τετράμηνη διακοπή από 18 Νοεμβρίου μέχρι 15 Μαρτίου του 1917 κατά τα λεγόμενα τότε Νοεμβριανά. Συνέχισε την έκδοσή της και μετά τη δολοφονία του Α. Καβαφάκη το 1922, μέχρι που έπαψε να εκδίδεται τον Μάιο του 1927. Επανεκδόθηκε ως ημερήσια απογευματινή εφημερίδα στη δεκαετία του 1960, συγκεκριμένα το 1963-1964 και για ένα μόλις τρίμηνο, από τις 7 Οκτωβρίου 1963 μέχρι τις 13 Ιανουαρίου του 1964 από τους Χρ. Καβαφάκη και Χρ. Τεγόπουλο.

⁷¹ Ψυχογιός Δ., «Τα Έντυπα Μέσα Επικοινωνίας: Από τον πηλό στο Δίκτυο», σελ.476

11/6,12/6,13/6 και αργότερα στις 16/6 με την κυριακάτικη έκδοσή της καθώς η ΕΣΗΕΑ είχε προκηρύξει απεργία.

Καταγραφή Κεντρικών Τίτλων, Υπέρτιτλων και Υπότιτλων (11/6 – 16/6 2013)

11 Ιουνίου 2013 (Τριτ.)	
Άλλοι τίτλοι	Ξεκινούν οι απολύσεις από ΕΑΣ και ΕΡΤ
12 Ιουνίου 2013 (Τετ.)	
Υπέρτιτλος	ΣΚΛΗΡΗ ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΠΥΓΜΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, «ΜΟΝΤΕΛΟ» ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ
Κεντρικός τίτλος	ΒΟΜΒΑ στην ΕΡΤ με 2.656 απολύσεις!
Υπότιτλοι	ΣΦΟΔΡΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ από εργαζομένους και αντιπολίτευση. Διαφωνία από ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜ.ΑΡ. που όμως «δεν ρίχνουν την κυβέρνηση»
Άλλοι τίτλοι	ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΤΗΣ ΑΙΦΝΙΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΕΡΤ ΤΩΝ 1.000 ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ
13 Ιουνίου 2013 (Πεμ.)	
Υπέρτιτλος	ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΣΑΜΑΡΑΣ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ
Κεντρικός τίτλος	ΡΙΧΝΕΙ ΤΟ ΓΑΝΤΙ ΣΕ Βενιζέλο-Κουβέλη
Υπότιτλοι	ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΩΝ από ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜ.ΑΡ., που κάνουν λόγο ακόμα και για εκλογές, αλλά και κινήσεις εκτόνωσης εν όψει της συνάντησης των τριών αρχηγών

	<p>«ΔΕΝ ΦΕΥΓΟΥΜΕ από το Ραδιομέγαρο», απαντούν οι εργαζόμενοι. Πάλι στις οθόνες τα απεργιακά δελτία.</p> <p>ΜΗΝΥΜΑ ΣΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ</p> <p>“ Βάζουμε τέλος στις συντεχνίες των κομματικών στρατών. Δεν κλείνουμε τη Δημόσια Ραδιοτηλεόραση, δημιουργούμε νέο υγιή οργανισμό”</p>
Άλλοι τίτλοι	<p>ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΡΤ</p>
16 Ιουνίου 2013 (Κυρ.)	
Υπέρτιτλος	<p>ΟΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΣΑΜΑΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΖΥΜΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜ.ΑΡ.</p>
Κεντρικός τίτλος	<p>Κινήσεις εκτόνωσης για να μη στηθούν κάλπες</p>
Υπότιτλοι	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ο πρωθυπουργός πρότεινε την άμεση έναρξη του ενημερωτικού προγράμματος της ΕΡΤ με πρόσληψη εργαζομένων από διακομματική επιτροπή ➤ Βενιζέλος, Κουβέλης επιδιώκουν νέα προγραμματική συμφωνία, για να μην σκοντάψουν σε εκλογές. Αναταραχή στις Κοινοβουλευτικές τους Ομάδες
Άλλοι τίτλοι	<p>ΟΛΗ Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΤ</p> <p>Ωρα ευθύνης για όλους</p> <p>«ΟΧΙ» ΣΤΟ...ΜΑΥΡΟ, «ΝΑΙ» ΣΤΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ</p> <p>Οργή για το λουκέτο, αγωνία για το αύριο</p> <p>ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΑΛΛΑ ΜΕ 210 ΕΚΑΤ. € ΕΙΣΦΟΡΕΣ, Το προφίλ και οι οικονομικές «πληγές» της ΕΡΤ</p>

	Το κανάλι που μας πήγε στο Φεγγάρι, στα Μουντιάλ, στον... Αγνώστο Πόλεμο
--	--

Θεματική Καταγραφή Πρωτοσέλιδων Τίτλων

Η κατηγοριοποίηση των τίτλων του Ελεύθερου Τύπου την περίοδο που μελετάμε (11/6 – 16/6 2013), μας έδωσε: **α) κυβέρνηση β) ΕΡΤ γ) εκλογές δ) δημόσιος τομέας**

Κυβέρνηση (ΝΔ-ΠΑΣΟΚ,ΔΗΜΑΡ): Η κυβέρνηση, όπως και η ΕΡΤ, έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στα πρωτοσέλιδα της εφημερίδας. Καταγράφονται 9 (εννέα) αναφορές: τρεις (3) ως υπέρτιτλος (12/6,13/6,16/6), δύο (2) ως κεντρικός τίτλος (13/6,16/6) και τέσσερις (4) ως υπότιτλοι (12/6, 13/6, 16/6 **χ2**)

ΕΡΤ: Η ΕΡΤ (είτε ως Νέα ΕΡΤ, είτε ως ραδιοτηλεόραση κτλ) δεν αναγράφεται σε κάποιο υπέρτιτλο. Αναλυτικότερα, αναφορά στον κεντρικό τίτλο μόνο μία (1) φορά (12/6), στους υπότιτλους, τέσσερις (4) (12/6,13/6 **χ2**, 16/6). Τέλος ως απλοί τίτλοι τέσσερις (8) (11/6,12/6,16/6 **χ6**).

Εκλογές: Η συγκεκριμένη θεματική αναφέρεται σε τέσσερα(4) σημεία: μία (1) ως κεντρικός τίτλος (16/6) και τρεις (3) ως υπότιτλοι (12/6, 13/6, 16/6)

Δημόσιος Τομέας: Η εφημερίδα έκανε ειδική αναφορά και στο μοντέλο του δημοσίου και στη δημόσια πολιτική που έχει να κάνει με αυτόν. Για τις ανάγκες της συγκεκριμένης θεματικής διακρίναμε έναν τίτλο (1) (12/6), δύο (2) υπέρτιτλους (12/6,13/6), δύο (2) υπότιτλους και πέντε (5) απλούς τίτλους (11/6, 12/6, 13/6, 16/6 **χ2**).

Σημειωτική ανάλυση πρωτοσέλιδου

Όπως προσεγγίσαμε την προηγούμενη εφημερίδα (Καθημερινή), με τον ίδιο ακριβώς τρόπο θα προβούμε και στην ανάλυση του συγκεκριμένου πρωτοσέλιδου με την τριμερή κατηγοριοποίηση: γλωσσολογικού, αναλογικού και μετωνυμικού στοιχείου. Όπως διευκρινίστηκε και παραπάνω, η ανάλυση αφορά το πρωτοσέλιδο της 12^{ης} Ιούνη 2013, μιας μέρας μετά το κλείσιμο της ΕΡΤ.

Σε γλωσσολογικό επίπεδο, η εφημερίδα δεν εγκαταλείπει τις χωροταξικές της συνήθειες. Παρατηρούμε λοιπόν τον κεντρικό τίτλο στο μέσο της σελίδας, με υπέρτιτλο και υπότιτλους. Έτσι η κεντρική είδηση: «'BOMBA' στην ΕΡΤ με 2.656 απολύσεις» πλαισιώνεται από τον υπέρτιτλο: «ΣΚΛΗΡΗ ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΠΥΓΜΗΣ ΑΠΟ

ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, «ΜΟΝΤΕΛΟ» ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ» και από τους εξής υπότιτλους: «ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΤΗΣ ΔΙΦΘΙΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ», «ΣΦΟΔΡΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ από εργαζομένους και αντιπολίτευση. Διαφωνία από ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜ.ΑΡ. που όμως ‘‘δεν ρίχνουν την κυβέρνηση’’», «ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΕΡΤ ΤΩΝ 1.000 ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ».

ΠΤΩΣΗ ΣΤΙΣ ΒΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΕΙ, «ΕΚΡΗΞΗ» ΣΤΑ ΤΕΙ

6.806 ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ ΕΙΣΑΚΤΕΟΙ ΦΕΤΟΣ • ΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΕΣ, ΙΑΤΡΙΚΕΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΣΕΛ. 16-19

Τετάρτη 12 Ιουνίου 2013 - Αριθμός φύλλου 1.047 - Τιμή 1,30 € (2,50 € η έκδοση με την προσορά) www.e-typos.com

ΣΚΛΗΡΗ ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΠΥΓΜΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, «ΜΟΝΤΕΛΟ» ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

"ΒΟΜΒΑ" στην ΕΡΤ με 2.656 απολύσεις!

ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΤΗΣ ΔΙΦΘΙΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ | **ΣΦΟΔΡΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ** από εργαζομένους και αντιπολίτευση. Διαφωνία από ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜ.ΑΡ. που όμως «δεν ρίχνουν την κυβέρνηση» | **ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΕΡΤ ΤΩΝ 1.000 ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ**

ΣΕΛΙΔΕΣ 8-11

ΣΧΕΔΙΟ ΤΡΟΪΚΑΣ
Μισθός κάτω από 586 € με υπουργική απόφαση
ΣΕΛ. 34

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΟΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ
ΣΕΛ. 24, 33

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Κύκλωμα Βουλγάρων πωλούσε βρώφη έναντι 19.000€
ΣΕΛ. 21

Η υπόλοιπη ειδησεογραφία καλύπτει θέματα που δεν έχουν άμεση σχέση με τον κεντρικό τίτλο, άλλα σημαντικά και άλλα δευτερευούσης σημασίας. Στην κορυφή υπάρχει θέμα με το ποσοστό εισαγωγής στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση και της εκτιμήσεις εκείνης της χρονιάς. Από κάτω υπάρχει μια διαφήμιση του ένθετου περιοδικού της εφημερίδας και η νέα σειρά που θα τεθεί σε κυκλοφορία. Η υπόλοιπη σελίδα με εξαίρεση την επωνυμία της εφημερίδας έχει της εξής ειδησεογραφία: αποκλειστικό ρεπορτάζ της εφημερίδας σχετικά με τον κατώτατο μισθό, θέμα σχετικά με τη ρύθμιση των δανείων, είδηση περί κυκλώματος Βουλγάρων που δρούσε στη Θεσσαλονίκη, αναφορά σε τιμές αγοράς, αναφορά στον τελικό των playoffs στο μπάσκετ μεταξύ Ολυμπιακού-Παναθηναϊκού και τέλος αναφορά στην πρεμιέρα της ταινίας: «Πριν τα μεσάνυχτα».

Η κεντρική είδηση της εφημερίδας, που μας ενδιαφέρει βρίσκεται σε γαλάζιο πλαίσιο με τον κεντρικό τίτλο να αναγράφεται με λευκό χρώμα. Παράλληλα, «'BOMBA' ΣΤΗΝ ΕΡΤ» αναγράφεται με κεφαλαία ενώ η συνέχεια του κεντρικού τίτλου «με 2.656 απολύσεις» με μικρά γράμματα. Η λέξη «βόμβα» αποτελεί ένα πυρηνικό όπλο και χρησιμοποιείται μεταφορικά στο πρωτοσέλιδο, δηλώνοντας τα «πάνω- κάτω» που θα επιφέρει η κατάργηση του φορέα με τις 2656 απολύσεις που ακολουθούν. Παράλληλα, το φόντο που αναγράφονται οι συγκεκριμένοι τίτλοι, είναι γαλάζιο και δίπλα στον κεντρικό τίτλο εμφανίζεται φωτογραφία της ΕΡΤ, την οποία θα αναλύσουμε πιο κάτω. Ο υπέρτιτλος από την άλλη είναι γραμμένος με κεφαλαία (όχι στο ίδιο μέγεθος με τον κεντρικό τίτλο βέβαια) και με κίτρινο χρώμα. Το κίτρινο είναι το χρώμα που τραβάει περισσότερο από οποιοδήποτε την προσοχή του αναγνώστη. Όσον αφορά στον υπότιτλο, υπάρχει τόσο το κίτρινο χρώμα, το οποίο είναι γραμμένο και με κεφαλαία, όσο και το λευκό, το οποίο είναι γραμμένο με μικρά. Στους υπόλοιπους τίτλους του θέματος, βρίσκονται και οι δύο σε κίτρινο πλαίσιο ώστε να τραβήξουν την προσοχή του αναγνώστη και εντός πλαισίου είναι γραμμένοι σε λευκά κεφαλαία γράμματα, όπου οι αρχικές λέξεις: «ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ», «ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΕΡΤ» τονίζονται περισσότερο, μέσω μεγέθους, από το υπόλοιπο κομμάτι τους.

Το αναλογικό στοιχείο υπάρχει μέσα από τη φωτογραφία που υπάρχει δίπλα από τον κεντρικό τίτλο. Έτσι, το ρεπορτάζ συμπληρώνεται μέσα από την φωτογραφία, η οποία μας δίνει περαιτέρω πληροφορία σχετικά με την συγκέντρωση συμπαράστασης στους οργανωμένους. Ωστόσο, η φωτογραφία εμφανίζεται και αυτή μέσα από μπλε φόντο και εστιάζει μόνο στο χώρο που βρίσκεται έξω από το κτίριο εισόδου, στο προαύλιο του Ραδιομέγαρου.

Όσον αφορά το τρίτο σημείο που αναδεικνύει η μεθοδολογία του Peirce, το μετωνυμικό, με τη χωροταξική κατανομή των σημείων, τους χρωματικούς κώδικες, τις γειτνιάσεις και τις εμφάσεις και την εφαρμογή τους στο πρωτοσέλιδο που εξετάζουμε, καταφέρνει να το αναδείξει στο σύνολο του. Η γλωσσολογική επιλογή του κεντρικού τίτλου με την μεταφορική χροιά, τα έντονα λευκά γράμματα μέσα σε ένα γαλάζιο φόντο ακριβώς στο κέντρο με το αναλογικό στοιχείο της φωτογραφίας να τονίζει ακόμη περισσότερο την ανάγκη για διαφάνεια, είναι τοποθετημένα με τέτοιο τρόπο που να μη δύναται να αγνοηθεί από τον αναγνώστη. Ο υπέρτιτλος με το κίτρινο χρώμα και τα κίτρινα πλαίσια που πλαισιώνουν τους υπότιτλους, ενισχύουν τη μετάδοση του μηνύματος που επέλεξε τη συγκεκριμένη ημερομηνία η εφημερίδα για να επικοινωνήσει με το αναγνωστικό της κοινό. Τέλος, το γλωσσικό, το αναλογικό και το μετωνυμικό με τη λιτή και μινιμαλιστική διάταξη του

πρωτοσέλιδου, δείχνουν την πρόθεση της εφημερίδας να αναδείξει το γεγονός που έλαβε χώρα την προηγούμενη ημέρα στην Αγία Παρασκευή και την ορθότητα της κυβέρνησης (πιο συγκεκριμένα της ΝΔ που στηρίζει ιδεολογικά).

3.2.Γ) «Η ΑΥΓΗ»

Η Αυγή είναι ημερήσια πρωινή εφημερίδα. Πρωτοεκδόθηκε στην Αθήνα στις 24 Αυγούστου του 1952, και συνεχίζει να κυκλοφορεί μέχρι σήμερα. Στην περίοδο 1967-1974 η έκδοσή της απαγορεύτηκε από την στρατιωτική χούντα. Η Αυγή εκφράζει διαχρονικά θέσεις υπέρ της Αριστεράς. Αρχικά εκδόθηκε ως όργανο της ΕΔΑ, από το 1975 ως όργανο του ΚΚΕ Εσωτερικού, της ΕΑΡ και στη συνέχεια του ΣΥΝ. Σήμερα εκφράζει το χώρο της ανανεωτικής και ριζοσπαστικής αριστεράς και ιδιαίτερα του ΣΥΡΙΖΑ. Πρώτος εκδότης και διευθυντής της (1952-1956) ήταν ο Βασίλης Εφραιμίδης.

Από τις 10 Ιουνίου 2015, διευθυντής της Αυγής είναι ο Κωστής Νικολακάκος, ο οποίος διαδέχθηκε τον Νίκο Φίλη.

«Η ΑΥΓΗ» και ΕΡΤ

Η Αυγή, ως εφημερίδα της Αριστεράς είναι άκρως επιθετική ενάντια στην κυβέρνηση και στην πολιτική της. Έδωσε μεγάλη σημασία στα δρώμενα κάτι το οποίο επιβεβαιώνεται από την αλλαγή των χωροταξικών της συνηθειών στα πρωτοσέλιδα που κυκλοφόρησαν. Αξιοσημείωτο είναι ότι ως εφημερίδας πολέμια της κυβέρνησης δεν είχε τους ειδησεογραφικούς πόρους που είχαν οι εφημερίδες της Δεξιάς. Γι αυτό το λόγο στο πρωτοσέλιδο της 11^{ης} Ιούνη δεν υπάρχει ουδεμία αναφορά στην κίνηση της κυβέρνησης να καταργήσει το δημόσιο φορέα. Αντιθέτως, τις επόμενες δύο μέρες (12/3,13/3) επιτίθεται στην κυβέρνηση συνδέοντας της μάλιστα με την χουντική κυβέρνηση. Τις επόμενες μέρες δεν κυκλοφορεί λόγω της απεργίας που προκήρυξε η ΕΣΗΕΑ.

Καταγραφή Κεντρικών Τίτλων, Υπέρτιτλων και Υπότιτλων (11/6 – 16/6 2013)

12 Ιουνίου 2013 (Τετ.)	
Υπέρτιτλος	ΩΡΑ 11.11 μ.μ. ΣΙΓΗΣΕ Η ΕΡΤ- ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΡΑΣΗ: «ΘΥΜΙΖΕΙ ΜΕΡΕΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ...»

Κεντρικός τίτλος	ΕΡΤ πύστιρες... Τίτλοι τέλους για κυβέρνηση
Άλλοι τίτλοι	ΚΥΜΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗ ΧΩΡΑ Ο ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ ΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ: «Λουκέτο πρέπει στην τρόικα και την κυβέρνηση του Μνημονίου Είναι σαν να καίνε την Εθνική Βιβλιοθήκη
13 Ιουνίου 2013 (Πεμ.)	
Κεντρικός τίτλος	Απεργία ανατροπής της κυβέρνησης Σαμαρά
Υπότιτλοι	Κλιμάκωση της λαϊκής κινητοποίησης ενάντια στη φίμωση της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης με γενική απεργία σήμερα από τη ΓΣΕΕ και την ΑΔΕΔΥ Επί ξυρού ακμής η κυβέρνηση υπό το βάρος της ενεργοποίησης του λαϊκού παράγοντα Επανεξέταση της συμφωνίας κυβερνητικής συνεργασίας ζητούν Βενιζέλος- Κουβέλης Κυνική απειλή Μαξίμου: Μπορούμε να συνεργαστούμε και με τη Χρυσή Αυγή
Άλλοι τίτλοι	Το λουκέτο στην ΕΡΤ, λουκέτο στη δημοκρατία Ανένδοτος για τη δημοκρατία Όλοι σήμερα στην ΕΡΤ, στις 11 π.μ. Κόπηκε το σήμα Αισχρή, προδοτική πράξη Στόχος η εκλογική πελατεία της Χ.Α. Πραξικόπηματική. Nonpasseran Τελείως απαράδεκτο

Θεματική Καταγραφή Πρωτοσέλιδων Τίτλων

ΕΡΤ: Η ΕΡΤ αναφέρεται σε δύο (2) κεντρικούς τίτλους (12/6,13/6), σε έναν (1) υπέρτιτλο (12/6), σε τέσσερις (4) υπότιτλους και σε εννέα (9) απλούς τίτλους (12/6 **χ3**, 13/6 **χ6**).

Κυβέρνηση: Η κυβέρνηση αναφέρεται σε δύο (2) κεντρικούς τίτλους (12/6,13/6), σε έναν (1) υπέρτιτλο (12/6), σε τέσσερις (4) υπότιτλους (13/6) και σε εννέα (9) απλούς τίτλους (12/6 **χ2**, 13/6 **χ7**).

Αντιπολίτευση: Η αντιπολίτευση, πιο συγκεκριμένα ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α., αναφέρεται σε έναν (1) κεντρικό τίτλο (13/6) και σε έναν (1) απλό τίτλο (12/6).

Λαός: Ο λαός αναφέρεται σε δύο (2) υπότιτλους (13/6 **χ2**) και σε δύο (2) απλούς τίτλους (12/6, 13/6)

Σημειωτική ανάλυση πρωτοσέλιδου

Η καταγραφή των τίτλων που εμφανίζονται στα πρωτοσέλιδα του εντύπου που μελετάμε και οι φωτογραφίες ή ακόμη και το κείμενο που εμφανίζεται στην πρώτη σελίδα, λειτουργούν μέσα σε ένα πλαίσιο θεαματικό (κυρίως) και πληροφοριακό (δευτερευόντως) και μεταφέρουν εκείνες τις πληροφορίες η καταγραφή των οποίων εξυπηρετούν το ερμηνευτικό εγχείρημα, την προσπάθεια δηλαδή να αναγνωριστεί το πρωτοσέλιδο ως ένα αναλυτικό αντικείμενο και του ρόλου που διαδραματίζει στην απόδοση ενός συμβάντος. Σύμμαχος στην προσπάθεια να αναλυθεί το πρωτοσέλιδο εκτός της καταγραφής των τίτλων και της θεματοποίησης τους, αποτελεί η σημειωτική προσέγγιση και πιο συγκεκριμένα η μεθοδολογία που εισήγαγε ο Ch. Peirce, η τριμερής κατηγοριοποίηση του οποίου βοήθησε την ερμηνευτική μας προσπάθεια, εξάγοντας μεγαλύτερο αριθμό συμπερασμάτων και αναλύοντας το πρωτοσέλιδο πιο σφαιρικά, αποφεύγοντας – όσο αυτό είναι δυνατό – τους σκοπέλους της υποκειμενικότητας, εφαρμόζοντας μια σειρά διαβημάτων που μας οδηγούν στην πολυσημική ανάλυση της επικοινωνιακής λειτουργίας του πρωτοσέλιδου και στην ερμηνεία του μιντιακού μηνύματος⁷².

Για την εφαρμογή της σημειωτικής προσέγγισης του Peirce, του συνδυασμού δηλαδή των γλωσσολογικών, αναλογικών και μετωνυμικών ενδείξεων, επιλέξαμε ένα αντιπροσωπευτικό πρωτοσέλιδο, εκείνο της 12ης Ιουνίου (όπως και στα υπόλοιπα). Η γλωσσική ερμηνεία εστιάζει στον κεντρικό τίτλο: «ΕΡΤπύστιρες... Τίτλοι τέλους για κυβέρνηση», οποίος περιέχει την ονομασία της ραδιοτηλεόρασης και ερπύστρια. Η τελευταία αποτελεί έναν αρθρωτό μεταλλικό ιμάντα που περιβάλλει όλους μαζί τους τροχούς της κάθε πλευράς ενός οχήματος και το διευκολύνει έτσι να κινείται σε ανώμαλο ή γενικά ακατάλληλο έδαφος. Ουσιαστικά, μιλάμε για τις ερπύστριες του ταγκ, το ποίο επιβεβαιώνεται και από τον υπέρτιτλο: «ΩΡΑ 11.11 μ.μ. ΣΙΓΗΣΕ Η

⁷² Μ. Ψύλλα, «Μεθοδολογία της Ανάλυσης ενός Γεγονότος από τον έντυπο λόγο», σελ. 95.

ΕΡΤ- ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΡΑΣΗ: «ΘΥΜΙΖΕΙ ΜΕΡΕΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ...» και μας παραπέμπει στην εξέγερση του Πολυτεχνείου το 1973. Η εξέγερση ξεκίνησε στις 14 Νοεμβρίου 1973, με κατάληψη του Μετσόβιου Πολυτεχνείου Αθηνών από φοιτητές και σπουδαστές που κλιμακώθηκε σχεδόν σε αντι-χουντική επανάσταση και έληξε με αιματοχυσία το πρωί της 17ης Νοεμβρίου, μετά από μια σειρά γεγονότων που ξεκίνησαν με την είσοδο άρματος μάχης στον χώρο του Πολυτεχνείου. Η εφημερίδα ταυτίζει το κλείσιμο της ΕΡΤ με το άρμα που έριξε την κεντρική πύλη του Πολυτεχνείου με σκοπό να εισέλθει βίαια στον εντός χώρο. Γι αυτό και χρησιμοποιείται το λογότυπο της ΕΡΤ στην λέξη «ΕΡΤύστριες». Παράλληλα, υπάρχει ένα σημείο στίξης που ενώνει τα δύο μέρη κεντρικού τίτλο, τα αποσιωπητικά. «Η τελεία σηματοδοτεί ως γνωστόν, το τέλος μιας πρότασης. Οι πολλές τελείες σε ένα κείμενο σκιαγραφούν ένα άτομο που εστιάζει στην λεπτομέρεια και είναι απόλυτο. Το άτομο αυτό έχει πολύ καλή μνήμη, καλή αντίληψη των πραγμάτων που συμβαίνουν γύρω του και ο τελικός στόχος φαίνεται να είναι η τελειότητα»⁷³. Μέσω του: «Τίτλοι τέλους για κυβέρνηση» (που βρίσκεται εξίσου στον κεντρικό τίτλο) ταυτίζεται με αυτήν την φασιστική πολιτική το τέλος της κυβέρνησης με τον τρόπο που έπεσε η δικτατορία. Αξιοσημείωτο είναι το μαύρο φόντο που είναι γραμμένοι οι συγκεκριμένοι τίτλοι συμβολίζοντας το πένθος, το θάνατο, την κατάθλιψη και τη μοναχικότητα. Σε αυτό το φόντο αναγράφονται: α) ο υπέρτιτλος με κίτρινα γράμματα δηλώνοντας τον ήλιο και τη ζωή β) ο κεντρικός τίτλος με χρώμα επίσης του φωτός αλλά και της αγνότητας (λευκό).

Παράλληλα, κάτω από τον κεντρικό τίτλο υπάρχει ένα άρθρο που συνεχίζεται σε εσωτερική σελίδα και δηλώνει ξεκάθαρα την πρόθεση της «Αυγής» να καταγράψει το γεγονός που απασχόλησε την κοινή γνώμη. Αξιοσημείωτες θεωρούνται συγκεκριμένες λέξεις μέσα στο άρθρο που διαφοροποιούνται χρωματικά από το υπόλοιπο. Ειδικότερα, οι συγκεκριμένες λέξεις είναι γραμμένες με κόκκινο χρώμα δηλώνοντας την αντισυνταγματικότητα της κατάργησης του φορέα, την αλληλεγγύη στους (απολυμένους) εργαζόμενους της ΕΡΤ και την ανάγκη για αλλαγή σε πολιτικό επίπεδο.

Η υπόλοιπη ειδησεογραφία καλύπτει θέματα που δεν έχουν άμεση σχέση με τον κεντρικό τίτλο. Άλλα κρίνονται σημαντικά και άλλα δευτερευούσης σημασίας. Στο κάτω μέρος, λοιπόν, υπάρχουν θέματα: με το ποσοστό εισαγωγής στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση και της εκτιμήσεις εκείνης της χρονιάς, τα γεγονότα που διαδραματίζονται στην πλατεία Ταξίμ της Τουρκίας, το θέμα των προηγούμενων ημερών με την ΔΕΠΑ και το ρεπορτάζ σχετικά με τον 1^ο Συνέδριο του ΣΥΡΙΖΑ ΕΚΜ.

⁷³<http://www.pathfinder.gr/stories/3586327/ta-shmeia-stixhs-apokalyptoyn-ton-harakthra-mas/>

ΩΡΑ 11.11 μ.μ. ΣΙΓΗΣΕ Η ΕΡΤ - ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΡΑΣΗ: «ΘΥΜΙΖΕΙ ΜΕΡΕΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ...»

ΕΡΤ ΠΥΣΤΡΙΕΣ... Τίτλοι τέλους για κυβέρνηση

Λαϊκή κατακραυγή για το πραξικόπημα Σαμαρά με τη συμπαιγνία Βενιζέλου - Κουβέλη. **Σε ρόλο Γκαϊμπέας**, ο Κεβέκογλου ανακοίνωσε το απόγευμα ότι κλείνει η ΕΡΤ σε 5 ώρες! Στον δρόμο 2.650 εργαζόμενοι **Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου** δίνει εν λευκό δικαίωμα στους υπουργούς να κλείνουν δημόσιους φορείς **Αντιουναγματική** η ΠΝΠ, αποφαίνεται ο νομικός κόσμος. **Χιλιάδες πολίτες** όλη τη νύχτα στην Αγ. Παρασκευή **ΜΑΤ** έξω από τα κτήρια της ΕΡΤ σε όλη τη χώρα. **48ωρη απεργία** στα ΜΜΕ συζητούσαν αργά τη νύχτα τα σωματεία. **Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος**: Αδιανόητο να σιγήσει η φωνή της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. **Μ. Γλέζος - Μ. Οσοδωράκης**: Να πουν όλοι ένα βροντερό ΟΧΙ! Από την ΕΡΤ να ξεκινήσει ο αγώνας της ανατροπής. **Αντιδρά** ο πνευματικός κόσμος και οι Έλληνες του εξωτερικού. **Προσπάθεια** να μεταδοθεί το σήμα της ΕΡΤ από τον 902 και το Κόντρα εμποδίστηκε με τεχνική παρέμβαση.

ΣΕΛ. 3, 4, 5, 6

ΚΥΜΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗ ΧΩΡΑ

Ο ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ ΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ: «Λουκέτο πρέπει να μπει στην τρόικα και την κυβέρνηση του Μνημονίου»

ΕΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Είναι σαν να καίνε την Εθνική Βιβλιοθήκη

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΑΝΑΒΟΥΦΗ

➤ **Βράδυ** της επανόρθωσης Τρίτης. Βρίσκομαι μέσα στο κτήριο της ΕΡΤ. Το κτήριο βουδίζα από την ίδια του την είδηση. Η ΕΡΤ κλείνει. Αυτό που δεν θα μπορούσε να διασυνδεθεί ούτε ο πιο διασπασμένος φασιστικός νους σε συνθήκες πολιτιστικής εκρηκτικής, διολισθητικής, συνθήκη τέρμα και μόλις ανακαινίστηκε από το φασίς υποκείμενο που καμάρωνει τον κυβερνητικό σερβιτόρο, ενώ δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα βουδιστάρι.

ΕΠΗΜΕΡΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 2

Αστυνομική επέμβαση στην πλανεία Ταξίμ

➤ Το δόγμα «μειονετικής ανοχής» των διαβολοκίτων που ε-λύγγιζε ο Τ. Ερντογάν ανέλαβαν να υλοποιήσουν χίτες σε ειδικές βενθήμες της τουρκικής αστυνομίας, με διακροήματα και πλαστικές σφαίρες στην πλατεία Ταξίμ. Πράξη αλληλεγγύης η παρουσία στην Κωνσταντινούπολη αντιπροσωπείας του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς.

ΣΕΛ. 21

ΚΑΤΩ ΑΠΟ 70.000 Αρνητικό ρεκόρ στους εισακτέους

➤ Στραφή στο κλειστό Πανεπιστήμιο σηματοδοτεί η μείωση κατά 8,94% του αριθμού των εισακτέων σε ΑΕΙ-ΤΕΙ (πρώτη φορά πέφτει κάτω από τις 70.000) που αναμένεται χίτες το υπουργείο Παιδείας. Σε ενίσχυση των καλεσίων οδηγεί το «μαχαίρι» στα ΤΕΙ, όπου η μείωση είναι της τάξεως του 28,1%.

ΣΕΛ. 15

ΓΙΑ ΔΕΛΑ Η Κομισιόν εκθέτει Σαμαρά

➤ «Πολύ σημαντική από άποψη εορδίου» παρατήρησης ο εκπρόσωπος του Διά-Fora τη ματαίωση του διαγωνισμού για την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ, λίγες ώρες αφότου ο Αντ. Σαμαράς διαβεβαίωσε ότι δεν τίθεται ζήτημα πρόσθετων δημο-οικονομικών κενών διαρκών μέρους.

ΣΕΛ. 3, 7, 8

8 σελίδες διάλογος

για το 1ο Συνέδριο

ΣΥΡΙΖΑ ΕΚΜ

ΣΕΛ. 22-29

Σε αναλογικό επίπεδο, κάτω και δεξιά από τον κεντρικό τίτλο, υπάρχει μία φωτογραφία που προβάλλει τη συγκέντρωση-τό κύμα αλληλεγγύης των πολιτών έξω από το κτίριο της ΕΡΤ. Ο χώρος της συγκέντρωσης που απεικονίζεται βρίσκεται στο περιβάλλοντα χώρο της ΕΡΤ (υπήρχαν και διαδηλωτές και έξω από αυτόν τον χώρο συγκεντρωμένων επί της οδού Μεσογείων). Μέσα από την φωτογραφία απεικονίζονται πολίτες να κρατούν κόκκινα πανό και σημαίες, συμβολίζοντας την επανάσταση ενάντια στην πολιτική της κυβέρνησης και γενικότερα, και ορισμένες σημαίες με λευκό χρώμα και με σύμβολα επάνω τους. Παράλληλα, υπάρχει και μια ελληνική σημαία, τονίζοντας το ελληνικό στοιχείο το οποίο η εφημερίδα το προβάλλει ως όπλο ενάντια στην «ανθελληνική» κυβέρνηση και στην εξωτερική απειλή (Τρόικα). Η εικόνα έχει ως λεζάντα τον τίτλο: «ΚΥΜΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΕ

ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗ ΧΩΡΑ» με έντονα λευκά γράμματα μέσα σε κόκκινο πλαίσιο. Τέλος, στα αριστερά και σε μικρότερου μεγέθους εικόνα, παρουσιάζεται ο αρχηγός του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης, Αλέξης Τσίπρας. Στην εικόνα προβάλλεται να κάνει δηλώσεις για την κατάργηση του φορέα και τις πολιτικές της κυβέρνησης.

Όσον αφορά το τρίτο σημείο που αναδεικνύει η μεθοδολογία του Peirce, το μετωνυμικό, με τη χωροταξική κατανομή των σημείων, τους χρωματικούς κώδικες, τις γειτνιάσεις και τις εμφάσεις και την εφαρμογή τους στο πρωτοσέλιδο που εξετάζουμε, καταφέρνει να το αναδείξει στο σύνολο του. Η γλωσσολογική επιλογή του κεντρικού τίτλου, τα έντονα λευκά γράμματα μέσα σε μαύρο πλαίσιο, η ταξινόμηση του σε ένα συγκεκριμένο σημείο της εφημερίδας, ακριβώς στο κέντρο με το αναλογικό στοιχείο να τονίζει ακόμη περισσότερο το δραματικό χαρακτήρα του, είναι τοποθετημένα με τέτοιο τρόπο που να μη δύναται να αγνοηθεί από τον αναγνώστη. Ο υπέρτιτλος και το χρωματικό παιχνίδι της πρότασης, ενισχύουν τη μετάδοση του μηνύματος που επέλεξε τη συγκεκριμένη ημερομηνία η εφημερίδα για να επικοινωνήσει με το αναγνωστικό της κοινό. Ο δραματουργικός χαρακτήρας των τίτλων και φυσικά η ενίσχυση του δράματος με την επιλογή μιας εικόνας που είναι ταυτόσημη με την αλληλεγγύη και την επανάσταση αλλά και το γεγονός πως η εφημερίδα εγκαταλείπει για μια ημέρα τις χωροταξικές της συνήθειες και δείχνει να αφοσιώνεται στο γεγονός που γλαφυρά περιγράφει, μια αφοσίωση που μπορεί να «μεταφραστεί» και ως μια αφοσίωση προς τον αναγνώστη ή να παρομοιαστεί με την αλληλεγγύη που εκδήλωσαν οι πολίτες είναι αντιπροσωπευτικό δείγμα της πρόθεσης της εφημερίδας, να προσδώσει πρωτίστως βαρύτητα στη θεαματική καταγραφή του συμβάντος και μετέπειτα να λειτουργήσει πληροφοριακά. Τέλος, ο συνδυασμός των δύο φωτογραφιών με την συγκέντρωση στην ΕΡΤ και το πρόσωπο του Αλέξη Τσίπρα, καθιστούν αναγκαία την αλλαγή που θα επαναφέρει το ελληνικό-λαϊκό στοιχείο και θα αντιπαρατεθεί στην «ξένη» πολιτική που έχει τον έλεγχο της κυβέρνησης. Το γλωσσικό, το αναλογικό και το μετωνυμικό με τη λιτή και μινιμαλιστική διάταξη του πρωτοσέλιδου, δείχνουν την πρόθεση της εφημερίδας να αναδείξει το γεγονός που έλαβε χώρα την προηγούμενη ημέρα στο ραδιομέγαρο, από τη στιγμή που δεν υπάρχει άλλη είδηση που θα μπορούσε να αποσπάσει την προσοχή του αναγνώστη.

3.2.Δ.) «Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ»

Η Εφημερίδα των Συντακτών είναι ημερήσια ελληνική εφημερίδα. Η κυκλοφορία της ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2012 από μια ομάδα πρώην εργαζομένων της Ελευθεροτυπίας. Διευθυντής της είναι ο Νικόλας Βουλέλης.

Όπως δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της εφημερίδας: «Η Εφημερίδα των Συντακτών», την οποία εκδίδει ο «Συνεταιρισμός των εργαζομένων σε εφημερίδες και περιοδικά» μέσω της «Ανεξάρτητα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης Α.Ε.» στην οποία ο Συνεταιρισμός είναι ο κύριος μέτοχος, συγκροτήθηκε κυρίως από πρώην εργαζόμενους στην «Ελευθεροτυπία» και την «Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία» - δημοσιογράφους, τεχνικούς και διοικητικούς- αλλά και από πρώην εργαζόμενους σε άλλα μέσα ενημέρωσης. Ήταν μια πραγματικά νέα εφημερίδα που γεννήθηκε μέσα στην κρίση και ήθελε να συμβάλει στην υπέρβασή της. Μια συνεταιριστική εφημερίδα που έμπαινε δυναμικά στην αγορά, χωρίς να έχει τη στήριξη της κυβέρνησης ή ενός πολιτικού κόμματος, χωρίς έναν ισχυρό ιδιοκτήτη-εκδότη, χωρίς να είναι τμήμα ενός συγκροτήματος ή ενός ομίλου μέσωσων ενημέρωσης.

Η εφημερίδα αυτή κλήθηκε να καλύψει ένα ευρύτατο φάσμα της κοινωνίας, που ζητά ανεξάρτητη, πολυφωνική και σε βάθος ενημέρωση, ουσιαστική έρευνα και ανάλυση κάθε πτυχής της πραγματικότητας, και κυρίως αυστηρή, σκληρή, αλλά έντιμη κριτική προς κάθε κατεύθυνση, και προς την εκάστοτε εξουσία και προς τους εκάστοτε διεκδικητές της»⁷⁴. Τέλος, η εφημερίδα ταυτίζεται με τον χώρο της Αριστεράς.

«ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ» ΚΑΙ ΕΡΤ

Η Εφημερίδα των Συντακτών, ως δηλωμένη εφημερίδα της Αριστεράς, υιοθετεί μια επιθετική γραμμή έναντι της κυβέρνησης. Όπως και η «Αυγή», ταυτίζει το κλείσιμο της ΕΡΤ με την χούντα ωστόσο, σε αντίθεση με την «Αυγή» που επιτίθεται σε όλα τα κόμματα που σχηματίζουν κυβέρνηση, η συγκεκριμένη εφημερίδα επιτίθεται μόνο στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας θεωρώντας την αποκλειστικά υπεύθυνη για τη δημόσια πολιτική.

Όπως και η «Η Αυγή» θα κάνει αναφορά στο θέμα της ΕΡΤ μόνο στις 12/6 και 13/6 και όχι στις 11/6. Στο υπόλοιπο της εβδομάδας που εξετάζουμε δεν θα κυκλοφορήσει λόγω της απεργίας της ΕΣΗΕΑ.

Καταγραφή Κεντρικών Τίτλων, Υπέρτιτλων και Υπότιτλων (11/6 – 16/6 2013)

12 Ιουνίου 2013 (Τετ.)	
Υπέρτιτλος	Με αντισυνταγματική απόφαση η κυβέρνηση Σαμαρά έκλεισε την ΕΡΤ

⁷⁴<http://www.efsyn.gr/h-istoria-tis-efsyn>

Κεντρικός τίτλος	Αποφασίζομεν και διακόπτομεν
Υπότιτλοι	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αντώνης Σαμαράς προς ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ: «Η συμμορφώνεστε ή πάμε σε εκλογές» ▪ Παραίτηση του πρωθυπουργού ζητούν στελέχη του ΠΑΣΟΚ
13 Ιουνίου 2013 (Πεμ.)	
Υπέρτιτλος	Απειλούν ο ένας τον άλλον οι τρεις κυβερνητικοί εταίροι
Κεντρικός τίτλος	Ο Σαμαράς προιόνιζει τα δεκανίκια του
Υπότιτλοι	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΔΗΜΑΡ: Αν πάμε σε εκλογές θα φταίει το μέγαρο Μαξίμου ▪ ΠΑΣΟΚ: Παίζει με τη φωτιά ο πρωθυπουργός
Άλλοι τίτλοι	Παραδίδουν την ενημέρωση στα χέρια της διαπλοκής Το λουκέτο παραβιάζει την Ευρωπαϊκή Συνθήκη Ραντεβού των διαδηλωτών στην Αγία Παρασκευή

Θεματική Καταγραφή Πρωτοσέλιδων Τίτλων

Κυβέρνηση: Η κυβέρνηση είναι πρώτη σε καταγραφή τίτλων από την εφημερίδα, θεωρώντας αντισυνταγματική την πολιτική που ακολούθησε. Αναλυτικότερα, γίνεται αναφορά δύο (2) φορές ως κεντρικός τίτλος και ως υπέρτιτλος (12/6,13/6), τέσσερις (4) ως υπότιτλος και τρεις (3) ως άλλοι τίτλοι.

ΕΡΤ: Μέσα στα δύο πρωτοσέλιδα (12/6,13/6) η ΕΡΤ αναφέρεται σε δύο (2) κεντρικό τίτλο (12/6,13/6), δύο (2) υπέρτιτλο (12/6,13/6), τέσσερις (4) υπότιτλους και τρεις (3) απλούς τίτλους (13 χ3)

Σημειωτική ανάλυση πρωτοσέλιδου

Όπως και στο προηγούμενο πρωτοσέλιδο (Η ΑΥΓΗ) έτσι και στο συγκεκριμένο, η καταγραφή των τίτλων που εμφανίζονται στα πρωτοσέλιδα του εντύπου που μελετάμε και οι φωτογραφίες ή ακόμη και το κείμενο που εμφανίζεται στην πρώτη σελίδα, λειτουργούν μέσα σε ένα πλαίσιο θεαματικό (κυρίως) και πληροφοριακό (δευτερευόντως) και μεταφέρουν εκείνες τις πληροφορίες η καταγραφή των οποίων

εξυπηρετούν το ερμηνευτικό εγχείρημα, την προσπάθεια δηλαδή να αναγνωριστεί το πρωτοσέλιδο ως ένα αναλυτικό αντικείμενο και του ρόλου που διαδραματίζει στην απόδοση ενός συμβάντος. Το πρωτοσέλιδο, θα αναλυθεί εξίσου με την τριμερής κατηγοριοποίηση του Ch. Peirce.

Η γλωσσική ερμηνεία εστιάζει στον κεντρικό τίτλο: «**Αποφασίζομεν και διακόπτομεν**», το οποίο είναι μια παραλλαγή του «Αποφασίζομεν και Διατάζομεν» που ακουγόταν επί χούντας. Μέσω της συγκεκριμένης φράσης η εφημερίδα ταυτίζει εξίσου την κυβέρνηση με την κυβέρνηση της χούντας και την πράξη της άκρως φασιστική. Τα έντονα μαύρα γράμματα προσδίδουν δραματικό χαρακτήρα στον τίτλο. Η ταύτιση με την χούντα συμπληρώνεται από τον υπέρτιτλο και τους υπότιτλους. Ο πρώτος αναφέρει πως: «Με αντισυνταγματική απόφαση η κυβέρνηση Σαμαρά έκλεισε την ΕΡΤ», «φωτογραφίζοντας ως κύριο υπεύθυνο τον πρωθυπουργό και την ΝΔ που παραβίασε το Σύνταγμα για να κλείσει τον φορέα. Αντίθετα, μέσα από τους υπότιτλους: «Αντώνης Σαμαράς προς ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ: ‘Ή συμμορφώνεστε ή πάμε σε εκλογές’»», «Παραίτηση του πρωθυπουργού ζητούν στελέχη του ΠΑΣΟΚ», διαχωρίζονται τα κόμματα των ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜ.ΑΡ., στρέφοντας όλη την «επιθετική τάση» προς το κόμμα της ΝΔ. Ο πρώτος υπότιτλος επισημαίνει πως τα υπόλοιπα δύο κόμματα της κυβέρνησης είναι υποχρεωμένα να συμφωνήσουν με την πολιτική της ΝΔ, σε διαφορετική περίπτωση η χώρα θα οδηγηθεί σε εκλογές αφού η κυβέρνηση δεν θα συγκεντρώνει την απαραίτητη πλειοψηφία που χρειάζεται για να υφίσταται. Η εφημερίδα ουσιαστικά, περιγράφει έναν εκβιασμό και συμπληρώνει με το δεύτερο υπότιτλο πως στελέχη του ΠΑΣΟΚ ζητούν την παραίτηση του πρωθυπουργού.

Το αναλογικό στοιχείο του πρωτοσέλιδου της 12ης Ιουνίου, η φωτογραφία, πέρα από την «αγαστή συνεργασία» που είχε με τους τίτλους και τη νομιμοποίηση τους, έχει και από μόνο του, να διηγηθεί μια ιστορία. Εξάλλου οι φωτογραφίες προστίθενται για να δώσουν τη δική τους αφήγηση γεγονότων πέρα από το κείμενο. Η φωτογραφία απεικονίζει μια τηλεόραση με κίτρινο χρώμα, και πάνω στην μαύρη οθόνη είναι κολλημένο ένα χαρτί (ή αυτοκόλλητο) με τα τρία κανάλια που προβάλλει η ΕΡΤ: NET, ET1, ET3.

Η τηλεόραση μάλιστα είναι κλειστή καθώς πέρα από το μαύρο φόντο της οθόνης μπροστά της υπάρχει το καλώδιο που συνδέεται με την πρίζα ώστε να παρέχει τροφοδοσία. Τέλος, χαρακτηριστικό είναι οι κεραίες που υπάρχουν στο πάνω μέρος της τηλεόρασης. Η φωτογραφία απεικονίζει μια τηλεόραση παλαιού τύπου, δηλώνοντας ότι τα συγκεκριμένα κανάλια είναι πολλών ετών και έχουν τη δική τους ιστορία, με το κίτρινο χρώμα της προσέλευσης, της ζωντανίας, της ενεργητικότητας αλλά και του κινδύνου που θα αποφέρει μια τέτοια πολιτική, η οποία έχει τεθεί εκτός ρεύματος από την πηγή τροφοδοσίας της (κυβέρνηση- Κράτος) και δεν είναι σε θέση να εκπέμπει το σήμα των τριών καναλιών της.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Τετάρτη 12 Ιουνίου 2013 / Έτος 1ο / Αρ. φύλλου 1.75 / Ευρώ 1,30

ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Για την
ελευθεροτυπία
και την
ενημέρωση

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ

9.000 φοιτητές λιγότεροι φέτος

Τη μείωση του κόστους σπουδών «καταμένουν» έθνος τα ΤΕΙ, με 28% λιγότερους σπουδαστές τη νέα ακαδημαϊκή χρονιά. Μηνύει ο πρόεδρος για τη κοινότητα-αυτονομιστές σπουδαστές.

Αναλυτικοί πίνακες
Σελ. 18, 39-41

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΙΣΗ

80 δισ. τα κέρδη της Γερμανίας

Η κρίση αποδείχθηκε εφραρόμας «σπασίρα» για τη Γερμανία καθώς τον περσόο 2009-2013 σφαιράει ότι θα έχει κέρδη 80 δισ. ευρώ. Το Ιστορικό Παιόμα Οικονομίας (IFW), που κέρμαε στο Βερολίνο, υποστηρίζει ότι κέρμαε στην κρίση το παραδοικό δίημοσο εφραρόμαε πληθύνει δαναόμα και σφαιμάο έσοδα.

Σελ. 51

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΞΕΣΑΧΕΣ

Από το Παρίσι, στην Αθήνα της κρίσης

Επί της θέσης του «Ο μαρός Έλληνας» ο Γάλλος φιλοσοφός Φουκώ οπαιόει Αγγλοαμερικανικό και ο Ζωμπαός κερμαε μπροστά στη νεομαόική θωαία.

Σελ. 22

ΤΟΥΡΚΙΑ

Τα «κουρέλια» τραγουδούν ακόμη

«Όσο ο κερμαε ο Τάλα, όμαε οι πάλαι κίμα ανέπαε» σφαιράει ο θεοόμαόας στο νέο ήρωο-κομικό, υπαπαόμαε να κέρμαε σφαιόμαε από κερμαεοί. Οπώοο ο Τάλαε Εμναόμαε θώοοο σφαιράει να δολώοε το μαόμαό της Αλααίαε, για να κέρμαε το κερμαεοόμαό από κερμαεοί που σφαιράει να κέρμαε οπαιόει.

Σελ. 74

Με αντιπουνταγματική απόφαση η κυβέρνηση Σαμαρά έκλεισε την ΕΡΤ

Αποφασίζομεν και διακόπτομεν

«Μαύρο σακάδι» έφαξε στην πολιτική ζωή του τόπου το μέγαρο Μαξίμου με την πρωτοφανή απόφασή του να βάλει λασκίτι στην ΕΡΤ. Με ανακοίνωση του κυβερνητικού εκπαιόμαε που θωμάει «αόόηστο μαόημα» σφαιράει, κέρμαεοε βίμαε το τίλοε της δημοόοιαε ραδιοτηλεόραση, κέρμαεοε κατακέρμαε πώοημα στη δημοκρατία και την πληροόμαεοη. Χιλώοοε διαμαρτυρόμαεοε πολίτεε έδατεσφαινε στις εγκαταστάσεις της Αγίας Παρακωσής, οι οποίεε ήσαν υπό τον έλεγχο των εργαζόμενων που μαόόμαεοε έδατεσφαινε απεργιακόε σφαιράει μαόμαε την ώρα που τα ΜΑΤ κερμαεοεοε σφαιράει μαόμαεοε. Ο απεργιαόμαε της κερμαεοεοηε περσοόει κρίμαε οπαιόει με σφαιράει όμαε τα ενδερμαόμαε, ενώ το επωοόμαε του Μαόμαε σφαιράει μαόμαε τις πρώτεε πρσωινέε όρεε. ΠΑΣΟΚ και ΔΙΗΜΑΡ έδατεσφαινε απώοε τη θωαίαόμαε τους.

Σελ. 2-7, 28

- Αντώνης Σαμαράς προς ΠΑΣΟΚ-ΔΙΗΜΑΡ: «Η συμμορφώνεστε ή πάμε σε εκλογές» - Σελ. 4
- Παραίτηση του πρωθυπουργού ζητούν στελέχη του ΠΑΣΟΚ - Σελ. 5

from4pages.gr

Όσον αφορά το τρίτο σημείο που αναδεικνύει η μεθοδολογία του Peirce, το μετωνυμικό, με τη χωροταξική κατανομή των σημείων, τους χρωματικούς κώδικες, τις γειτνιασεις και τις εμφάσεις και την εφαρμογή τους στο πρωτοσέλιδο που εξετάζουμε, καταφέρνει να το αναδείξει στο σύνολο του. Η γλωσσολογική επιλογή του κεντρικού τίτλου, τα έντονα μαύρα γράμματα, η ταξινόμηση του σε ένα συγκεκριμένο σημείο της εφημερίδας, ακριβώς στην κορυφή της με το αναλογικό στοιχείο να τονίζει ακόμη περισσότερο το δραματικό χαρακτήρα του, είναι τοποθετημένα με τέτοιο τρόπο που να μη δύναται να αγνοηθεί από τον αναγνώστη. Ο υπέρτιτλος και οι κόκκινες κουκίδες που προηγούνται των υπότιτλων, ενισχύουν τη μετάδοση του μηνύματος που επέλεξε τη συγκεκριμένη ημερομηνία η εφημερίδα για

να επικοινωνήσει με το αναγνωστικό της κοινό. Ο δραματουργικός χαρακτήρας των τίτλων και φυσικά η ενίσχυση του δράματος με την επιλογή μιας εικόνας που δηλώνει το μαύρο που «έπεσε», αλλά και το γεγονός πως η εφημερίδα εγκαταλείπει για μια ημέρα τις χωροταξικές της συνήθειες και δείχνει να αφοσιώνεται στο γεγονός που γλαφυρά περιγράφει, μια αφοσίωση που μπορεί να «μεταφραστεί» και ως μια αφοσίωση προς τον αναγνώστη ή να παρομοιαστεί με την αφοσίωση που δείχνει στο θεσμό των εργαζομένων και την συμπαράσταση. Το γλωσσικό, το αναλογικό και το μετωνυμικό με τη λιτή και μινιμαλιστική διάταξη του πρωτοσέλιδου, δείχνουν την πρόθεση της εφημερίδας να αναδείξει το γεγονός που έλαβε χώρα την προηγούμενη ημέρα στο ραδιομέγαρο της Αγίας Παρασκευής, από τη στιγμή που δεν υπάρχει άλλη είδηση τέτοιας σημασίας που θα μπορούσε να αποσπάσει την προσοχή του αναγνώστη.

Τέλος, σε δευτερογενή σημασία περνούν τα υπόλοιπα θέματα ειδησεογραφίας που υπάρχουν στο πρωτοσέλιδο, τα οποία αποτελούνται από: τις εκτιμήσεις για την εισαγωγή στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, τα κέρδη της Γερμανίας μέσα από την οικονομική κρίση, το αφιέρωμα στο νέο βιβλίο του Γιώργου Θαλάσση και τις εξελίξεις στην Τουρκία. Η θεματολογία και η μορφολογική απόδοση των δημιουργών του πρωτοσέλιδου της 12ης Ιουνίου του 2013, την επομένη ημέρα της κατάργησης της ΕΡΤ, αναδεικνύει την επικοινωνιακή πρόθεση της Εφημερίδας των Συντακτών να ερμηνεύσει τα γεγονότα.

3.3) Ανάλυση πρωτοσέλιδων: Ένα συμπέρασμα

Μελετώντας αυτές τις τέσσερις (4) εφημερίδες διαπιστώσαμε ότι το κάθε έντυπο αντιμετώπισε το γεγονός, με διαφορετικό τρόπο, ενδεικτικό της διαφορετικής ιδεολογικό-πολιτικής τοποθέτησης του. Η «Καθημερινή» ακολουθώντας τελείως διαφορετικό δρόμο από τις υπόλοιπες, κατέγραψε τα γεγονότα δίνοντας ιδιαίτερα βαρύτητα στο πληροφοριακό, με έναν «πυκνό» και ακαδημαϊκό λόγο και με μια πλούσια ειδησεογραφία που εστίαζε κυρίως στα γεγονότα που έχουν σχέση με το πολιτικό θεσμικό πλαίσιο. Ωστόσο, μέσα από αυτό το λόγο παίρνει θέση υπέρ της Νέας Δημοκρατίας τονίζοντας πως η απόφαση για πρόωρες εκλογές ανήκει αποκλειστικά στα άλλα δύο κόμματα της κυβέρνησης. Τυχόν πρόωρες εκλογές θα κλονίζουν την σταθερότητα της χώρας. Το δεύτερο έντυπο που μοιράζεται την ίδια ιδεολογική φιλοσοφία με την «Καθημερινή», ο Ελεύθερος Τύπος, καταγράφει τα γεγονότα ωστόσο σταδιακά παίρνει πιο ξεκάθαρη στάση στο γεγονός του κλεισίματος της ΕΡΤ και στο ενδεχόμενο εκλογών. Επισημαίνοντας με τη σειρά του την ανάγκη να μην «καταρρεύσει» η κυβέρνηση κρατά πιο επιθετική στάση απέναντι σε ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ, ορίζοντας τους κύριους υπεύθυνους για την πολιτική και οικονομική σταθερότητα της χώρας.

Αντιθέτως, τα υπόλοιπα δύο (2) έντυπα, «Η Εφημερίδα των Συντακτών» και «Η Αυγή», έχοντας αριστερή ιδεολογία κινήθηκαν κυρίως στη βάση της θεαματικής καταγραφής και παρουσίασης των γεγονότων, δίχως να απουσιάζει όμως και ο πληροφοριακός χαρακτήρας. Μεγάλοι κεντρικοί τίτλοι, με έντονα γράμματα, γλωσσολογικοί ιδιοματισμοί, αναλογικά στοιχεία που νομιμοποιούν το κείμενο και που στοχεύουν στο θυμικό του αναγνώστη καθώς και μετωνυμικές διατάξεις που αναδεικνύουν το θεαματικό χαρακτήρα απόδοσης του πρωτοσέλιδου. Η στάση τους ήταν «άκρως επιθετική» μη διστάζοντας να προχωρήσουν σε παρομοιώσεις της κυβέρνησης με εκείνης της χούντας ωστόσο, η «επιθετικότητα» τους εστιάζει κυρίως στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας και λιγότερο έως καθόλου στα υπόλοιπα δύο κόμματα της κυβέρνησης.

Κλείνοντας το παρόν κεφάλαιο, πρέπει να επισημανθεί η επιθετική μορφή των πρωτοσέλιδων. «Οι αθηναϊκές εφημερίδες μοιάζουν με τους επιθετικούς στενούς δρόμους της Αθήνας, τους γεμάτους διαφημιστικές επιγραφές, φώτα, αιωρούμενα κλιματιστικά, με εμπορεύματα και δίκυκλα και αυτοκίνητα να συνωθούνται, στα πεζοδρόμια που στενεύουν και φαρδαινούν αναιτίως- νιώθει κανείς σαν να μην έχει φύγει από το εξωτερικό κόσμο για να μπει στον κόσμο της ανάγνωσης όταν ανοίγει τις σελίδες των εφημερίδων»⁷⁵ μας περιγράφει ο Δ. Ψυχογιός. Σχετίζοντας το με τα προηγούμενα κεφάλαια καθώς και με τον σκοπό της εργασίας, συμπεραίνουμε πως τα ΜΜΕ πλαισιώνουν το συμβάν με τρόπο ώστε να αξιοποιείται από τα κόμματα για να νομιμοποιούν τις ενέργειες τους. Ένα ακόμα θέμα που επιβεβαιώθηκε αφορά τις εξαρτήσεις ρουτίνας που αναλύσαμε. Στα πρωτοσέλιδα των δύο εφημερίδων της δεξιάς ιδεολογίας είχε δημοσιευτεί η κατάργηση του δημοσίου φορέα την ίδια μέρα που εφαρμόστηκε σε αντίθεση, με τις εφημερίδες της αριστερής ιδεολογίας που πρώτη αναφορά στο θέμα της ΕΡΤ, έγινε την επομένη της δημόσιας πολιτικής. Συνεπώς, προκύπτει πως τα συγκεκριμένα έντυπα μέσα είχαν εξασφαλίσει την προγραμματισμένη είδηση και είχαν διασφαλίσει αξιόπιστη ενημέρωση στην καθημερινή ειδησεογραφία.

⁷⁵Ψυχογιός Δ., «Τα Έντυπα Μέσα Επικοινωνίας: Από τον πηλό στο Δίκτυο», σελ. 456

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Διαρθρώσαμε την παρούσα μελέτη, πάνω σε ένα θεωρητικό μέρος και σε ένα δεύτερο-εμπειρικό μέρος με ανάλυση περίπτωσης, το κλείσιμο της ΕΡΤ.

Προσεγγίσαμε έννοιες που αφορούν τις δημόσιες προβληματικές και την πολιτική επικοινωνία, όπως είναι ο λόγος, η δράση και η κατασκευή της πολιτικής και κοινωνικής πραγματικότητας μιλώντας για τον νέο εκμοντερνισμένο δημόσιο χώρο που έχει διαμορφωθεί. Η δημοσιονομική κρίση επιβεβαίωσε την πολιτική κρίση που τείνει να αμφισβητεί τους κανόνες του πολιτικού παιχνιδιού. Ο πολιτικός τομέας πλέον σε συνδυασμό με τον μιντιακό, επικεντρώνεται σε πρακτικές διαχείρισης και στον κομματικό πολιτικό λόγο που στη σήμερον ημέρα συνιστούν βασικά συστατικά του δημόσιου χώρου.

Το κλείσιμο της ΕΡΤ θεωρήθηκε μια πολύ καλή περίπτωση για να διαπιστωθεί η παραπάνω άποψη. Επρόκειτο για μια δημόσια πολιτική, η οποία συνδέεται άμεσα με τη δημοσιονομική κατάσταση που διαμορφώθηκε στην χώρα. Προσεγγίσαμε τη δημόσια πολιτική ως ένα κοινωνικό κατασκευάσμα και ένα κατασκευάσμα έρευνας εστιάζοντας κυρίως στο «είναι» και στο «φαίνεσθαι» μιας δημόσιας πολιτικής όσον αφορά το νόημα της. Όσον αφορά την πολιτική επικοινωνία, μελετήσαμε τα μέσα που δίνουν τη δυνατότητα να εφαρμόζεται στο δημόσιο χώρο, όπου παράλληλα, τα ΜΜΕ κατέχουν νευραλγικό ρόλο με αποτέλεσμα πολιτικός τομέας και ΜΜΕ να χάνουν την αυτοδυναμία τους και να συνδέονται μέσα από μια συμβιωτική σχέση. Να διευκρινιστεί πως η παρούσα εργασία δεν εστιάζει στο αποτέλεσμα της δημόσιας πολιτικής αλλά στο ρόλο που είχαν η επικοινωνιακή δράση των κομμάτων και τα ΜΜΕ σε αυτή. Γι αυτό, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις επικοινωνιακές πρακτικές και στον τρόπο που οργανώνουν τις στρατηγικές τους τα κυβερνώντα κόμματα, τα οποία θεωρούνται το κέντρο λήψης πολιτικών αποφάσεων. Μια κυβέρνηση για να προχωρήσει σε μια πολιτική πρέπει να δώσει την δική της ερμηνεία στην κατάσταση ή στο φορέα που θέλει να επέμβει και να οργανωθεί στρατηγικά ώστε αξιοποιώντας το μιντιακό σύστημα να «σχηματοποιεί τις διαδικασίες διαμόρφωσης της κοινής γνώμης». Όπως είδαμε μέσα από το παράδειγμα μας, η αντιπολίτευση κινήθηκε άμεσα θέτοντας ακόμα και ζήτημα δημοκρατικής κρίσης, ώστε να αποκομίσει τα πολιτικά κέρδη ενάντια στη κυβερνητική ενέργεια ωστόσο, η κυβέρνηση είχε οργανωθεί να αντικρούσει τις «επιθέσεις» της.

Επιπρόσθετα, μέσα από την προσέγγιση των έντυπων μέσων εξετάσαμε με έναν πιο σφαιρικό τρόπο τη νοηματοδότηση ενός πολιτικού γεγονότος. Ειδικότερα, ασχοληθήκαμε με τον τρόπο καταγραφής μιας κυβερνητικής ενέργειας από τέσσερις εφημερίδες ημερήσιου τύπου. Μέσα από την ανάλυση που προβήκαμε έγινε φανερό πως τα επικοινωνιακά εργαλεία έχουν κοινά εσωτερικά σημεία μεταξύ τους ως προς τον τρόπο που λειτουργούν και στο τρόπο που δραστηριοποιούνται για να συλλέξουν το ρεπορτάζ τους. Η μόνη διαφορά που εντοπίζεται σε αυτά αφορά τα εξωτερικά τους στοιχεία, στο τρόπο που θα πλαισιωθεί και θα προωθηθεί ένα θέμα, το περιτύλιγμα με

άλλα λόγια. Ο κινητήριος μοχλός στη διαμόρφωση των εξωτερικών στοιχείων είναι η ιδεολογική-πολιτική φιλοσοφία που υιοθετούν. Κάτι το οποίο επιβεβαιώθηκε κατά την ανάλυση των πρωτοσέλιδων και στη διαφοροποιημένη θέση που είχαν αναλόγως της φιλοσοφίας τους.

Από όλη την έκταση της εργασίας, το σημαντικότερο είναι πως αντιληφθήκαμε πως η επικοινωνία είναι ένα εργαλείο μεγάλης αξίας, απαραίτητο για να αναλάβει κάποιος πολιτικές ευθύνες και αξιώματα. Παράλληλα, αξιοποιείται και για να επηρεάσει την κοινή γνώμη σχετικά με δράσεις που επιχειρεί ή θα επιχειρήσει μελλοντικά να προχωρήσει. Σε αυτό το σημείο λοιπόν, μπορούμε να συμπεράνουμε από τη μία πως η επικοινωνία βρίσκεται σε άνθιση και τελεί υπό συνεχή εξέλιξη στην σύγχρονη εποχή ευνοημένη και από τις συνθήκες που έχουν ήδη διαμορφωθεί και από την άλλη πως η κοινή γνώμη καθορίζει τον τρόπο που ο πολιτικός τομέας διαχειρίζεται τις δημόσιες υποθέσεις. Τέλος, οφείλουμε να επισημάνουμε πως σε μια οικονομική κρίση επαναπροσδιορίζεται όλος ο δημόσιος χώρος. Η οικονομική κρίση επηρεάζει άμεσα τον πολιτικό τομέα και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τον μετασχηματισμό του πολιτικού πεδίου όσον αφορά την αναδιανομή των πόρων και τον συσχετισμό των δυνάμεων. Σε μια τέτοια περίπτωση, θα παρουσιαζόταν ενδιαφέρουσα μια μελέτη των μηχανισμών της πολιτικής επικοινωνίας και στο πως θα κατανέμονταν οι πόροι ανάμεσα στους παλιούς και καινούριους «πολιτικούς παίκτες».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αντωνοπούλου Μ., «Οι κλασσικοί της κοινωνιολογίας: Κοινωνική θεωρία και νεότερη κοινωνία», Σαββάλας, Αθήνα 2008,
2. Bale T., «Πολιτική στις Χώρες της Ευρώπης: πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και αλληλεπιδράσεις», (επιμ-προλ.) Κωνσταντινίδης Γ., Κριτική, Αθήνα 2011
3. Βούλγαρης Γ., «Η Μεταπολιτευτική Ελλάδα 1974-2009», Πόλις, Αθήνα 2013
4. Burnham J. «Οι Μακιαβελιστές: υπέρμαχοι της ελευθερίας», Μ.-Α. Αλαβάνου (μτφ), Κέδρος, Αθήνα 2009
5. Champagne P., «Η κατασκευή της κοινής γνώμης: Το νέο πολιτικό παιχνίδι», ΜανδηλαράΣτ.(μτφ), Πατάκης, Αθήνα 2002
6. Craib I., «Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία: Από τον Πάρσονς στον Χαμπερμας», Τόπος, Αθήνα 2011
7. Δεμερτζής Ν., «Πολιτική Επικοινωνία: Διακινδύνευση, Δημοσιότητα, Διαδίκτυο», Παπαζήση, Αθήνα 2002
8. Gerstle J., «Η πολιτική επικοινωνία», Ψύλλα Μ. (επιμ.), Κουντούρη Φ.(μτφ.), Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός, Αθήνα 2008)
9. Hague R., Harrop M., «Συγκριτική πολιτική και διακυβέρνηση», Κριτική, Αθήνα 2005
10. Heywood A., «Εισαγωγή στην Πολιτική», Καράμπελας Γ.(μτφ), Πόλις, Αθήνα 2011
11. Κουντούρη Φ., «Πολιτική δημοσιότητα και Εξουσία», Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός, Αθήνα 2011
12. Lagroye J., B. Francois, F. Sawicki, «Πολιτική Κοινωνιολογία», ΜαγκανιώτηςΕ.(μτφ), Ψύλλα Μ. (επιμ-εισ.), Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός, Αθήνα 2008
13. McCombs M., Einsiedel E. & Weaver D., «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και η διαμόρφωση της κοινής γνώμης», Καστανιώτης, Αθήνα 1996
14. McNair B., «Εισαγωγή στην πολιτική επικοινωνία», ΤσουρβάκαΣ.(μτφ), Κοσκινάς Κ. (επιμ), Παπαζήσης, Αθήνα 2011
15. Muller P. & Surel Y., «Η ανάλυση των πολιτικών του κράτους», Β' έκδοση, Ψύλλα Μ. (επιμ.), Ψύλλα Μ. & Παπαδοπούλου Δ. (μτφ.), Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός, Αθήνα 2002

16. Παπαδούλης Κ., «Δημόσια πολιτική: επιστήμη και ανάλυση: η θεωρία και ο εμπειρισμός του συμφεροντολογισμού και της ιδιοτέλειας», Σάκκουλα, Αθήνα 2008
17. Price V., «Κοινή γνώμη», Δεμερτζής Ν.(επ.-προλ.), Μπούμπαρης Ν. (μτφ), Οδυσσέας, Αθήνα 1996
18. Schmidt M. G., «Θεωρίες της δημοκρατίας», ΠάσχοςΓ.(επ), Σαββάλας, Αθήνα 2004
19. Συλλογικό (επιμ. Παπαγεωργίου Γ.), «Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα- Το μήνυμα ως αντικείμενο ερμηνείας και ανάλυσης», Τυπωθήτω-Δαρδανός, Αθήνα 2004
20. Ψύλλα Μ., «Η πολιτική ως δράση και λόγος», Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός, Αθήνα 2003
21. Ψύλλα Μ., «Μεθοδολογία της ανάλυσης ενός γεγονότος από τον έντυπο λόγο», Τυπωθήτω-Δαρδανός, Αθήνα 2010
22. Ψυχογιός Δ., «Τα Έντυπα Μέσα Επικοινωνίας: Από τον πηλό στο Δίκτυο», Δ έκδοση, Καστανιώτη, Αθήνα 2003

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

(1/12/2016)

1. bankwars.gr (2013),<http://www.bankwars.gr/?p=103542>, «Σχέδιο συγχώνευσης EPT- ΑΠΕ – Οι συμβασιούχοι και η κατάργηση σταθμών»
2. bbc.co.uk,www.bbc.co.uk/, Ηλεκτρονική ιστοσελίδα τουBBC
3. cnn.com, www.cnn.com/, Ηλεκτρονική ιστοσελίδα του CNN
4. company.ert.gr, <http://company.ert.gr/>, Ηλεκτρονική ιστοσελίδα της EPT Α.Ε.- ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ»
5. efsyn.gr, <http://www.efsyn.gr/h-istoria-tis-efsyn>, Ηλεκτρονική ιστοσελίδα της Εφημερίδας των Συντακτών, «Η ιστορία της ‘Εφ.Συν.’»
6. esiea.gr, <https://www.esiea.gr/24ores-apergies-se-ola-ta-mesa-enimerosis/>, Ηλεκτρονική ιστοσελίδα της ΕΣΗΕΑ
7. ethnos.gr (2013), <http://www.ethnos.gr/koinonia/arthro/maziki-diadilosi-kata-tou-louketou-63843159/>, «Μαζική διαδήλωση κατά του λουκέτου»
8. frontpages.gr, <https://www.frontpages.gr/>, Ηλεκτρονική Ιστοσελίδα με τα πρωτοσέλιδα ελληνικών εφημερίδων
9. hellenicparliament.gt, <http://www.hellenicparliament.gr/>, Πρακτικά Βουλής των Ελλήνων-ηλεκτρονική μορφή
10. minpress.gr(2013),http://www.minpress.gr/minpress/nea_ert.pdf, «Νέα Ελληνική Ραδιοφωνία, Ίντερνετ και Τηλεόραση»
11. news247.gr(2013),<http://news247.gr/eidiseis/to-non-paper-toy-maksimoy-giati-kleisame-thn-ert.2291417.html>, «Το nonpaper του Μαξίμου: Γιατί κλείσαμε την EPT»
12. pathfinder.gr (2014), <http://www.pathfinder.gr/stories/3586327/ta-shmeia-stixhs-apokalyp toy n-ton-harakthra-mas/>, «Τα σημεία στίξης αποκαλύπτουν τον χαρακτήρα μας»
13. skai.gr (2013), <http://www.skai.gr/news/politics/article/234817/kedikoglou-kleinei-simera-i-adiafanis-kai-spatali-ert/>,«Κεδίκογλου:" Κλείνει σήμερα η αδιαφανής και σπάταλη EPT"»
14. telegraph.co.uk, www.telegraph.co.uk/, Ηλεκτρονική ιστοσελίδαThe Telegraph

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

11 Ιουνίου 2013

12 Ιουνίου 2013

13 Ιουνίου 2013

2. Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

11 Ιουνίου 2013

12 Ιουνίου 2013

13 Ιουνίου 2013

5.ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

16 Ιουνίου 2013

16 Ιουνίου 2013

6.REALNEWS

26 Μαΐου 2013

7. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

ΕΠΙΛΟΓΗ: INTERNATIONAL | U.S. | MEXICO | ASIA
TV: CNN | CNN en Español
Set edition preference

Home Video World U.S. Africa Asia Europe Latin America Middle East Business

VOTE NOW. MY WORLD THE UNITED NATIONS GLOBAL SURVEY FOR A BETTER WORLD. myw

Greece pulls plug on state broadcaster

By Eleni Labropoulou for CNN
June 12, 2013 - Updated 01:01 GMT (00:11 MST)

www.cnn.com/

BBC News Sport Weather Travel Culture Autos

NEWS EUROPE

Home UK Africa Asia Europe Latin America Mid-East US & Canada Business Health SciEnviron

12 June 2013 Last updated at 02:39 GMT

Greece suspends state broadcaster ERT to save money

Viewers watched the state TV channel go black

www.telegraph.co.uk/

The Telegraph

Home News World Sport Finance Comment Blogs Culture Travel Life Women Fa
USA Asia China Europe Middle East Australasia Africa South America Central A
France | Francois Hollande | Germany | Russia | Vladimir Putin | Greece | Spain | Italy

HOME » NEWS » WORLD NEWS » EUROPE » GREECE

Greece to close state broadcaster

The government of Greece said it will shut down the national broadcaster until further notice from Wednesday morning as part of its plan to cut costs.

www.bbc.co.uk/

8. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Φ.Ε.Κ.)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ Αρ. Φύλλου 1414
11 Ιουνίου 2013

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. ΟΚ.02/11.6.2013
Κατάργηση της δημόσιας επιχείρησης «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ - ΑΕ)».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ - Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις:

1. α) Του άρθρου 14Β του Ν.3429/2005 «Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (Δ.Ε.Κ.Ο.)» (Α' 394), όπως αυτό προστέθηκε με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 4002/2011 «τροποποίηση της ανατοξοδομητικής νομοθεσίας του Δημοσίου - Φυσικής για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική ελίγηση - θέματα αρμοδιότητας Υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού και Τουρισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης» (Α' 180), τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 1 της από 31.12.2011 Πρόξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Φυσικές καταπενήγιαν θέατριν εφαρμογών του Ν.4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μεθολόγιο - βοηθολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2016» και των Υπουργείων Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2016» (Α' 258), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του κ. 4047/2012 (Α' 39) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 της από 10.6.2013 Πρόξης Νομοθετικού Περιεχομένου «τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 14Β του ν.3429/2005» (Α' 139).
- β) Του Ν.1730/1987 «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ - ΑΕ)» (Α' 145).
- γ) Του Ν. 4093/2012 «Έκθεση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επίλογος Μέτρα Εφαρμογής του Ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (Α' 222), όπως ισχύει.
2. Του Π.Δ. 86/2012 (ΦΕΚ 141/Α/21-6-2012) περί διορισμού Υπουργών αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών.
3. Του Π.Δ. 90/2012 (ΦΕΚ 144/Α/5-07-2012) περί διορισμού Υπουργού και Υφυπουργού.
4. Της υπ' αριθ. Υ70/11-07-2012 απόφασης του Πρωθυπουργού «Ανακαθορισμός αρμοδιοτήτων του Υπουργού Επικρατείας Δημοτικού Σταμάτη και καθορισμός αρμοδιοτήτων του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό Σωμείν Κεδεκόγλου» (Β' 2116).
5. Το γεγονός ότι η «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ-ΑΕ)» επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και ότι επιβάλλεται ο εφορβολογισμός της παροχής της λειτουργίας και του κόστους οργάνωσης της δημόσιας ραδιοηλεκτρονικής υπηρεσίας μέσω της ίδρυσης και διαμόρφωσης ενός νέου οργανισμού-πρωτότυπου, που να υπηρετεί τις επιταγές του Συντάγματος, τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες της κοινωνίας, καθώς και την ανάγκη να διασφαλιστεί η πολυφωνία στο μέσο ενημέρωσης.
6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσης απόφασης προκαλείται βλάβη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, το όρος της οποίας δεν μπορεί να προσδιοριστεί, αποφασίζω:

Άρθρο 1
Κατάργηση της δημόσιας επιχείρησης «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ - ΑΕ)» και διακοπή λειτουργίας.

1. Η Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ-ΑΕ), που ιδρύθηκε με τον Ν. 1730/1987 (Α' 145) ως ενιαίος φορέας, καταργείται. Επίσης, καταργούνται οι θυγατρικές εταιρείες που έχουν ανασταθεί από την ΕΡΤ-ΑΕ.
2. Η μεθόδωση ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών, η κυκλοφορία εκδόσεων, η λειτουργία διαδικτυακών κατόπτον όπως και κάθε άλλη δραστηριότητα της ΕΡΤ - ΑΕ, και των θυγατρικών αυτής, διακόπτονται μετά το τέλος του κενονικού προγράμματος της 11^{ης} Ιουνίου 2013 και έως τη σύσταση νέου φορέα, που θα υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον στο πλαίσιο της τήρησης αρχών που συνάδουν με τους όρους της διαφάνειας και της χρηστής διαχείρισης εντός του ανταγωνιστικού ραδιοηλεκτρονικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 2
Τύχη περιουσίας της ΕΡΤ - ΑΕ, και διαδοχική δικαιωμάτων και υποχρεώσεων

1. Το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της ΕΡΤ - ΑΕ, και των θυγατρικών της, περιλαμβανομένων των πάσης φύσεως δικαιωμάτων, αξιώσεων

21336 **ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ)**

και υποχρεώσεων μεταβιβάζονται αυτοδικαίως από τη δημοσίευση της παρούσης και χωρίς καμία άλλη διατύπωση στο Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών.

2. Το Δημόσιο καθίσταται διάδοχος του συνόλου των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

Εκδότερα:

- α. Η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της ΕΡΤ - ΑΕ, και των θυγατρικών της στο Δημόσιο και κάθε άλλη πράξη που συνδέεται με αυτήν απαλλάσσεται από κάθε φόρο, εισφορά ή τέλος.
- β. Οι συγγέντες της ΕΡΤ-ΑΕ παραμένουν ανενεργές έως τη σύσταση του νέου φορέα, οπότε και μεταφέρονται σε αυτόν αυτοδικαίως.
- γ. Εκκρεμείς δικές με δόλοιο την ΕΡΤ - ΑΕ, και τις θυγατρικές της, συνεχίζονται στο όνομα του Ελληνικού Δημοσίου, ως διαδόχου της ΕΡΤ - ΑΕ, και των θυγατρικών της, χωρίς άλλη διατύπωση, χωρίς να επέχεται βίση διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται δήλωση περί επαναληφεί τους.

Άρθρο 3
Ρυθμίσεις για τις εργασιακές σχέσεις

1. Οι συμβάσεις εργασίας του απασχολούμενου με οποιονδήποτε τρόπο προσωπικού, όπως το τακτικό και έκτακτο προσωπικό ή άλλο προσωπικό καθώς και κάθε άλλου συμβάσιμου έργου ή εργασίας με εξωτερικούς ή άλλους συνεργάτες προγράμματος της ΕΡΤ - ΑΕ, και των θυγατρικών εταιρειών της λύνονται από τη δημοσίευση της παρούσης. Για τις περιπτώσεις τις οποίες αφορά, η παρούσα απόφαση αναστά και καταγγέλλει τη στοματική συμβάσιμους εργασίας.
2. Το προσωπικό της προηγούμενης παραγράφου δικαιούται την νέμην κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αποζημίωση.

3. Από τη δημοσίευση της παρούσης αίρονται αυτοδικαίως οι αποσπασίες του πάσης φύσεως προσωπικού της καταργηθείσας ανώνυμης εταιρείας ΕΡΤ - ΑΕ, και των θυγατρικών της, που υπηρετούν σε άλλους φορείς.

Άρθρο 4
Διοικητικό Συμβούλιο

Η θητεία του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Δ.Σ. της Ελληνικής Ραδιοφωνίας - Τηλεόρασης, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ-ΑΕ) και η θητεία όλων των οργάνων Διοίκησης των θυγατρικών εταιρειών λήγει από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσης απόφασης, αθμώς για το Δημόσιο.

Άρθρο 5
Αναπαδοτικό τέλος

Η είσπραξη του αναπαδοτικού τέλους (εισφορά) υπέρ της ΕΡΤ - ΑΕ, που εισπράττεται μέσω των λογαριασμών της Δ.Η. Βάσει του κ. 1730/1987, αναστέλλεται από τη δημοσίευση της παρούσης απόφασης και έως τη σύσταση νέου φορέα παροχής της δημόσιας ραδιοηλεκτρονικής υπηρεσίας.

Άρθρο 6
Όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται ΕΡΤ - ΑΕ, ή οι θυγατρικές της νοείται εφέρεως το Ελληνικό Δημόσιο. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

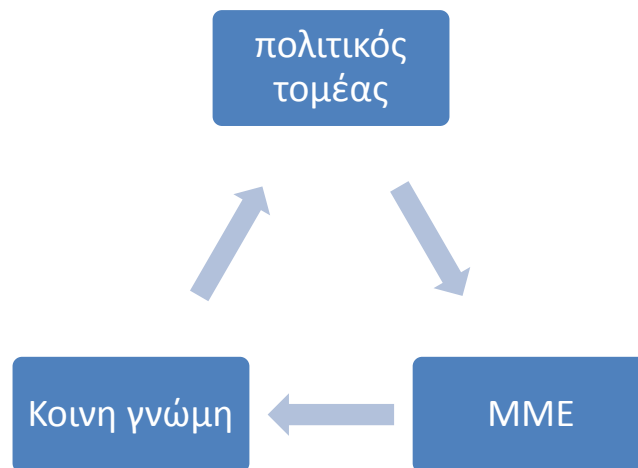
Αθήνα, 11 Ιουνίου 2013

ο ΠΡΩΤΟ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΣΩΜΕΙΝ ΚΕΔΕΚΟΓΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ-ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1414, 11 Ιουνίου 2013

9.Σχήμα 1: ΤΡΙΓΩΝΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΜΜΕ-ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

10. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

